

Lietuvos mokslų akademijos

2014
metų
veiklos ataskaita

TURINYS

1.	Institucijos pavadinimas	2
2.	Institucijos steigėjas	2
3.	Institucijos vadovas	2
4.	Ataskaitinis laikotarpis	2
5.	Institucijos veiklos pobūdis ir tikslai (pagal institucijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus)	2
5.1.	LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VEIKLĄ REGLAMENTUOJANTI ĮSTATYMINĖ BAZĖ	2
5.2.	AKADEMIJOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR VALDYMAS	2
5.3.	FUNKCIJŲ VYKDYMAS IR VEIKLA	3
5.3.1.	Mokslų akademijos narių visuotiniai susirinkimai	4
5.3.2.	LMA prezidento ir Prezidiumo veikla	5
5.3.3.	Inicijuoti moksliniai tyrimai, leidybinė mokslo žinių sklaida	7
5.3.4.	Mokslo populiarinimo publikacijos, žinių apie mokslą ir technologijas sklaida	10
5.3.5.	Moksliniai kongresai, konferencijos, simpoziumai, seminarai ir kiti renginiai	12
5.3.6.	Bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis bei organizacijomis, dalyvavimas jų veikloje ir programose	17
5.3.7.	Jaunųjų mokslininkų ir studentų mokslinės veiklos skatinimas	20
5.3.8.	Garbės vardų, premijų ir apdovanojimų teikimas	21
5.3.9.	Bendradarbiavimas su regionais, pramonės ir verslo įmonėmis bei organizacijomis	22
5.3.10.	Bendradarbiavimas su mokslininkų ir kitų tyrėjų organizacijomis, moksleivių ir kūrybinėmis sąjungomis	23
5.3.11.	LMA veiklos stiprinimas, remiamas ES struktūrinių fondų lėšomis	24
5.3.12.	LMA skyrius „Mokslininkų rūmai“	25
5.3.13.	LMA leidybos skyrius	27
5.3.14.	LMA Užsienio kalbų centras	28
5.3.15.	LMA archyvas	28
5.3.16.	Valstybės biudžetinė įstaiga LMA Vrublevskių biblioteka	28
5.4.	TARPTAUTINIAI RYŠIAI	30
5.4.1.	Užsienio narių vaidmuo	31
5.4.2.	Ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis, kurių narė yra LMA	32
5.4.3.	Ryšiai su tarpakademiinių mokslinių mainų partneriais	32
6.	Institucijos veikla ir uždaviniai pagal specialiuosius pavidimus (Seimo nutarimus, valstybines programas ir pan.)	34
6.1.	SEIMO IR VYRIAUSYBĖS PAVEDIMAI ORGANIZUOTI IR KOORDINUOTI MOKSLINIUS TYRIMUS; KONSULTACIJOS, REKOMENDACIJOS IR EKSPERTINIAI VERTINIMAI VALSTYBĖS INSTITUCIJOMS IR SAVIVALDYBĖMS	34
6.2.	LIETUVOS MOKSLO PREMIJŲ KOMISIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS	37
6.3.	BENDRADARBIAVIMO SU CERN KOORDINAVIMAS	37
6.4.	EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINIŲ FONDŲ REMIAMŲ VALSTYBĖS PLANUOJAMŲ PROJEKTŲ VYKDYMAS	38
7.	Klausimai ir problemos, kurias siūloma spręsti Seimui ir Vyriausybei	39
8.	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje institucijai paskirti biudžetiniai asignavimai (pagal valstybės biudžeto programas)	40
9.	Kitos gautos institucijos lėšos	40
10.	Biudžetinių lėšų panaudojimas	41
11.	Kitų lėšų panaudojimas	41
12.	Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	42
	1 priedas. LMA NARIŲ ĮVERTINIMAS	43
	2 priedas. LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS NARIAI	44
	3 priedas. LMA IR SU PARTNERIAIS 2014 METAIS ORGANIZUOTI RENGINIAI	46
	4 priedas. TARPTAUTINIŲ ASOCIACIJŲ, KURIŲ NARĖ YRA LMA, 2014 M. PARENGTOS MOKSLINĖS REKOMENDACIJOS	56
	5 priedas. KONFERENCIJOS „NANOTECHNOLOGIJOS: MOKSLAS IR PRAKTIKA“ KREIPIMASIS	57
	6 priedas. NAUDOTI SUTRUMPINIMAI	58

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS 2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1. Institucijos pavadinimas

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA

2. Institucijos steigėjas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

3. Institucijos vadovas

Akademijos prezidentas prof. VALDEMARAS RAZUMAS

4. Ataskaitinis laikotarpis

2014 m. sausio 1 d. – 2014 m. gruodžio 31 d.

5. Institucijos veiklos pobūdis ir tikslai (pagal institucijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus)

5.1. LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VEIKLĄ REGLAMENTUOJANTI ĮSTATYMINĖ BAZĖ

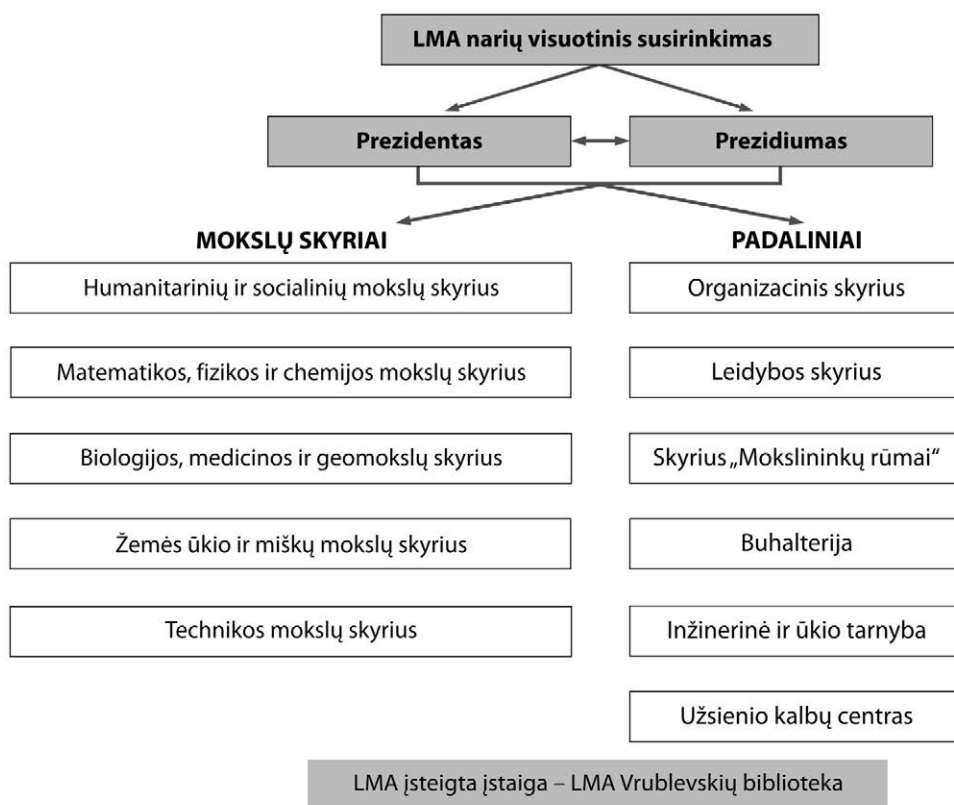
Lietuvos mokslų akademija (toliau – LMA) yra žymiausias Lietuvos ir savo veikla su Lietuva susijusius užsienio mokslininkus jungianti valstybės biudžetinė įstaiga, kurios savininkė yra valstybė. Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) yra valstybės, kaip LMA savininkės, teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija. LMA veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, LMA statutu (toliau – Statutas) ir kitais teisės aktais. Remiantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu (Žin., 2009, Nr. 54-2140), pakeistas ir LMA narių visuotinio susirinkimo patvirtintas LMA statutas (nauja redakcija) patvirtintas Seimo 2011 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. XI-1397 (Žin., 2011, Nr. 66-3101).

5.2. AKADEMIJOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR VALDYMAS

Aukščiausias Mokslų akademijos kolegialus savivaldos organas yra jos narių visuotinis susirinkimas. LMA veiklai tarp narių visuotinių susirinkimų vadovauja Mokslų akademijos prezidentas ir Mokslų akademijos prezidiumas (toliau – Prezidiumas). LMA turi mokslų skyrius ir administraciją (1 pav.).

Mokslų skyrių skaičių ir vidinę struktūrą nustato LMA narių visuotinis susirinkimas. LMA yra tikrieji nariai, nariai emeritai ir užsienio nariai. Kiekvienas LMA narys kartu yra ir kurio nors LMA mokslų skyriaus narys. Nariai renkami iki gyvos galvos. Mokslų akademijos tikrieji nariai tampa nariais emeritais, kai jiems sukanka 75 metai. Mokslų akademijos tikrųjų narių skaičius – ne daugiau kaip 120. Narių emeritų ir užsienio narių skaičius neribojamas. 2014 metų pabaigoje LMA buvo 108 tikrieji nariai, 45 nariai emeritai ir 67 užsienio nariai. LMA narių sąrašas pateiktas 1 priede.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA

1 pav. Lietuvos mokslų akademijos struktūra

Administracijos struktūrą nustato Prezidiumas. Administracijoje 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 71 darbuotojas, tarp jų LMA prezidentas, viceprezidentas, vyriausiasis mokslinis sekretorius ir keturi Prezidiumo nariai (2014 metais Prezidiumą sudarė devyni nariai). Trylika asmenų dirbo pagal terminuotą darbo sutartį vykdydami ES struktūrinių fondų projektus, jiems atlyginimas buvo mokamas iš ES struktūrinės paramos lėšų.

5.3. FUNKCIJŲ VYKDYMAS IR VEIKLA

Mokslų akademijos misija – sutelkus iškilus mokslininkus, inicijuoti veiklas, kurios stiprintų Lietuvos gerovę, prisidėtų prie mokslo, socialinės, kultūrinės ir ekonominės krašto plėtros. Įgyvendindama savo misiją, LMA siekia šių svarbiausių strateginių tikslų:

- 1) nuosekliai skatinti aukštą mokslinių tyrimų ir studijų lygį, ypač daug dėmesio skiriant svarbiausiems Lietuvos mokslo, kultūros, kalbos, ūkio ir socialinės pažangos klausimams atsižvelgiant į pasaulio mokslo tendencijas;
- 2) ugdyti visuomenės kritinį mokslinį mąstymą;
- 3) puoselėti mokslo ir akademinę laisvę, mokslinių tyrimų etiką.

Penki Mokslų akademijoje veikiančys mokslų skyriai, jų nariai įgyvendina šią misiją pasitelkdami savo mokslinę ir praktinę kompetenciją.

<<< **Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius (HSMS)** vertina humanitarinių ir socialinių mokslų būklę bei perspektyvas; skleidžia lituanistikos, tautiškumo ir valstybės dermės idėjas; puoselėja humanistinės kultūros tradicijas ir paveldą; ugdo teisės, teisingumo ir pilietiškumo vertybes; formuoja šalies ekonominės ir socialinės pažangos prioritetus. Atlieka humanitarinės kultūros plėtros darbų, užduočių ir

projektų ekspertizes, analizuoja jos būklę, vertybių sklaidą kitose kultūrose. Skyriuje 40 narių: 20 tikrųjų, 10 emeritų, 10 užsienio narių; pirmininkas prof. Aleksandras Vasiliauskas.

◀◀◀ **Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyrius (MFChMS)** kartu su šalies ir užsienio mokslo ir studijų institucijomis dalyvauja sprendžiant aktualias tikimybių teorijos, diferencialinių lygčių, puslaidininkių ir lazerių fizikos, teorines fizikos ir astronomijos, įvairių chemijos mokslo šakų ir rezultatų praktinio taikymo, palaiko ryšius su verslo partneriais, savivaldybėmis ir kitų sričių mokslininkais, aktyviai prisideda prie mokslo, studijų ir verslo integracijos. Dalyvauja formuojant tikslųjų mokslo krypčių tematiką, teikia siūlymus sprendžiant šalies ūkio problemas. Skyriuje 50 narių: 27 tikrieji, 6 emeritai, 17 užsienio; pirmininkas prof. Feliksas Ivanauskas.

◀◀◀ **Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus (BMGMS)** nariai, atstovaudami pagrindinėms biologijos, biomedicinos, biotechnologijos ir geomokslų šakoms, vykdo ekspertinį darbą, telkia mokslininkus glaudesniajam bendradarbiavimui, rengia šių mokslo sričių jaunųjų mokslininkų konferencijas, skleidžia žinias šalies mokyklų pedagogams mokslinėse konferencijose, bendradarbiaudami su mokslo ir studijų, valstybės institucijomis organizuoja respublikinius ir tarptautinius mokslo renginius. Skyriuje 57 nariai: 26 tikrieji, 11 emeritų, 20 užsienio; pirmininkas prof. Vytautas Basys.

◀◀◀ **Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius (ŽŪMMS)** sprendžia aktualius agronomijos, miškotyros, zootechnikos, veterinarinės medicinos, aplinkos inžinerijos, maisto saugos ir kokybės, agrarinės ekonomikos ir sociologijos mokslų klausimus; rūpinasi agrarinių mokslų tyrimų plėtra, gautų rezultatų sklaida ir bendradarbiavimu su mokslo ir valstybinėmis institucijomis sprendžiant šalies ūkio problemas. Skyriuje 27 nariai: 11 tikrųjų narių, 8 emeritai, 8 užsienio; pirmininkas prof. Zenonas Dabkevičius.

◀◀◀ **Technikos mokslų skyriaus (TMS)** nariai, atstovaudami technikos mokslo kryptims, vykdo, analizuoja ir vertina elektronikos, energetikos, informatikos, mechanikos, medžiagų inžinerijos, statybos inžinerijos mokslo šakų tyrimų tematiką bei rezultatus, atlieka ekspertinį darbą vertinant mokslinius tyrimus, projektus, studijas, inovacijas, konkursinius mokslo darbus, paraiškas pagal LR Vyriausybės, ministerijų, Lietuvos mokslo tarybos ir kitų institucijų pavedimus ir užsakymus, teikia konsultacijas ir siūlymus, dalyvauja rengiant aukštųjų technologijų plėtros programas, projektus, plėtojant mokslo, studijų ir verslo institucijų bendradarbiavimą, skatinant jaunųjų mokslininkų mokslinę veiklą bei sprendžiant aktualias mokslo ir pramonės problemas. Skyriuje yra 46 nariai: 24 tikrieji, 10 emeritų, 12 užsienio; pirmininkas prof. Gintautas Žintelis.

5.3.1. Mokslų akademijos narių visuotiniai susirinkimai

Aukščiausias LMA kolegialus savivaldos organas yra LMA narių visuotinis susirinkimas (Statuto II sk. 10 p.), kurio sesijos šaukiamos ne rečiau kaip du kartus per metus (Statuto VI sk. 36 p.). LMA narių visuotiniuose susirinkimuose svarstomi svarbiausi LMA veiklos klausimai ir mokslo bendruomenei iškilusios problemos, diskutuojama dėl jų sprendimo būdų, analizuojama naujausia informacija. 2014 m. įvyko keturi LMA narių visuotiniai susirinkimai.

Sausio 28 d. LMA narių visuotiniame susirinkime LMA vadovybė pateikė informaciją apie artėjančius LMA tikrųjų narių rinkimus. Buvo pristatytas ir patvirtintas LMA tikrųjų narių laisvų vietų skaičius pagal specialybes. LMA užsienio nariais išrinkti prof. dr. Tomas Justelis (Thomas Jüstel) (chemija, Vokietija), prof. Pėteris Malferthaineris (Peter Malfertheiner) (medicina, Vokietija), prof. Kazys Kęstutis Almenas (energetika, JAV), prof. Bal Radžas Sėgalis (Bal Raj Sehgal) (energetika, Švedija). LMA konkurso būdu išrinko kandidatą Kauno miesto mokslininko premijai gauti. Premija paskirta LMA tikrajam nariui Juozui Vidui Gražulevičiui. LMA narių visuotiniame susirinkime laureatą pasveikino ir apdovanojo Kauno miesto savivaldybės meras Andrius Kupčinskas ir LMA prezidentas Valdemaras Razumas. Taip pat įvyko LMA iniciatyva išleistų knygų – Nilo Šubino (Neil Shubin) „Žuvis tavyje“ ir Brajano Feigano (Brian Fagan) „Ilgoji vasara“ – sutiktuvės. Jas pristatė Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos Klimatologijos skyriaus vedėja dr. Audronė Galvonaitė ir dr. Rolandas Maskoliūnas.

Balandžio 29 d. Lietuvos mokslų akademijoje įvyko dviejų dalių renginys: LMA narių visuotinio susirinkimo ataskaitinė sesija ir Šilutės rajono savivaldybės diena. Sesija iškilmingai prasidėjo Švietimo ir mokslo ministerijos įsteigtos Meilės Lukšienės premijos laureato diplomo įteikimu Lietuvos edukologijos universiteto prof. Marijonai Barkauskaitei už viso gyvenimo mokslinę veiklą. Taip pat buvo įteikti diplomai 2014 m. LMA premijų konkursų nugalėtojams bei pagyrimo raštai jauniems mokslininkams ir studentams. Diplomus teikė ir nugalėtojus sveikino LMA vadovybė, švietimo ir mokslo ministras, Šilutės r. savivaldybės meras. LMA prezidentas pristatė 2014 m. veiklos ataskaitą, kuri buvo vieningai patvirtinta. Antroje renginio dalyje meras Šarūnas Laužikas apibūdino Šilutės rajono savivaldybės veiklą. Pranešimus perskaitė dr. Saulius Švažas („Šilutės rajono svarba paukščių populiacijoms ir ekoturizmo (paukščių stebėjimo) plėtotės galimybės“), dr. Arvydas Švagždys („Pamario polderių gamtiniai ištekliai ir eksploatavimo specifika“), prof. Valentinas Šaulys („Sausinimo sistemų priežiūros ir naudojimo žemės ūkiui perspektyvos“), dr. Daiva Nazarovienė („Kultūros industrijų įtaka regionų plėtrai“), LMA tikrasis narys Domas Kaunas („Kristijonas Donelaitis: „Žmogus ne pagal šio pasaulio madą“), LKI direktoriaus pavaduotoja prof. Grasilda Blažienė („Lietuvninkų gyvenimo ir šnektos paminklai“). Šilutės muziejaus direktorė Roza Šikšnienė pristatė parodą „Seniausios religinės konfesijos Šilutėje. Evangelikų liuteronų ir katalikų Šv. Kryžiaus bažnyčios“. Išklausyta Šilutės folkloro ansamblio „Ramytė“ vadovės Giedrės Pocienės ir vienos „Lietuvininkų tarmių žodyno“ sudarytojų Virginijos Veiverienės parengta meninė programa „Kožnas paukštis saviška gėd...“. Šilutės delegacija susipažino su LMA Vrublevskijų bibliotekos lobynu, gimnazijų moksleiviai aplankė Vilniaus universiteto Mokslinės komunikacijos ir informacijos centrą.

Rugsėjo 30 d. LMA narių visuotiniame susirinkime LMA vadovai pasveikino LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkurso nugalėtojus ir įteikė jiems pažymėjimus. Susirinkime dalyvavo ir inauguracinius pranešimus perskaitė naujai išrinkti LMA užsienio nariai prof. Kazys Kęstutis Almenas ir Bal Radžas Sėgalis. Jiems įteikti LMA užsienio nario diplomai ir LMA nario ženklai.

Vienas svarbiausių susirinkimo darbotvarkės klausimų – naujų LMA narių rinkimai. Lietuvos mokslų akademijos tikraisiais nariais išrinkti: Zigmuntas Kiaupa (istorija), Grasilda Blažienė (kalbotyra) – Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius; Ričardas Makuška (chemija), Rimantas Ramanauskas (chemija), Arūnas Krotkus (fizika), Remigijus Leipus (matematika) – Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyrius; Vilmantė Borutaitė (biologija), Rimantas Jankauskas (medicina), Kęstutis Strupas (medicina) – Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius; Pranas Viškelis (chemijos inžinerija), Darius Danusevičius (miškotyra), Antanas Sederevičius (veterinarija) – Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius; Algirdas Kaliatka (energetika), Genadijus Kulvietis (mechanika), Audrius Sigitas Maruška (medžiagų inžinerija) – Technikos mokslų skyrius. LMA užsienio nariais išrinkti Frydrichas Gécė (Friedrich Götze; matematika) iš Vokietijos (MFChMS) ir Filipas Patsalis (Philippos C. Patsalis; biologija) iš Kipro (BMGMS).

Gruodžio 16 d. įvyko LMA narių visuotinis susirinkimas. LMA vadovybė – V. Razumas, D. Kaunas, V. Basys – naujai išrinktiems LMA nariams įteikė tikrųjų narių pažymėjimus ir LMA nario ženklus. Sesijoje dalyvavo, buvo inauguruoti ir pasveikinti naujai išrinkti LMA užsienio nariai prof. Filipas Patsalis ir prof. Frydrichas Gécė. Po inauguracijos iškilmių LMA užsienio nariai perskaitė pranešimus.

Muzikinę programą pristatė vokalinis ansamblis „Inmezzo“ (meno vadovė doc. Aušra Stasiūnaitė). Sesija baigta LMA prezidento sveikinimu artėjančių šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga.

5.3.2. LMA prezidento ir Prezidiumo veikla

LMA veiklai tarp Mokslų akademijos narių visuotinio susirinkimo sesijų vadovavo LMA prezidentas ir Mokslų akademijos prezidiumas (Statuto II sk. 11 p.).

PREZIDENTO VEIKLA. V. Razumas pagal pareigas atstovavo LMA įvairaus rango valdžios, mokslo ir studijų institucijų susitikimuose, posėdžiuose, renginiuose. Į Seimą, kaip į LMA steigėją ir atsiskaitomąją

instituciją, atstovauti Akademijai, LMA prezidentas buvo kviečiamas 13 kartų ir dalyvavo iškilminguose renginiuose, posėdžiuose, tarptautinėse mokslinėse konferencijose, atsiskaitė už 2013 m. LMA veiklą (sausio 13, 14, kovo 11, 19, 24, 27, gegužės 6, birželio 4 ir 14, liepos 12 ir 21, rugsėjo 9, lapkričio 19 d.).

LR Prezidentūroje V. Razumas vasario 14 d. dalyvavo 2013 m. Lietuvos nacionalinių kultūros ir meno premijų laureatų pagerbimo iškilmėse, birželio 2 d. – Valstybės apdovanojimų tarybos posėdyje (kaip Tarybos narys). Liepos 18 d. Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės, liepos 21 d. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Loretos Graužinienės buvo pakviestas dalyvauti paskutiniojo 25-ojo „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ tomo pristatyme ir perskaityti pranešimą.

Vyriausybės ir jos kanceliarijos kvietimu V. Razumas atstovavo Akademijai 6 kartus: Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko Algirdo Butkevičiaus kvietimu dalyvavo Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje dešimtmečio minėjime (gegužės 5 d.), Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos posėdžiuose (kovo 21 d., spalio 28 d.), Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginio komiteto posėdyje (lapkričio 10 d.), Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo valstybinės programos projekto rengimo darbo grupės posėdyje (lapkričio 18 d.), pasitarime dėl Lietuvos ekonomikos politikos tyrimų centro steigimo (gruodžio 1 d.).

Prezidentas dalyvauja Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) sudarytų įvairių komitetų, komisijų, darbo grupių mokslinėje, konsultacinėje ir ekspertinėje veikloje ir į posėdžius buvo kviečiamas 21 kartą. V. Razumas yra ministerijos kolegijos narys. Kaip Aukštojo mokslo tarybos pirmininkas vadovavo 4 posėdžiams (vasario 28 d., balandžio 17 d., gegužės 16 d., gruodžio 4 d.). Kovo 3 d. susitiko su užsienio ekspertais dėl Lietuvos dalyvavimo Lundo neutronų šaltinio projekte, kovo 4 d. pasakė sveikinimo kalbą per Mokslo ir pramonės dieną „Įsitrauk į Europos neutronų šaltinio projektą“. Spalio 3–8 d. Švietimo ir mokslo ministerijos delegacijos sudėtyje vyko į Kiotą (Japonija) dalyvauti 11-ajame kasmetiniame forume „Mokslas ir technologijos visuomenėje“, kovo 12–13 d. – į Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizaciją (CERN) aptarti susitarimo protokolo pratęsimo klausimus. Rugsėjo 26 d. CERN generalinis direktorius prof. Rolfas Dyteris Hojeris (Rolf-Dieter Heuer), apsilankęs Lietuvoje, kartu su švietimo mokslo ministru Dainiumi Pavalkiu ir LMA prezidentu Valdemaru Razumu pasirašė Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) 2004 m. lapkričio 9 d. bendradarbiavimo susitarimo naują protokolą dėl Lietuvos Respublikos institucijų dalyvavimo CERN mokslo programoje. Lapkričio 13 d. kartu su LR švietimo ir mokslo ministru dalyvavo susitikime su mokslinių tyrimų ir inovacijų komisaru Karlosu Manueliu Feliksu Moedu (Carlos Manuel Felix Moedas).

Kaip 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos komisijos narys sausio 16 ir 31 d., vasario 27 d., birželio 10 d., lapkričio 13 d. posėdžiuose svarstė įvairius klausimus. Birželio 19 d. dalyvavo pasitarime dėl Inovacijų skatinimo įstatymo koncepcijos Ūkio ministerijoje bei Lietuvos pramonininkų konfederacijos organizuotoje konferencijoje „Pasaulio ekonomikos tendencijos ir Lietuvos pramonė“. Liepos 7 d. atidarė tarptautinę konferenciją „Balticum Organicum Syntheticum 2014“, rugsėjo 25 d. tarė sveikinimo žodį tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Kristijono Donelaičio epochos knygos kultūra daugiatautėje Prūsijos visuomenėje“, spalio 2 d. – tarptautinėje konferencijoje „Širdies chirurgijos progresas Lietuvoje ir aplink ją“ ir kt.

Akademijos prezidentas V. Razumas rengė ir vedė Lietuvos mokslų akademijos prezidiumo posėdžius, dalyvavo Lietuvos mokslo tarybos ir valdybos posėdžiuose, vadovavo Lietuvos mokslo premijų komisijos darbiui.

PREZIDIUMO VEIKLA. 2014 m. Prezidiumas posėdžiavo 19 kartų, priėmė 40 nutarimų, svarstė per 190 klausimų, susijusių su LMA veikla. Jau pirmajame LMA prezidiumo posėdyje buvo nutarta, kad svarbi organizacinė 2014 m. užduotis – LMA tikrųjų narių rinkimai. Posėdžiuose nuolat buvo svarstoma ir diskutuojama dėl LMA tikrųjų narių laisvų vietų skaičių pagal specialybes, derinamos rinkimų datos, aptariami viešinimo ir kiti klausimai. Taip pat buvo vertinamos LMA mokslų skyrių, padalinių, ES

struktūrinės paramos projektų valdymo grupės 2013 m. veiklos ataskaitos, patvirtintos LMA premijos bei mokslų skyrių 2014 m. veiklos planai.

Viceprezidentas D. Kaunas, kaip Periodinių mokslo leidinių vertinimo ekspertų komisijos pirmininkas, supažindindavo Prezidiumą su Lietuvos mokslo periodikos 2014 metų ekspertinės patikros rezultatais. Viceprezidento iniciatyva taip pat buvo gvildenami Akademijos leidžiamų mokslo žurnalų klausimai.

Vyriausiojo mokslinio sekretoriaus V. Basio iniciatyva nutarta LMA interneto svetainėje įdiegti elektroninę paraiškų registravimo sistemą. Buvo svarstomos, tvirtinamos paraiškų, vertinimo kriterijų formos, atnaujinti nuostatai ir pan. Antrajame ketvirtyje buvo svarstyti ataskaitinio LMA narių visuotinio susirinkimo, LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų, LR Prezidentų vardinių stipendijų aukštųjų mokyklų studentams, Pasaulio mokslininkų federacijos stipendijai gauti konkursų organizavimo klausimai.

Balandžio 15 d. prezidiumo posėdyje patvirtintas įregistruotų kandidatų į LMA tikruosius narius sąrašas. Išklausti mokslų skyrių komisijų vertinimai dėl iškeltų kandidatų ŠMM Mokslo premijoms užsienio lietuviams.

LMA yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartis su septyniomis Lietuvos savivaldybėmis. Paskutinįjį 2014 m. ketvirtį D. Kaunas nuolat informuodavo prezidiumą apie renginius, kuriuos LMA organizavo kartu su bendradarbiavimo partnerėmis – savivaldybėmis (išsamiau žr. 5.3.9 sk.).

LMA prezidiumo posėdžiuose nuolat buvo informuojama, kaip sprendžiami kelių LMA leidžiamų žurnalų sujungimo klausimai, aptariama žurnalo „Mokslas ir technika“ problemiška padėtis. D. Kaunas pranešdavo, kaip vyksta kandidatų Kauno miesto mokslininko premijai vertinimai bei aptardavo albumo apie LMA rengimo klausimus, V. Basys pristatė LMA premijų, LMA jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursų rezultatus.

5.3.3. Inicijuoti moksliniai tyrimai, leidybinė mokslo žinių sklaida

Viena svarbiausių LMA narių užduočių – remiantis savo ilgamete patirtimi, analizuoti mokslo ir technologijų tendencijas pasaulyje bei Lietuvoje, padėti įvertinti šalies mokslo potencialą, konsultuoti parenkant naujas mokslinių tyrimų kryptis, įskaitant ir socialinius bei humanitarinius mokslus, savo įžvalgomis skatinti visuomenės integraciją ir šalies inovatyvumo didinimą.

HSMS nariai dalyvavo per 30 šalies ir užsienio mokslo leidinių redakcinių kolegijų darbe. Skyrius kuruoja trijų LMA mokslinių žurnalų leidybą. Žurnale „Lituanistica“ (pirmininkas E. Jovaiša, pavaduotojai J. Sprindytė, Z. Zinkevičius, nariai: G. Blažienė, J. Jurkevičius, Z. Kiaupa, G. Mikelinis, A. Tyla, V. Žulkus) lietuvių ir anglų kalbomis skelbiami originalūs istorijos, archeologijos, kalbos, literatūros ir etnologijos, polemniai moksliniai straipsniai, šaltinių publikacijos, leidinių recenzijos, anotacijos. 2014 m. išleisti keturi numeriai, iš viso 36 spaudos lankai.

Per metus išleisti keturi žurnalo „Filosofija. Sociologija“ (pirmininkas A. V. Matulionis, nariai: R. Grigas, A. Mickūnas, Z. Norkus, A. Šliogeris) numeriai, po du numerius filosofijos ir sociologijos mokslams, iš viso 40,25 spaudos lankų. Filosofijai skirtuose moksliniuose straipsniuose nagrinėta akademinė kūryba ir kultūros regionai, tarpdalykiškumo regionai ir filosofija, socialinės tikrovės egzistenciniai žemėlapiai, politiniai ir socialiniai reljefai, egzistenciniai vertybių bei ugdymo regionai, urbanistinė tikrovė: medijų bei komunikacijos žemėlapiai. Sociologijai skirtų straipsnių temos: gerovės visuomenė / gerovės valstybė, socialiniai judėjimai, švietimo sociologija, tapatumas, socialinė struktūra, migracijos tyrimai, kultūros tyrimai, demografija.

Dailėtyrai, muzikologijai, teatrologijai skirti straipsniai skelbiami žurnale „Menotyra“ (pirmininkė G. Jankevičiūtė, narys A. Gaižutis). 2014 m. išleisti keturi „Menotyros“ numeriai, bendra jų apimtis – 45,75 spaudos lankai. Numeriai buvo skirti Lietuvos bažnytinei dailei ir architektūrai, krikščioniškai ikonografijai, šiuolaikinio teatro problemoms, Lietuvos muzikos istorijos klausimams, socialiniams LDK meno paveldo tyrimų aspektams.

1 lentelė. LMA narių tiriamųjų ir mokslo populiarinimo darbų skaičius 2014 metais, narių pripažinimas

	HSMS	MFChMS	BMGMS	ŽŪMMS	TMS	Iš viso
Narių skaičius (be užsienio narių)	30	33	37	19	34	153
Paskelbta leidinių (monografijų, vadovėlių, knygų)	17	4	2	4	6	33
Paskelbta mokslo straipsnių	82	164	135	51	227	659
iš jų užsienio leidiniuose	24	155	108	24	186	497
Paskelbta mokslą populiarinančių straipsnių	97	29	50	43	19	238
Kalbėta renginiuose visuomenei, radijo ir TV laidose	118	55	80	63	45	361
Vykdyta konkursinių mokslo projektų	14	35	37	34	91	211
iš jų tarptautinių	8	20	18	5	53	104
Atlikta ekspertizių	121	76	50	88	70	405
Gavusieji Lietuvos ir tarptautines mokslo premijas	–	1	–	–	1	2

2 lentelė. Informacija apie LMA leidžiamus periodinius mokslo žurnalus

LMA žurnalo pavadinimas	Mokslo sritis	Kuruojantis mokslų skyrius	Redakcinės kolegijos pirmininkas	Išleista spaudos lankų 2014 m.	Paskelbta straipsnių
Lituanistica	Humanitariniai mokslai	HSMS	Eugenijus Jovaiša	36	20
Menotyra			Giedrė Jankevičiūtė	45,75	24
Filosofija. Sociologija			Arvydas Virgilijus Matulionis	40,25	34
Lithuanian Journal of Physics	Fiziniai mokslai	MFChMS	Evaldas Tornau	37,5	41
Chemija			Albertas Malinauskas	30,375	34
Geologija			Donatas Kaminskas	15,625	8
Geografija	Biomedicinos mokslai	BMGMS	Kęstutis Kilkus	15	10
Acta medica Lituanica			Vytautas Basys	24,5	28
Biologija			Algimantas Paulauskas	30,5	22
Ekologija			Vincas Būda	16,25	8
Žemės ūkio mokslai	Žemės ūkio mokslai	ŽŪMMS	Albinas Kusta	40	27
Energetika	Technologiniai mokslai	TMS	Eugenijus Ušpuras	38,625	24

HSMS nariai atliko humanitarinių ir socialinių mokslų krypties tyrimus ir juos apibendrinę paskelbdami septyniolika monografijų, pažintinių knygų, kitų leidinių ir kūrybinių darbų. Kai kurie nariai išleido po kelis, pvz., po dvi knygas – A. Buračas, A. Andrijauskas, B. Stundžia, D. Kaunas parašė dalį „Mažosios Lietuvos enciklopedinio žinyno“ anglų kalba (*Concise Encyclopaedia of Lithuania Minor*), apimtis – 3,5 aut. lanko. A. Sabaliausko knyga „Mes baltai“ išleista latvių kalba ir tai jau šeštoji kalba, į kurią išverstas šis leidinys. Laukiama metų pabaigoje išleistos autorių kolektyvo – Z. Norkaus, E. Jovaišos, A. Vasiliausko, V. Daujotytės, G. Kuprevičiaus – knygos „Nerimas 2. Tautiškas ir demokratija: tikros ir apgaulingos formos“ sutiktuvų.

2014 metais skyriaus nariai publikavo 82 mokslinius straipsnius. Jų tematika: jūrinis povandeninis kultūros paveldas Lietuvoje ir jo apsaugos problemos tarptautiniame kontekste, kinų estetiškumo samprata ir vaizduojamosios dailės traktatų savitumas; litvakų modernios tapybos tradicijų tęstinumas Lietuvoje; Baltų pasaulis – nuo Tacito iki Nestoro; Gintaro kelio socialiniai aspektai; XVII amžiaus Vilnius okupacija ir išlaisvinimas; Lietuvos visuomenės nuoseklumas saugant valstybinę laisvę; vertybinė šiuolaikinės lietuvių prozos samprata; šiuolaikinės literatūros proceso analizė; nagrinėti pagrindiniai šnekamosios kalbos kirčiavimo kitimai, jų intensyvėjimas ir svarba dabartinės kirčiavimo sistemos raidai ir bendrinės kalbos normų kodifikacijai, atlikti lietuvių vardyno etimologiniai tyrimai; Baltijos ir Rytų Europos šalių besivejančios socialinės ir ekonominės raidos lyginamieji istoriniai sociologiniai tyrimai; vertintas pozityvistinės filosofijos ir analitinės tradicijos santykis; nagrinėti LDK istorijos, civilinės teisės ir kiti klausimai.

MFChMS nariai, atlikdami tikimybių teorijos, diferencialinių lygčių, puslaidininkų ir lazerių fizikos, teorines fizikos ir astronomijos, elektrochemijos ir cheminės technologijos tyrimus, juos apibendrinę 164 mokslo straipsniuose, trijose monografijose (kartu su bendraautorais): L. Valkūnas („Kvantiniai efektai biologijoje“ ir „Ultraspartinė dinamika molekulėse, nanostruktūrose ir sandūrose“, abi anglų kalba), V. Janickis – „Dielektrikų modifikavimas laidžiais elektrai vario sulfidų sluoksniais, naudojant politionatus“ (lietuvių kalba). Skyriaus nariai kuruoja penkių mokslinių žurnalų, pelnusių aukštą tarptautinį pripažinimą (turi citavimo koeficientus duomenų bazėje *Thomson Reuters Web of Knowledge*), leidimą: „Nonlinear Analysis: Modelling and Control“ (Netiesiniai procesai: modeliavimas ir valdymas), „Baltic Astronomy“ (Baltijos astronomija), „Lithuanian Journal of Physics“ (Lietuvos fizikos žurnalas), „Lithuanian Mathematical Journal“ (Lietuvos matematikos rinkinys) ir „Chemija“. Šiuose žurnaluose straipsniai spausdinami anglų kalba. Straipsnius publikuoja šalies ir užsienio mokslininkai, kurių darbai siejasi ir su Lietuvoje atliekamais mokslo tyrimais.

BMGS nariai taip pat ženkliai prisideda prie mokslo žinių sklaidos. Paskelbti 135 mokslo straipsniai, iš jų – 108 užsienio leidiniuose, kuriuose pateikiami žmogaus biologijos, bendrosios ir žmogaus genetikos, biotechnologijos, medicinos, geomokslų ir kitų giminųjų mokslo šakų tyrimų rezultatai. Kartu su veikla LMA vykdydami aukštųjų mokyklų dėstytojų funkcijas, akademikai parengė ir išleido vadovėlių studentams „Klinikinė hepatologija“, Kaunas, 2014 (L. Kupčinskas – bendraautoris ir redaktorius).

ŽŪMMS nariai aktyviai dalyvavo inicijuojant ir svarstant nacionalinę mokslo programą „Agro-, miško ir vandens ekosistemų tvarumas“. 2014 m. buvo tęsiamas Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ programos įgyvendinimas. Atlikdami agronomijos, miškininkystės, gyvulininkystės veterinarijos, žemės ūkio ir aplinkos inžinerijos, agrobiologijos bei kitų sričių mokslinius tyrimus, skyriaus nariai paskelbė keturias monografijas, vadovėlius ir kitus leidinius, 51 mokslo straipsnį, iš jų 24 užsienio leidiniuose. A. Raila išleido vaistinių augalų auginimo labai reikalingą knygą „Vaistinės augalinės žaliavos auginimo ir džiovavimo technologijos“ (Kaunas, 2014). P. Viškelis su bendraautorais išleido knygą „Auksio“ veislės desertinių obuolių auginimo technologija“ (Kaunas, 2014).

TMS nariai, tęsdami technologijos mokslų krypties tyrimus pagal atitinkamas mokslų sekcijas – Elektronikos ir informatikos, Energetikos, Mechanikos, Medžiagų inžinerijos, Statybos inžinerijos – apibendrinę gautus mokslinius rezultatus ir išleido šešis leidinius: tris monografijas, vieną vadovėlį,

dvi knygas. 2014 m. skyriaus nariai paskelbė 227 mokslinius straipsnius, iš jų 186 – aukštus reitingus turinčiuose tarptautiniuose užsienio leidiniuose. Skyriaus nariai dalyvavo kelių dešimčių šalies ir užsienio mokslinių žurnalų redakcijų kolegijų darbe.

LMA nuo 2011 m. koordinuoja ES struktūrinių fondų projektą „Periodinių mokslo leidinių leidyba“, kurį įgyvendinant dalyvauja keturiolika partnerių, leidžiančių ekspertų atrinktus 47 Lietuvos periodinius mokslo žurnalus (plačiau – 6.3 skyriuje). Projekto lėšomis finansuojami vienuolika LMA leidžiamų žurnalų (dvylikto LMA žurnalo „Menotyra“ leidybą 2014 m. finansavo Lietuvos mokslo taryba – „Nacionalinė lituanistikos plėtros 2009–2015 metų programa“). Akademijos nariai dalyvauja visų dvylikos LMA leidžiamų mokslo žurnalų redakcinėse kolegijose, yra aštuonių jų pirmininkai (žr. 2 lentelę 8 p.). Be to, jie yra ir kitų periodinių mokslo leidinių redakcinių kolegijų vadovai, nariai bei recenzentai. Prezidiumas nuolat kuruoja žurnalų leidybą: sprendžia apie redakcinių kolegijų sudėtį, tvirtina vadovus.

Pasibaigus projektui 2014 m. rugpjūčio 31 d., žurnalų leidyba finansuojama LMA lėšomis.

Visų LMA leidžiamų mokslo žurnalų elektroninės versijos yra atvira prieinama LMA interneto svetainėje (<http://lma.lt>). Žurnalai pagal tematiką yra teikiami indeksuoti tarptautinėms specializuotoms duomenų bazėms. Savo leidinius LMA 2014 m. pateikė Vilniaus knygų mugėje (plačiau apie leidybą žr. 5.3.13 sk.)

5.3.4. Mokslo populiarinimo publikacijos, žinių apie mokslą ir technologijas sklaida

Siekiant valstybės ekonominės ir socialinės pažangos būtina aktyviai šviesti visuomenę, ugdyti jos mokslinę kultūrą, padėti žmonėms suvokti naujausių mokslo ir technologijų pasiekimų naudą. Šią misiją LMA nariai atlieka įvairiomis formomis. Jie dalyvauja TV ir radijo laidose, bendrauja su jaunimu bei kitais visuomenės nariais per kasmetinį mokslo festivalį „Erdvėlaisis Žemė“ ir kitus renginius, skaito paskaitas mokyklose, savivaldybėse. Mokslų skyrių nariai leidžia tyrimus apibendrinančias knygas. 2014 m. LMA mokslų skyrių nariai spaudos ir elektroninėmis visuomenės informavimo priemonėmis paskelbė daugiau kaip du šimtus mokslų populiarinančių straipsnių, susitikimuose su plačiąja visuomene ar radijo ir televizijos laidose kalbėjo daugiau kaip tris šimtus kartų. Daugelis mokslo žinių sklaidos darbų yra aprašyti informaciniame leidinyje „Lietuvos mokslų akademijos žinios“ (2014 m. išleisti keturi numeriai).

Renginyje visuomenei kovo 26 d. buvo aptariamas LMA leidinys „Skalūninių geologinių formacijų genėzė ir angliavandenilių gavyba: poveikis aplinkai bei žmonių sveikatai“ (sudarytojas A. Grigelis. Vilnius, 2014), kuriame išdėstyti moksliniai ir praktiniai teiginiai, apibendrinti vykdant studiją apie skalūninių angliavandenilių gavybos perspektyvas Lietuvoje.

LMA nariams svarbi mokslo žinių sklaidos priemonė yra plačiai visuomenei ir specialistams skirti renginiai. XI-ajame mokslo festivalyje „Erdvėlaisis Žemė 2014“ rugsėjo mėn. išklaustos E. Butkaus, V. Daujotytės-Pakerienės, V. Kučinskas, V. Laurinavičiaus, V. Nekrošiaus, M. Ragulskio, J. V. Vaitkaus paskaitos. Tokie renginiai itin naudingi jaunimui, besirenkančiam gyvenimo kelią ir profesiją. Festivalio programos dalis buvo kasmetiniai akad. A. Jucio skaitymai, skirti šio mokslininko 110-osioms gimimo metinėms, juose aptartos atomo fizikos problemos, pristatyta virtuali paroda „Atomas – mano gyvenimas“ apie Lietuvos fizikos raidą tarpukario ir pokario laikotarpiu.

HSMS nariai perskaitė 61 paskaitą visuomenei. Vien D. Kaunas perskaitė aštuoniolika paskaitų ir kalbėjo Lietuvos Respublikos Seimo, Kultūros ministerijos, JAV lietuvių bendruomenės, Lietuvos kultūros ir švietimo įstaigų renginiuose tematika „Donelaičio atminties paveldas“. E. Jovaiša sukūrė dokumentinį filmą „Kol skalvių dar nebuvo“ apie seniausią Tauragės regiono praeitį. Skyriaus nariai 57 kartus dalyvavo radijo ar TV laidose. G. Kuprevičius kartą per mėnesį teikė komentarus LRT programos laidoje „Kultūros savaitė“.

HSMS nariai paskelbė 97 mokslo populiarinimo straipsnius, dalyvavo „Visuotinės lietuvių enciklopedijos“ leidyboje. A. Buračas buvo šios enciklopedijos Mokslinės redakcinės tarybos pirmininko pavaduotojas, nariai – A. Andrijauskas, A. Gaižutis, D. Kaunas, Z. Norkus, A. Tyla, P. Zakarevičius ir Z. Zinkevičius.

Z. Zinkevičius paskelbė dešimt populiarių straipsnių lingvistikos klausimais. A. Sabaliauskas parašė 20 straipsnių „Visuotinei lietuvių enciklopedijai“, D. Kaunas – šešis, taip pat paskelbė devynis straipsnius įvairiuose periodiniuose ir vienkartinuose leidiniuose temomis: Donelaitis, kultūra, istorinė lituanistika.

Knygų sutiktuvėse visuomenė kviečiama susipažinti su naujausiomis LMA narių išleistomis knygomis, susitikti su autoriais, diskutuoti. 2014 m. biografines knygas išleido G. Kuprevičius, A. Miškinis, L. Šepetytis, A. Buračas. LMA nario L. Šepečio knygoje „Negeri užrašai 1955–1990“ pirmą kartą skelbiami jo 1955–1990 metų dienoraščiai, sudaryti iš daugybės užrašų knygučių, kuriose, grįžęs iš darbo ar tolimų kelionių, autorius žymėjo savo įspūdžius.

HSMS su skyriumi „Mokslininkų rūmai“ surengė LMA tikrojo nario A. Andrijausko sudarytos knygų serijos „Lietuvos žydų kultūros tyrinėjimai“ antrosios knygos „Lietuvos žydų kultūros paveldas: kasdienybės pasaulis“ sutiktuves. Tai kompleksinis, tarpdalykinis, lyginamasis tyrimas, apimantis pagrindines žydų kultūros ir LDK teritorijoje susiformavusios litvakų bendruomenės egzistencijos ir kūrybines saviraiškos sritis.

LMA tikrojo nario Z. Norkaus monografija „Du nepriklausomybės dvidešimtmečiai. Kapitalizmas, klasės ir demokratija Pirmojoje ir Antrojoje Lietuvos Respublikoje lyginamosios istorinės sociologijos požiūriu“ (Vilnius, 2014) išleista vykdant Europos socialinio fondo pagal Lietuvos 2007–2013 m. laikotarpio Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos trečiojo prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ VP1-3.1-ŠMM-07-K priemone „Parama mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslinei veiklai (visuotinė dotacija)“ finansuotą projektą „Du nepriklausomybės dešimtmečiai: Kauno (1918–1940) ir Vilniaus (1990–2012) Lietuvos Respublikos lyginamosios istorinės sociologijos požiūriu“ (VP1-3.1-ŠMM-07-K-01-010). Projekto tikslas – ištirti tarpukario ir pokomunistinės Lietuvos ekonominės, socialinės ir politinės raidos kelių panašumus ir skirtumus, sinchroninį dabartinės Lietuvos būklės palyginimą su kitomis pokomunistinėmis šalimis praplečiant ir papildant dabartinės raidos tarptautiniais diachroniniais palyginimais su tarpukario laikų raida. Monografijoje ieškoma atsakymo į klausimą, kada Lietuvos ūkinė pažanga buvo didesnė, lyginama tarpukario ir šiuolaikinės Lietuvos ūkinė santvarka, jų vieta tarptautiniame darbo pasidalijime, visuomenės klasinė struktūra, tarptautiniame kontekste matuojamas demokratijos ir autoritarizmo (tarpukariu) lygis.

LMA tikrasis narys E. Jovaiša išleido „Aisčių“ serijos antrąją knygą „Raida“. Tęsdamas pirmosios knygos temą, autorius nagrinėja Didžiosios aisčių migracijos ketvirtąją bangą. Ieškoma Didžiosios aisčių migracijos ištakų, nagrinėjama aisčių pasaulio sklaida į rytus, jų indėlis formuojantis galindų–sūduvių–Vielbarko kultūrai Brūkšniuotosios keramikos kultūros teritorijoje. Keliami Gintaro kelio poveikio baltų visuomenei klausimai – Gintaro traktas ir aisčių prekybinės aristokratijos formavimasis. Daug dėmesio skiriama galindų žygio į vakarus keliams, galindų ir gotų santykiams aptarti.

MFChMS nariai paskelbė 29 mokslo populiarinimo straipsnius, skaitė 29 paskaitas visuomenei, dalyvavo penkiose televizijos ir 21 radijo laidoje, vienoje jų J. V. Vaitkus skaitė radijo paskaitą „Naujausieji Visatos ir materijos tyrimai“. J. Grigas publikavo net 20 mokslo populiarinimo straipsnių: apie pasaulio reiškinius, mokslinį pasaulio pažinimą, mokslo žinių kūrybą, mokslo santykį su kultūra, morale ir tikėjimu, supančios aplinkos ir technologijų poveikį mūsų sveikatai.

Kovo 13 d. įvyko J. Grigo knygos „Pažinimo keliais“ sutiktuvės. Renginys organizuotas kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“. Knygos tikslas – parodyti jaunimui, koks yra kelias į mokslą ir gyvenimą. Vasario 17 d. LMA Vrublevskių bibliotekoje buvo atidaryta paroda „Šviesuolis, tiriantis šviesą“. Ji skirta fiziko L. Valkūno 65-mečiui. Birželio 23 d. įvyko parodos, skirtos matematiko K. Pilecko 60-mečiui, atidarymas. Ekspozicijose pristatyti svarbiausi šių LMA tikrųjų narių mokslo darbai, nuotraukos ir kita reikšminga informacija, atskleidžianti jų indėlį į fizikos ir matematikos mokslą.

Mokslo žinių sklaidą BMGMS nariai vykdo skelbdami darbo rezultatus moksliniuose straipsniuose ir kituose leidiniuose. Paskelbta per 50 mokslų populiarinančių straipsnių, daugiau kaip 80 kartų kalbėta renginiuose visuomenei, radijo ir televizijos laidose. K. Kilkaus su bendraautorais parengtas ir išleistas

populiarus leidinys „Žvejyba Ignalinos krašte“ (Vilnius, 2014). Skyriaus narys A. Grigelis (sudarytojas ir mokslinis redaktorius) išleido knygą apie vieną žymiausių Lietuvos geologų J. Dalinkevičių, kuris laikomas žaliavos cemento gamybai Akmenėje atradėju („Akademikas Juozas Dalinkevičius“. Vilnius, 2014). Knyga suteikia visuomenei, moksleiviams daug bendrų kultūros žinių apie geologijos mokslo raidą Lietuvoje. Joje gausu informacijos apie Lietuvos geologinę struktūrą, naudingųjų iškasenų telkinius.

Siekiant supažindinti visuomenę su praktinę reikšmę turinčiais medicinos mokslo laimėjimais kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“ organizuotas renginys, skirtas pirmosios atviros širdies operacijos 50-mečiui „Širdies chirurgijos dabartis ir naujaisi pasiekimai“. Dalyvavo ir pranešimus skaitė LMA nariai V. J. Sirvydis, G. Uždavinytis bei VU ligoninės Santariškių klinikos Širdies chirurgijos centro žymiausi gydytojai. Surengta popietė „Profesorių Juozą Virbicką prisimenant“, kurios tikslas – įvertinus šio LMA nario nuopelnus mokslui, aptarti dabartines ekologijos ir žuvininkystės problemas ir mokslinius šių krypčių pasiekimus. Renginys įvyko Gamtos tyrimų centro Hidrobiontų ekologijos ir fiziologijos laboratorijoje.

Lietuvos pokario sveikatos apsaugos ypatumai, naujų mokslinių medicinos įstaigų kūrimosi tuo laikotarpiu sunkumai ir laimėjimai aptarti 2014 m. birželį vykusioje popietėje minint žymaus Lietuvos mokslininko mediko, LMA nario, ilgamečio tuometinio Chemijos ir biologijos skyriaus akademiko sekretoriaus prof. Vytauto Girdzijausko 110-ąsias gimimo metines. LMA Vrublevskių bibliotekoje veikė paroda „Jam rūpėjo visa Lietuva ir kiekvienas žmogus atskirai“.

ŽŪMMS nariai, siekdami populiarinti žemės ūkio mokslo rezultatus, spartinti mokslo rezultatų sklaidą bei inovacijų plėtrą šalies ūkyje, paskelbė 43 mokslo populiarinimo straipsnius, dalyvavo 63 renginiuose visuomenei bei radijo ir TV laidose. Išleistas jaunųjų mokslininkų konferencijos „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ leidinys, kuriame atspausdintos 52 pranešimų tezės. Skyriaus nariai dalyvavo ŽŪMMS kuriamam mokslo žurnalų „Žemės ūkio mokslai“, „Baltic Forestry“ ir kitų Lietuvos ir tarptautinių žurnalų redakcinių kolegijų veikloje.

TMS narys G. Kaklauskas 2014 m. spalį, skaitydamas viešą paskaitą „Statybinių konstrukcijų iš naujos kartos medžiagų tyrimai“, supažindino visuomenę su savo moksliniais tyrimais ir rezultatais, įvertintais 2014 m. Lietuvos mokslo premija.

2014 m. LMA tikrųjų narių rinkimų proceso metu šešiolika TMS pretendentų viešuose susirinkimuose supažindino klausytojus su jų atliekamais moksliniais tyrimais ir pasiektais rezultatais. Tai buvo KTU, VDU, VGTU ir Lietuvos energetikos instituto mokslininkų žinių apie jų atitinkamų mokslo sričių vykdomus tyrimus ir pasiekimus sklaida.

TMS nariai, rengdami jaunųjų mokslininkų konferencijas, dalyvaudami LMA mokslo dienosose šalies miestų ir rajonų savivaldybėse, skaitydami viešas paskaitas skleidė mokslo žinias ir informaciją apie naujausius mokslo bei technologijų laimėjimus. Daug dėmesio skirta šalies energetikos aktualijoms, energetinio ir kibernetinio saugumo klausimams. Skyriaus nariai paskelbė 19 mokslų populiarinančių straipsnių, 45 kartus kalbėjo viešuose renginiuose visuomenei, per radiją ir televizijos laidose.

5.3.5. Moksliniai kongresai, konferencijos, simpoziumai, seminarai ir kiti renginiai

Nors itin sparti informacinių technologijų pažanga didina mokslinio bendradarbiavimo našumą, suteikia tyrėjams naujų duomenų analizės ir dalijimosi jais būdų, tiesioginis mokslininkų bendravimas, diskusijos išlieka labai svarbūs. Įvairūs renginiai – puiki priemonė, padedanti susitikti įvairių sričių specialistams bei ekspertams. Tradicinės ir naujos dalijimosi patirtimi bei idėjomis formos puikiai papildo viena kitą, skatina idėjų sklaidą ir naujų įžvalgų formavimąsi. Štai kodėl LMA nariai aktyviai ir nuosekliai inicijuoja arba organizuoja įvairius renginius, suburdami mokslo, politikos, verslo ir kultūros elitą, itin akcentuodami jaunosios mokslininkų kartos profesinį ugdymą bei skatindami jų mokslinę veiklą.

Idėją Lietuvoje surengti nanotechnologijų konferenciją puoselėjo šviesaus atminimo Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) prezidentas dr. Bronislovas Lubys. LPK viceprezidentas ir LMA

prezidiumo narys V. A. Bumelis paskatino LMA imtis šios iniciatyvos. Gegužės 15–16 d., talkinant BMGM ir MFChM skyrių nariams bei LMA personalui, įvyko bene pirmoji ta tema Lietuvoje tarptautinė konferencija „Nanotechnologijos: mokslas ir praktika“. Daugiau nei 80 pranešimų konferencijoje atskleidė visą Lietuvoje atliekamų nanotechnologijų srities darbų spektrą, dalyviai galėjo susipažinti ir su naujais perspektyviais užsienyje atliekamais tyrimais. Dauguma funkcinių darinių ir nanotechnologijų srities tyrėjų dirba Vilniaus universiteto Fizikos ir Chemijos fakultetuose, Taikomųjų mokslų, Biotechnologijos, Biochemijos ir Onkologijos institutuose, Lietuvos sveikatos mokslų universitete, Kauno technologijos universitete, taip pat ir Fizinių ir technologijos mokslų centre. Lietuvoje dirbantys chemikai, fizikai, gyvybės mokslų atstovai siūlo nanodalelių ir nanodarinių modifikuotų medžiagų paviršių sintezės ir modifikavimo metodus, būdus sintetinti metalines (aukso, sidabro), polimerines nanodaleles, taiko lazerių spinduliuotę nanoobjektams gaminti, naujais metodais tiria medžiagas, eksperimentiškai konstruoja dirbtinius biologinius audinius. Konferencijos išvados perduotos valstybės institucijoms ir LPK, jos pateiktos 5 priede.

Ataskaitiniais metais HSMS nariai organizavo 20 renginių: konferencijų, diskusijų, susitikimų, pokalbių, knygų sutiktuvių ir kt. Nemažai jų buvo surengta kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“, bendradarbiauta su Lietuvos edukologijos, Vilniaus Gedimino technikos, Vilniaus universitetais, Lietuvos socialinių tyrimų centru. Skyriaus pirmininkas A. Vasiliauskas susitiko su aukštųjų mokyklų ekonomikos fakultetų dekanais ir tarėsi dėl bendros jaunųjų mokslininkų konferencijos rengimo.

Skyrius daug prisidėjo prie LMA renginių organizavimo. Įvyko Lietuvos edukologijos universiteto ir LMA organizuota konferencija, skirta arkivyskupo mokslininko valstybininko Mečislovo Reinio 130-osioms gimimo metinėms. Kitas renginys – VU ir LMA surengta konferencija „Suprasti pasaulį, kalbą ir save“, skirta šviesaus atminimo VU rektorius, Seimo ir Europos Parlamento nario, LMA tikrojo nario prof. Rolando Pavilionio 70-osioms gimimo metinėms. Joje daugiausia dėmesio skirta R. Pavilionio kaip vieno analitinės filosofijos Lietuvoje pradininkų kalbos filosofijos idėjoms. VU bibliotekos Baltojoje salėje buvo atidaryta paroda „Prof. Rolandas Pavilionis (1944–2006). Prasmė ir tapatumas“.

2014-ieji buvo paskelbti Kristijono Donelaičio metais minint lietuvių grožinės literatūros pradininko, poemos „Metai“ autoriaus 300-ąsias gimimo metines. Paminėtina LMA bei VU organizuota tarptautinė knygotyros konferencija „Kristijono Donelaičio epochos knygos kultūra daugiatautėje Prūsijos visuomenėje“. Susirinkę Vokietijos, Norvegijos, Lenkijos, Latvijos ir kitų šalių mokslininkai, kurie kartu su lietuvių profesoriais aptarė K. Donelaičio reikšmę, jo mokslo ir kultūrinio išsilavinimo pagrindus, pasaulėžiūrą, filosofijos darbus, dariusius įtaką rašytojui, nagrinėjo K. Donelaičio amžininkų kūrybą, raštus, analizavo vertimus į kitas kalbas ir jų aplinkybes, supažindino su Donelaičio laikams suvokti svarbiais tyrimais. HSMS surengė popietę, skirtą K. Donelaičio „Metams“ atminti ir pirmajai aukštos kokybės 1818 metų leidinio poemos faksimilei Lietuvoje pristatyti. Pirmą kartą LMA nariai V. Basys, R. Dubakienė, V. Razumas ir A. Vasiliauskas viešai skaitė ištraukas iš „Metų“.

Mokslų akademija visada skiria išskirtinį dėmesį lietuvių kalbai, jos puoselėjimui. Organizuota Valstybinės lietuvių kalbos komisijos ir LMA diskusija „Mokslas ir lietuvių kalba: dialogas“. Komisijos atstovai ir LMA nariai diskutavo apie būdus, galinčius sušvelninti anglų kalbos dominavimą mokslo srityje, – intensyvesnį lietuviškos terminijos kūrimą, didesnę mokslo ir studijų institucijų dėmesį terminų žodynų rengimui, motyvacijos vartoti lietuvių kalbą mokslo srityje stiprinimą. Kalbos komisijos pirmininkė dr. Daiva Vaišnienė apibendrindama diskusiją pabrėžė, kad kalbos politika ir mokslo politika turi derėti ir siekti bendro tikslo išlaikant valstybinės kalbos statusą.

Lapkričio 13 d. įvyko sociologijos Lietuvos mokslų akademijoje ir Lietuvos socialinių tyrimų centre 50-mečio minėjimui skirta tarptautinė konferencija, kurioje dalyvavo Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos pirmininko pavaduotoja Marju Lauristin ir vyriausiasis Europos mažumų problemų centro (ECMI) tyrėjas dr. Priitas Järve'as. Konferencijos dalyvius pasveikino Ministras Pirmininkas A. Butkevičius. Premjeras pabrėžė, kad centro atliekamos moksliniais metodais

grįstos studijos, tiksliais skaičiais ir objektyviais faktais argumentuotos išvados padeda priimti valstybei naudingus sprendimus, prognozuoti jų galimas pasekmes.

Jau trečius metus kartu su Lietuvos socialinių tyrimų centru, VGTU Humanitariniu institutu rengiamos mokslo konferencijos. 2014 m. konferencijos tema – „Kultūriniai žemėlapiai: filosofinės ir sociologinės perspektyvos“. Diskutuota temomis: kultūros teritorijos ir ribos; politika ir religija: tapatumai ir subkultūros; socialinių ir humanitarinių mokslų žemėlapiai; kūrybinės industrijos ir komunikacijos teorijos. Išleidis dr. Algimanto Valento Indriūno knygą „Atsakingos demokratijos valstybė: nuo iliuzijos prie tikrovės“, surengta diskusija, kurioje aptartos neišnaudotos demokratinės visuomenės galimybės pilietiškumui skatinti. Apskritojo stalo diskusiją „Neužbaigta piliakalnių byla: platesnės interpretacijos ir sprendimų paieškos“ inicijavo LMA narys R. Grigas. Priimtas kreipimasis į Seimą. Gautas atsakymas, kad LRS Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas nutarė 2017-uosius skelbti Piliakalnio atminties ir tvarkymo metais.

Muzikinės visuomenės dėmesio susilaukė LMA tikrojo nario G. Kuprevičiaus koncertuose pristatyti muzikos kūriniai. Per 2014 metus buvo aktyviai atliekami G. Kuprevičiaus seniau ir naujai sukurti muzikos kūriniai. Įvyko autoriai koncertai Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Druskininkuose.

MFChM skyriaus matematikai kartu su VU birželio 30 d. – liepos 4 d. organizavo 11-ąją Tarptautinę Vilniaus tikimybių teorijos ir matematinės statistikos konferenciją. Tai vienas didžiausių pasaulio tikimybių teorijos ir matematinės statistikos specialistų forumų, kurį remia tarptautinės mokslo organizacijos: Tarptautinis statistikos institutas (ISI), Europos matematikų draugija. Konferencijoje dalyvavo apie 250 mokslininkų iš 36 pasaulio šalių. Joje buvo gvildenami teoriniai tikimybių teorijos ir matematinės statistikos klausimai ir įvairūs uždaviniai, susiję su taikymais ekonomikoje, draudime, finansuose, tinklų modeliavime ir t. t. Konferenciją rėmė Europos matematikų draugija, Lietuvos mokslo taryba bei įmonės „Paspara“, „Euromonitor International“, „VTeX“, „TEV“.

Rugpjūčio 29–30 d. konferencijų komplekse „Bebrusai“ įvyko 10-oji Lietuvos nacionalinė konferencija „Lazeriai: mokslas ir technologijos“. Ją rengė Lietuvos lazerių asociacija kartu su Nacionaliniu fizinių ir technologijos mokslų centru, VU ir LMA. Dalyvavo 276 Lietuvos mokslo ir studijų institucijų, aukštųjų technologijų įmonių darbuotojai bei lietuviai mokslininkai ir technologai, dirbantys įvairiuose užsienio mokslo centruose ir lazerių pramonės įmonėse. Konferencijoje perskaityti kviestiniai pranešimai tokiais aktualiomis lazerių mokslo ir technologijų temomis kaip 3D lazerinis spausdinimas, ultrasparčioji spektroskopija, skaidulinių lazerių ir ypač didelės galios lazerinių sistemų kūrimas. Diskusijose iškeltos specialistų rengimo aukštųjų technologijų pramonei problemos bei aptarti 2014–2020 m. sumanosios specializacijos prioritetai ir jų sąsaja su ES programa „Horizontas 2020“, taip pat Ūkio bei Švietimo ir mokslo ministerijų investavimo kryptys bei priemonės. Konferenciją finansavo Lietuvos mokslo taryba ir Lietuvos lazerių asociacijos projektas „Lietuvos lazerininkų tarptautinės ir vietinės veiklos plėtra sumanosios specializacijos kontekste“.

MFChMS nuolat gilinasi į vidurinio išsilavinimo ir aukštojo mokslo sąsajas, problemas bei jų sprendimus. Gruodžio 3 d. įvyko apskritojo stalo diskusija, kurioje akademinė bendruomenė diskutavo apie vidurinio ir aukštojo mokslo raidą Lietuvoje, pabrėžė kylančias problemas.

Dvylika MFChM skyriaus narių organizavo arba buvo tarptautinių mokslinių konferencijų organizacinio komiteto nariai. Lapkričio 13 d. LMA organizuota konferencija „Prisimenant iškiluosius mokslininkus“ (J. Matuliuui – 115, K. Baršauskui – 110, L. Simanavičiui – 85, V. Statulevičiui – 85, A. Prokopčikui – 90). Joje perskaityti pranešimai apie svarbiausius mokslininkų darbus, sukurtas mokslines mokyklas, akademikų darbo stilių, paramą studentams ir mokslininkams.

BMGMS nariai kartu su Lietuvos gastroenterologų asociacija, Lietuvos sveikatos mokslų universitetu LMA surengė I-ąją Baltijos gastroenterologų kongresą, kuriame pranešimus skaitė Baltijos ir kitų šalių – Vokietijos, Olandijos, Izraelio, Egipto – gydytojai ir mokslininkai. Tarptautinio lygio specialistai

dalijosi žiniomis apie kepenų transplantaciją, skrandžio ir stemplės ligų endoskopinį gydymą, skrandžio vėžio prevencijos ir ankstyvos diagnostikos strategiją.

Skyriaus veikloje ypatingą vietą užima mokslo žinių sklaidimas bendrojo lavinimo mokyklų mokytojams. 2014 m. kartu su ŠMM Ugdymo plėtotės centru ir Lietuvos geografų draugija organizuota tradicinė aštuntoji konferencija „Geografijos mokslo aktualijos: mokslininkai – mokytojams“, skirta geografijos mokytojams. Jos tikslas – pristatyti aktualias geografijos mokslo naujovės, susijusias su mokyklų bendrojo ugdymo turiniu, keistis idėjomis tarp mokslininkų ir geografijos mokytojų. Apie Lietuvoje randamus ir eksploatuojamus gamtos išteklius kalbėjo LMA tiktasis narys G. Motuza Matuzevičius, retai apgyvendintų Lietuvos teritorijų ir visos Lietuvos ateities perspektyvas nagrinėjo V. Daugirdas, Baltijos jūros krantų situaciją ir krantodaros procesus pristatė D. Jarmalavičius, pasaulinių konfliktų sąsajas ir geografines priežastis, geografinės bei geopolitinės aplinkos konteksto svarbą karinio konflikto eigai išdėstė R. Tučas. Dalyvavo ir kviestinį pranešimą „Socialinė kaita posovietiniuose miestuose“ skaitė dr. Carola Nugebauer iš Leipcigo Leibnico geografijos instituto (Vokietija). Konferencijoje dalyvavo apie 150 geografijos mokytojų iš visos Lietuvos.

2014 m. rugsėjo mėn. BMGMS kartu su Lietuvos geografų draugija surengė III-ąją Lietuvos geografų kongresą „Visuomenės iššūkiai geografijos mokslui Baltijos šalyse“. Renginio tikslas – padėti mūsų kartai suprasti savo veiksmų, gyvensenos ir globalių pokyčių sąsajas. Perskaityti pranešimai apie klimato kaitos, okeanografinius, hidrografinius, pedologinius, geomorfologinius, kraštovaizdžio, bendruosius socialinius ir ekonominius, gyventojų migracijos, demografinius, gyvenviečių transformacijos, politinius tyrimus, siūlyti įvairūs ūkio plėtros modeliai. Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Lenkijos, RF Kaliningrado srities mokslo įstaigų atstovai supažindino su savo šalių geografijos mokslo raida, aktualiomis tyrimų sritimis ir tendencijomis.

2014 m. lapkričio mėn. BMGMS kartu su ŽŪMMS organizuotos konferencijos „Pieno ir jo produktų reikšmė visuomenės mityboje“ tikslas – aptarti pieno produktų vartojimo teigiamus ir galimus neigiamus aspektus įvairių amžiaus grupių žmonių sveikatai. Pranešimus skaitė gydytojai, visuomenės sveikatos, pieno produktų gamybos technologijos specialistai. Diskusijose ir apibendrinime pažymėta, kad kaupiantis mokslo žinioms keičiasi požiūris į pieno produktų reikšmę žmonių mitybai, bet neabejojama, kad rūgštieji ir bakterijų prisotintieji produktai yra svarbūs ir reikalingi visų amžiaus grupių gyventojams.

2014 m. lapkričio mėn. BMGM skyriaus Geomokslų sekcijos organizuotas seminaras, skirtas gausiausio ir vis dar nenaudojamo Lietuvos žemės gelmių turto – anhidrito – gavybos problemoms įvertinti „Moderniosios anhidrito Lietuvoje kasybos technologijos: ekonomika ir aplinkos sauga“. Seminare kalbėjo mokslininkai ir praktikai – UAB „Margasmiltė“ atstovai. Lietuvoje susidaro galimybė sukurti naują pramonės šaką, ją plėtoti, kuri saugiai tiektų rinkai ekologiškai gaminamas išskirtinių savybių statybines rišamąsias medžiagas, kurtų naujas veiklas – šachtininkų profesijos atsiradimą.

ŽŪMMS nariai, siekdami įgyvendinti LMA misiją ir strateginius tikslus, keistis moksliniais rezultatais bei aktyviau skleisti inovatyvius sprendimus, organizavo arba su kitomis institucijomis surengė 26 konferencijas, diskusijas ir seminarus, iš jų keturias tarptautines konferencijas. Diskutuota dėl racionalaus gamtos išteklių naudojimo, naujų iššūkių agroverslui bei mokslui, pristatytos naujos žemės ūkio gamybos technologijos, įvertintas jų galimas poveikis aplinkai. Kartu su verslo atstovais aptartos biomasės energetikos Lietuvoje plėtros perspektyvos, dirvožemio derlingumo, tvarumo, stabilaus našumo ir saugaus naudojimo problemos. Aptarta dėl racionalios miško žemėnaudos, optimalių žemės dirbimo sistemų šiuolaikinėse agroekosistemose ir augalų produktyvumo palaikymo būdų tausojojamoje žemdirbystėje. Nagrinėti aktualūs aplinkos inžinerijos, aplinkos ir sveikatos, darnios regioninės plėtros klausimai. Svarbus dėmesys skirtas saugių maisto produktų, aplinkos taršos įtakos maisto kokybei ir sveikatai klausimams. Aptartos ekologinės žemdirbystės problemos, įvertinti mokslininkų darbai siekiant ekologinio ūkininkavimo darnos ir aplinkos tvarumo, sveikos gyvensenos bei maisto produktų kokybės

ir saugos. Diskutuota apie aktualiausius agronomijos mokslinius tyrimus, žemės dirbimo, žolininkystės ir augalų apsaugos mokslo tendencijas bei naujoves, selekcinio darbo pasiekimus.

Kartu su Žemės ūkio mokslo taryba prie Žemės ūkio ministerijos nagrinėtos agroverslui ir agromokslui svarbios problemos – taikomųjų tyrimų prioritetų nustatymas ir finansavimas, mokslo, studijų ir verslo integracija, spartesnė gamybos inovacijų plėtra, naujos Europos Komisijos priemonės Europos inovacijų partnerystei skatinti.

Su verslo atstovais aptartos mokslo ir verslo bendradarbiavimo galimybės ir problemos vykdant integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ plėtros programą žemės ūkyje ir ypač gyvulininkystės srityje, naujausių sumaniųjų technologijų taikymą gyvulininkystės sektoriaus plėtrai bei jų pagrindu sukurtų produktų komercializavimo ir realizavimo galimybės.

Vandens problemų taryba prie ŽŪMMS organizavo seminarą diskusiją „Žemių sausinimas: problemos ir galimi sprendimo būdai“, kuriame buvo analizuota situacija, susidariusi dėl prastėjančios sausinamų žemių būklės. Parengti siūlymai LR Vyriausybei dėl tikslingumo numatyti ilgalaikę (20 metų) veiksmų programą, kuri užtikrintų realias ir efektyvias drenažo ir kitų melioracijos statinių rekonstravimo apimtis bei dirvožemių apsaugos ir jų gerinimo priemonės, leidžiančias žemdirbiams sudaryti tinkamas ūkininkavimo sąlygas.

Lietuvos dirvožemininkų draugija prie ŽŪMMS surengė dviejų dienų mokslinę konferenciją ekspediciją studijuoti dirvožemio dangą Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje ir Baltijos jūros kontinentinėje pakrantėje. Miškotyros krypties mokslininkai vertino dirvožemio dangos apsaugos nuo gaisrų būklę.

Siekiant sutelkti jaunuosius mokslininkus, tyrinėjančius agronomijos, miškininkystės, zootechnikos ir veterinarinės medicinos, žemės ūkio inžinerijos, maisto saugos ir kokybės, agrarinės ekonomikos ir kaimo sociologijos raidą bei perspektyvas, surengta ketvirtoji jaunųjų mokslininkų konferencija „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“.

ŽŪMMS Agrarinės ekonomikos ir kaimo sociologijos sekcija kartu su Šiaulių universiteto ir Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto mokslininkais jau aštuntą kartą organizavo tarptautinę konferenciją „Šiuolaikinio kaimo vizija“. Konferencijos tikslas – telkti įvairių mokslo sričių atstovus, tyrinėjančius atokesnių ir kaimiškųjų vietovių raidą. Konferencijoje dalyvavo Lietuvos ir užsienio valstybių (Latvijos, Rusijos, Baltarusijos ir JAV) universitetų bei mokslo centrų atstovai, šiaurės Lietuvos regiono savivaldybių, vietos veiklos grupių ir vietos bendruomenių atstovai. Ypač didelio dalyvių susidomėjimo sulaukė trečioji sekcija „Užmiesčio sociokultūrinės situacijos pokyčiai“, kurioje vyko aktyvios diskusijos.

Gruodžio 16 d. LMA Vrublevskių bibliotekoje atidaryta LMA tikrojo nario, buvusio ilgamečio ŽŪMMS Agronomijos sekcijos pirmininko, Žemės ūkio augalų genetikos tyrimų mokyklos kūrėjo A. Sliesaravičiaus mokslinių darbų paroda. Pažymėta jo išleistų monografijų, mokslo ir mokslo populiarinimo straipsnių bei sukurtų augalų veislių svarba augalų genetikos ir augalų biotechnologijos mokslui bei žemės ūkiui.

Visos TMS organizuotos tarptautinės konferencijos svarbios Lietuvos ir tarptautinei mokslo visuomenei. Jose aptartos aktualios šaliai ir jos ūkiui taikomųjų technikos mokslų problemos, leidžiančios tobulinti Lietuvoje veikiančias technologijas, kuriamus produktus, pasidalyta naujovėmis, užmegzti ryšiai su kolegomis, atrastos naujos mokslinių tyrimų kryptys.

Lietuva, aktyviai naudojanti informacines technologijas, labai priklauso nuo informacinių technologijų tinklų saugumo. Daugėja kibernetinį saugumą pažeidžiančių incidentų, jie kelia pavojų šalies ekonomikai ir saugumui. Lietuvos kibernetinio saugumo problemoms ir uždaviniams aptarti TMS ir jo Elektronikos ir informatikos mokslų sekcija 2014 m. lapkritį surengė diskusiją „Kibernetinis saugumas“. Atkreiptas dėmesys, kad Lietuvoje nėra kibernetinio saugumo koncepcijos, nepatvirtintas įstatymas, nerengiami šios srities specialistai, vykdoma tik kibernetinių incidentų registracija ir nėra vienos institucijos, atsakingos už visų kitų padalinių, įsteigtų reaguoti į kompiuterinius incidentus, kryptingą veiklą. Po

dviejų 2013 m. ir 2014 m. TMS surengtų diskusijų pastebimi teigiami šios srities pokyčiai: 2015 metais bus patvirtintas Kibernetinio saugumo įstatymas; kibernetinio saugumo veiklą koordinuos Krašto apsaugos ministerijos Kibernetinio saugumo centras (nuo 2015 m. sausio 1 d.); gruodžio mėn. parengti ir Seimui pateikti siūlymai dėl saugaus informacijos perdavimo tinklo organizavimo šalyje.

Energetika yra viena svarbiausių šalies gyvavimą, ekonomiką, saugumą ir visapusišką visuomenės veiklą užtikrinantis sektorius. Energetinio saugumo tyrimų centras (ESTC) kartu su TMS 2014 m. vasario mėn. organizavo renginį „Lietuvos energetinis saugumas“, kuriame pristatyta ESTC 2012–2013 m. veikla. Renginio tikslas – informacijos sklaida visuomenei apie energetinį saugumą, jo esamą lygį, reikšmę šalies stabilumui ir potencialias grėsmes.

ESTC parengtame ir pristatytame leidinyje „Lietuvos energetinis saugumas: metinė apžvalga 2012–2013“ pateiktas bendras Lietuvos energetinio saugumo lygio vertinimas, galimų energetikos plėtros scenarijų įtaką energetiniam saugumui, pirmą kartą atliktas Lietuvos, Latvijos ir Estijos lyginamasis energetinio saugumo lygio vertinimas.

TMS kartu su Energetikos ekonomikos asociacija ir Pasaulio Energetikos tarybos Lietuvos komitetu surengė konferenciją „Lietuvos energetika: ar subalansuosime ekonomiką, politiką ir aplinkosaugą?“, kurios svarbiausi tikslai – aptarti pagrindines Lietuvos elektros energetikos aktualijas ir artimiausio dešimtmečio plėtros perspektyvas atsižvelgiant į naujausius procesus ir tendencijas, pasireiškiančias Baltijos jūros regione, prisidėti prie rengimo Lietuvos energetikos strategijos atnaujinimo. Konferencijoje dalyvavo apie 130 atstovų iš vyriausybės institucijų, energetikos kompanijų ir asociacijų, pramonininkų konfederacijos, universitetų ir kitų mokslo įstaigų. Manoma, kad artimiausią dešimtmetį Lietuvai bus tikslinga didžiąją dalį suvartojamos elektros importuoti, o ne patiems gaminti iš brangaus importinio kuro. Elektros energijos gamybos technologijų srityje parodytas atsinaujinančių energijos šaltinių, ypač vėjo ir biomasės, perspektyvumas Lietuvoje. Elektros gamyba iš biomasės pasiteisintų tik termofikacinėse elektrinėse. Optimalus kelias patikimai aprūpinti Lietuvos vartotojus elektros energija artimiausiame dešimtmetyje – derinti importą su nuosava gamyba iš atsinaujinančių šaltinių, o jų generacijos netolygumą kompensuoti Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė ir prireikus naujasis kombinuoto ciklo dujų turbininis blokas Elektrėnuose. Prognozuojant Lietuvos energetikos ateitį tikslinga apsiriboti 10–15 metų laikotarpiu. Buvo iškelta iniciatyva organizuoti tęstinius seminarus, kurie padėtų valdžios institucijoms, energetikos ūkio vadovams priimti labiau pagrįstus, optimalius sprendimus bei prisidėtų prie mūsų visuomenės platesnio įtraukimo į sprendimų priėmimo procesą. LMA nario J. Vilemo idėja dėl minėtos konferencijos tęsinio buvo įgyvendinta ir nuo 2014 m. gegužės mėn. prasidėjo reguliarūs teminiai seminarai. Šie renginiai naudingai pasitarnaus efektyvesnei ir optimaliai Lietuvos energetikos raidai, gerins sprendimus priimančiųjų ir įgyvendinančiųjų tarpusavio supratimą. Seminarai bus tęsiami 2015 m.

5.3.6. Bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis bei organizacijomis, dalyvavimas jų veikloje ir programose

LMA nariai savo ilgamete mokslinė ir organizacinė patirtimi dalijasi su partneriais koordinuodami įvairius projektus arba atlikdami ekspertų funkcijas. Bendradarbiavimas su didžiausiais Lietuvos ir pasaulio mokslo centrais, įvairiais institutais – galimybė jausti pasaulio mokslo pulsą ir kartu misija siekiant įvairių mokslų sričių pažangos.

HSMS dalyvauja įgyvendinant bendradarbiavimo priemones ir projektus pagal LMA pasirašytas bendradarbiavimo sutartis su šalies humanitarinių ir socialinių mokslų sričių institutais. Rengtos tarptautinės mokslinės konferencijos su Lietuvos socialinių tyrimų centru, su Lietuvių kalbos institutu. Su humanitarinių ir socialinių mokslų sričių universitetų fakultetais bei katedromis bendradarbiaujama formuojant bendras ekspertų grupes ekspertizėms atlikti ir tyrimų projektams įgyvendinti, organizuojant bendrus renginius. Surengtos mokslinės konferencijos su VU Komunikacijos fakultetu, VGTU

Humanitariniu institutu, Lietuvos edukologijos universitetu. Su aukštųjų mokyklų ekonomikos fakultetų dekanais tartasi dėl bendros jaunųjų mokslininkų konferencijos rengimo.

HSMS nariai yra aktyvūs įvairių užsienio organizacijų nariai. Jie vykdė 14 konkursinių mokslo projektų, iš jų aštuonis tarptautinius, bendradarbiavo su šalies ir užsienio partneriais, organizavo mokslo konferencijas, skaitė pranešimus. V. Žulkus – Tarptautinės paminklų ir teritorijų apsaugos tarybos (ICOMOS) Lietuvos nacionalinio komiteto narys; Baltijos jūros valstybių Kultūros paveldo, Povandeninio kultūros paveldo (UCH) darbo grupės narys; UNESCO Techninio patarimo komiteto, Vokietijos archeologijos instituto Romėnų-germanų komisijos narys. G. Blažienė – Tarptautinės onomastikos mokslų tarybos (ICOS) narė, Vokietijos onomastikos draugijos narė, Regensburgo universiteto (Vokietija) Onomastikos draugijos narė korespondentė. A. Buračas – Pasaulio inovacijų fondo, Europos lyginamųjų ekonomikos studijų asociacijos, Tarptautinio akademijų ir mokslo draugijų žmogaus teisių tinklo narys, teikė rekomendacijas Visos Europos mokslų akademijų federacijai (ALLEA) dėl LMA perspektyvinių mokslo tyrimų projektų papildomo finansavimo. D. Kaunas bendradarbiauja su Berlyno Humboldtų universiteto mokslininkais Mažosios Lietuvos lituanistinio paveldo tyrimų ir lituanistikos studijų įtvirtinimo klausimais, K. Donelaičio kūrybinio paveldo tyrimų tema. Z. Kiaupa talkina Lenkijos MA Istorijos skyriaus Lituanistinei komisijai, rengiančiai kasmetines Varšuvoje vykstančias Lietuvos ir Lenkijos istorikų konferencijas. A. V. Matulionis – Lietuvos atstovas COST IS1311 programoje, Latvijos mokslo tarybos užsienio ekspertas, Latvijos universiteto profesorių tarybos narys, Daugpilio universiteto profesorių tarybos narys, Latvijos meno akademijos kvalifikacinės komisijos ekspertas. V. Mikelėnas – bendradarbiauja su Tartu universiteto, Maskvos M. Lomonosovo universiteto Teisės fakulteto, Europos kolegijos (Florencija) mokslininkais, dalyvavo dviejose tarptautinio komercinio arbitražo bylose (Stokholme ir Hagoje) kaip ekspertas Lietuvos teisės klausimais. Taip pat dalyvauja Tarptautinės procesinės teisės asociacijos mokslinėse konferencijose, rengia nacionalinę ataskaitą, yra Vienoje įkurto Europos teisės instituto vienas steigėjų, Tarptautinio arbitražo instituto Paryžiuje narys. Z. Norkus yra Europos sociologų asociacijos 36-to tyrimų tinklo „Transformacijos sociologija: Rytai ir Vakariai“ tarybos narys.

MFChM skyriaus nariai savo veiklą vykdo mokslo ir studijų institucijose ir vadovauja matematikos, fizikos ir chemijos sričių programoms bei projektams. Mokslinio tiriamojo darbo srityje bendradarbiauja su Bordo, Lilio universitetais (Prancūzija), Masaryko universitetu (Čekija), Miunsterio universitetu (Vokietija), Lundo universitetu (Švedija), Talino technologijos universitetu (Estija) ir kt. J. V. Vaitkus tarpinstitucinių sutarčių pagrindu bendradarbiauja su Helsinkio universiteto Greitintuvų laboratorija. Taip pat dalyvauja Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacijos (CERN) bendradarbiavimo programoje RD39 „Kriogeniniai jonizuojančios radiacijos detektoriai“, CERN bendradarbiavimo programoje RD50 „Radiacijai atsparūs jonizuojančios radiacijos detektoriai didelio šviesingumo kolaidieriams“ (yra šios programos tarybos pirmininko pavaduotojas), CERN CMS sensorių Centrinės Europos konsorciumo projekto užduočių vykdyme. A. Žukauskas tarpinstitucinių sutarčių pagrindu bendradarbiauja su JAV bendrove „Sensor Electronics Technology, Inc.“, kartu su LMA užsienio nariu M. S. Šuru dalyvauja JAV Nacionalinio mokslo fondo projekte „Sumanaus apšvietimo inžinerinių tyrimų centras“. Tęsimi jau pradėti ES-FP7 projektai: LASERLAB-Europe II – „Europos jungtinė lazerių laboratorija“ (17 užsienio partnerių, A. P. Piskarskas), AIDA – „Pažangios Europos infrastruktūros greitintuvų detektoriai“, Bianco – „Komponentai iš bismidų ir nitridų, veikiantys aukštose temperatūrose“ (A. Krotkus), programos koordinavimo ir paramos veiksmų projektas „Kietakūnio apšvietimo inovacijų spartinimas Europai“ (A. Žukauskas), ESTABLIS – „Organinių saulės elementų stabilumo užtikrinimas“ 2012–2015 m. (G. Juška), POCAONTAS – „Polimerų-anglies nanovamzdelių aktyvios sistemos fotovoltaiškai“ (L. Valkūnas).

G. Juška bendradarbiauja su užsienio mokslo centrais vykdydamas Kanados vyriausybinių programą „Radiaciniai vaizdinimo detektoriai biomedicininiais taikymams“ ir Kvinslando universiteto (Australija) mokslinio tyrimo projektą „QU Category 1“.

A. Kareivai vadovaujant su 20-ties Europos universitetų mokslininkais vykdytas COST veiklos Nr. MP1202 projektas „Hibridinių organinių-neorganinių sąlyčio paviršių racionalus dizainas: kitas žingsnis link šiuolaikinių funkcinių medžiagų“ (2012–2016). V. Laurinavičius vykdė ES 7BP Leonardo Da Vinci projektą „Maisto pramonė – Maisto įstatymai, poveikio analizė, mokymų ir bendradarbiavimo tinklas Europos e. mokymų sistemoje“. D. Surgailis bendradarbiauja su JAV mokslo centrais regresinių modelių su toloma priklausomybe statistinės analizės srityje, su Prancūzijos mokslo centrais – autoregresinių atsiktinių laukų agregavimo srityje ir šurkščių procesų fraktalumo tyrimų ir statistinės analizės srityje. K. Pileckas dirba bendrame VU ir Ciuricho (Šveicarija) universitetų mokslinių tyrimų projekte „Asimptotinės problemos ir taikymai“, finansuojamame Lietuvos ir Šveicarijos mokslinių tyrimų programos lėšomis.

V. Razumas, A. Malinauskas, A. Kareiva, F. Ivanauskas vykdė bendrus darbus su VU Chemijos fakulteto ir Matematikos ir informatikos fakulteto mokslininkais.

BMGM skyrius, koordinuodamas įvairių biologijos ir medicinos sričių mokslinius tyrimus, bendradarbiauja su Gamtos tyrimų ir Inovatyvios medicinos centrais: dalyvauja jų mokslinių tyrimų planų vertinime, projektų svarstymuose ir aptarimuose. Bendradarbiaujama su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu, VU Medicinos ir Gamtos mokslų fakultetais: rengiamos bendros konferencijos, apskritojo stalo diskusijos, išvažiuojamieji LMA narių susirinkimai ligoninėse ar kituose padaliniuose. Bendradarbiavimo su užsienio institucijomis pavyzdys – jau dešimtą kartą G. Valkiūno atliekama ekspertizė „Bioįvairovė parazitų ir jų šeimininkų sistemose“ Lundo universiteto (Švedija) prašymu. L. Kupčinskas, tirdamas makroorganizmo ir mikroorganizmų sąsajas sergant lėtinėmis virškinimo sistemos ligomis, bendradarbiauja su Kylio, Magdeburgo, Heidelbergo universitetais (Vokietija), Taivano ir Latvijos mokslo įstaigomis. V. Kučinskas su Lozanos universiteto mokslininkais vykdo tyrimus pagal Lietuvos–Šveicarijos bendradarbiavimo programą, susijusius su įgimtais nervų sistemos raidos sutrikimais. A. Grigelis bendradarbiavo su D. Britanijos, Čekijos mokslininkais dalyvaudamas ES 7BP „Geo-Seas“ projekte. A. Laucevičius su ES šalių kardiologų organizacijomis vykdo keletą kardiologijos srities klinikinių tyrimų. S. Klimašauskas su partneriais Kanadoje vykdė JAV nacionalinės sveikatos instituto finansuojamą veiklą genomo tyrimų srityje, dirbo pagal dvišalę Lietuvos ir Prancūzijos programą „Žiliberas“. Z. A. Kučinskienė su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu įgyvendino nacionalinę kompleksinę programą „Medicina“, R. Mokrikas bendradarbiauja su Talino technikos (Estija), Berno (Šveicarija) ir Heidelbergo (Vokietija) universitetų mokslininkais geomokslų srityje.

Ataskaitiniame 2014 m. veiklos skyriaus narių susirinkime aptartos ir įvertintos ataskaitos, kurias pristatė Inovatyviosios medicinos centro direktorius A. Venalis ir Gamtos tyrimų centro direktorius V. Būda.

BMGMS nariai G. Uždavins, S. Kanopkaitė, kaip ir HSMS nariai A. Tyla, Z. Zinkevičius, yra Lietuvių katalikų mokslo akademijos nariai.

ŽŪMMS nariai, siekdami palaikyti LMA ir mokslo ir studijų institucijų ryšius, formuoti žemės ūkio ir miškų mokslų institucijų aktualių mokslinių tyrimų tematikas, keistis informacija, patirtimi ir duomenimis mokslinio darbo rezultatų ir inovacijų taikymo klausimais bei spręsti mokslo politikos ir agrarinių bei miškų mokslų plėtros strategijos klausimus, bendradarbiauja su Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro (LAMMC) Žemdirbystės, Miškų, Sodininkystės ir daržininkystės institutais; Aleksandro Stulginskio universitetu; Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija ir Gyvulininkystės institutu; Kauno technologijos universiteto Maisto ir Lietuvos agrarinės ekonomikos institutais, kartu organizuoja apskritojo stalo diskusijas, dalyvauja bendruose projektuose ir programose.

ŽŪMMS nariai vadovauja didele mokslinę ir taikomąją reikšmę turintiems mokslinio tyrimo darbams ir vykdo svarbius mokslinius projektus. V. Stanys vykdo nacionalinės mokslo programos „Saugus ir sveikas maistas“ projektus „Antocianinų sintezės kelio genų raiška sodo augaluose“ ir „Tarprūšiniai sodo augalų hibridai – naujas antocianinų šaltinis“, yra ilgalaikės LAMMC mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programos „Sodininkystė ir daržininkystė: agrobiologiniai pagrindai ir technologijos“

vykdytojas bei ilgalaikės programos „Žemės ūkio ir miškų augalų genetika ir genotipų kryptingas keitimas“ vadovas. P. Duchovskis vadovauja ilgalaikiai LAMMC mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programai „Sodininkystė ir daržininkystė: agrobiologiniai pagrindai ir technologijos“. P. Viškelis vykdo nacionalinės mokslo programos „Saugus ir sveikas maistas“ projektus: „Auginimo ir laikymo būdų bei technologijų įtaka sodininkystės ir daržininkystės produktų kokybei“ ir „Elektroporacijos tyrimai augalinės žaliavos bioaktyvių komponentų masės pernašos intensyviniui“.

Z. Dabkevičius dalyvauja tarptautiniame ERA-NET C-IPM projekte „Koordinuojama integruota žaldarių vadyba“. V. Bižokas su Rusijos MA Vladikaukazo mokslo centru vykdo tyrimus „Žemės ūkio gyvulių radiacinių pažeidimų diagnostikos ir terapijos priemonės“. A. Raila ir A. J. Motuzas yra Gruzijos Šotos Rustavelio nacionalinio mokslo fondo mokslo projektų tarptautiniai ekspertai. P. Viškelis vykdo tyrimus su Pure sodininkystės ir daržininkystės institutu, Salerno universitetu (Italija). V. Stanys atlieka bendrus projektus su JAV Montanos valstijos universitetu. A. Sederevičius dalyvauja ERA-NET projekte „Galvijų sveikata ir gerovė“. V. K. Sirvydis vykdo bendrus mokslinius tyrimus su Norvegijos, Rusijos ir Airijos mokslo centrais. A. Sederevičius yra ES Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės mokslo komiteto narys.

TMS nariai aktyviai bendradarbiavo su šalies bei užsienio mokslo ir studijų institucijomis, mokslo centrais, verslo organizacijomis. Produktiviausiai mokslinis bendradarbiavimas buvo plėtojamas mokslinių tyrimų srityje vykdant konkursinius mokslo projektus pagal nacionalines ir tarptautines mokslo programas. 2014 m. skyriaus nariai vykdė 91 mokslo projektą, iš jų 58 proc. projektų vykdyta pagal tarptautines mokslo programas: 7BP, COST, „Žiliberas“, „Erasmus“ ir kt. TMS nariai V. Ostaševičius ir J. Vilemas, būdami Švedijos Karališkosios inžinerinių mokslų akademijos užsienio nariais, dalyvavo šios akademijos bei Švedijos ambasados Lietuvoje organizuojamuose renginiuose. Prof. V. Ostaševičiaus veikla tarptautinėje organizacijoje IFToMM (Tarptautinė mašinų ir mechanizmų teorijos federacija) užtikrina šios federacijos paramą surengti Kauno technologijos ir Vilniaus Gedimino technikos universitetų tarptautinėms mokslinėms konferencijoms „Mechanika–2014“, „Vibroinžinerija–2014“, „Transporto priemonės–2014“.

Dauguma TMS narių dalyvauja tarptautinių mokslo organizacijų veikloje aptariant aktualias mokslo problemas, mokslo projektų finansavimą, steigiamų ekspertų ir darbo grupių darbe. Kartu su mokslo institutais rengiamos konferencijos, vykdomi darbai, ruošiamos publikacijos, organizuojami doktorantų vizitai, rengiamos paraiškos MTEP projektams.

5.3.7. Jaunųjų mokslininkų ir studentų mokslinės veiklos skatinimas

Siekiant išlaikyti aukštą pragyvenimo lygį ir ekonomikos konkurencingumą ne tik Lietuvoje, bet ir Europos Sąjungos šalyse siekiama, kad kuo daugiau jaunimo rinktųsi mokslininko, tyrėjo profesiją. Todėl labai svarbu užtikrinti mokslinių tradicijų tęstinumą, mažinti protų emigraciją. Vienas tokių kelių – stipendijų skyrimas ir apdovanojimai talentingiausiems studentams bei jauniems mokslininkams.

LMA kasmet skelbiamam jaunųjų mokslininkų mokslinių darbų konkursui buvo pateikti 32 darbai, aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkursui pateikti 42 darbai. Komisijos, sudarytos iš LMA mokslų skyrių narių, svarstė gautus darbus ir rekomendavo skirti tradicines 10 premijų geriausių jaunųjų mokslininkų ir doktorantų darbų autoriams, 15 – geriausių aukštųjų mokyklų studentų darbų autoriams. Pagyrimo raštais įvertinti 8 jaunųjų mokslininkų ir 6 studentų darbai. Konkursų nugalėtojams laureato diplomai bei pagyrimo raštai iškilmingai įteikiami ataskaitiniame LMA narių visuotiniame susirinkime.

Nuo 2010 m. LMA organizuoja jaunųjų mokslininkų stipendijų konkursą. Stipendija yra 6 bazinių socialinių išmokų dydžio per mėnesį ir mokama vienerius metus nuo rugsėjo mėn. Konkursas tampa vis populiarenis: 2014 m. pretendavo 90 dalyvių, 2013 m. jų buvo 75. Humanitarinių ir socialinių mokslų srityse gautos 28 paraiškos, fizinių – 17, biomedicinos – 16, technologijos – 23, žemės ūkio – 6. Jas vertino LMA mokslų skyrių sudarytos komisijos. Iš viso skiriama 15 stipendijų. Konkurso laureatai paskelbti birželį, stipendijos pažymėjimai jiems iškilmingai įteikti LMA narių visuotiniame susirinkime rugsėjo mėn.

MFChMS bei TMS ir rėmėjų – asociacijos „Infobalt“, UAB „VTeX“, UAB „Baltic Amadeus“, VšĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“, UAB „Viltechmeda“ ir UAB „Infolex“ – dėka tapusi tradicine LMA ketvirtoji jaunųjų mokslininkų konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“ įvyko vasario 11 d. LMA. Konferencijos globėjas yra Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas A. Butkevičius. Sulaukta 46 dalyvių iš Vilniaus, Vilniaus Gedimino technikos, Kauno technologijos bei Aleksandro Stulginskio universitetų bei Fizinių ir technologijos mokslų centro Chemijos, Fizikos institutų. Konferencijos organizacinio komiteto atrinktų geriausių pranešimų autorių darbai buvo papildomai įvertinti rėmėjų. Vertinimo rezultatai buvo paskelbti vasario 25 d. Asociacija „Infobalt“ apdovanojo geriausius fizinių ir technologijos mokslų sričių jaunųjų mokslininkų tiriamuosius darbus ir įteikė vardines bei skatinamąsias stipendijas. Atitinkamai 9, 6 ir 3 tūkst. litų vertės vardinės stipendijos įteiktos trims studentams, o paskatinamosiomis 500 litų vertės stipendijomis apdovanoti šeši studentai. Nugalėtojus apdovanojimų išskilmėse sveikino Švietimo ir mokslo ministras D. Pavalkis, asociacijos „Infobalt“ vadovai, LMA prezidentas, rėmėjai „Baltic Amadeus“, „VTeX“, „Viltechmeda“, „Visorių IT parkas“.

MFChMS kuruoja LMA Theodoro Grothusso fondo veiklą (valdybos pirmininkas A. Kareiva). Fondo įsteigta LMA Theodoro von Grothusso stipendija 2014 m. skirta VU Chemijos fakulteto doktorantei A. Makarevičiūtei.

Septintosios BMGM skyriaus rengiamos jaunųjų mokslininkų konferencijos „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ tikslas – telkti jaunuosius biologijos, medicinos, biotechnologijos, biochemijos ir geomokslų sričių mokslininkus, skatinti jų bendradarbiavimą ir tyrimų rezultatų sklaidą. Konferencijoje dalyvavo VU, Lietuvos sveikatos mokslų ir Vytauto Didžiojo universitetų, Gamtos tyrimo centro, Inovatyvios medicinos centro, VU Biotechnologijos ir Biochemijos institutų, Nacionalinio vėžio instituto jaunieji mokslininkai. Pranešėjai – geriausių mokslinių darbų, atliktų ir atrinktų universitetuose ir institutuose, kuriuose jie dirba arba studijuoja, autoriai. Geriausių pranešimų autoriai įvertinti diplomais; daliai jų rekomenduota pateikti darbus LMA premijai. Padėkos raštas įteiktas UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ vadovybei, nuolat remiančiai šią jaunųjų mokslininkų konferenciją.

ŽŪMMS suorganizavo ketvirtąją Jaunųjų mokslininkų konferenciją „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“, kurioje pranešimus skaitė 52 jaunieji mokslininkai. Devyni pranešėjai apdovanoti rėmėjų įsteigtais prizais bei LMA diplomais. Žemės ūkio ministerija kasmet suteikia šiai konferencijai paramą.

Didelio jaunųjų technikos mokslų specialistų dėmesio susilaukė šešioliktoji tarptautinė konferencija-mokykla „Šiuolaikinės medžiagos ir technologijos“ (vadovas TMS tikrasis narys S. Tamulevičius), kuri įvyko Palangoje rugpjūčio 27–31 d. ir buvo skirta fizikos, chemijos, inžinerinių specialybių doktorantams, jauniems mokslininkams. Konferenciją rėmė aukštosios mokyklos ir verslas. Ji pritraukė daug dalyvių iš įvairių Europos šalių.

5.3.8. Garbės vardų, premijų ir apdovanojimų teikimas

Mokslo premijos – ne tik mokslininkų įvertinimas už atliktus darbus, bet ir mokslo tradicijų formavimas, nuolatinis priminimas visuomenei apie ryškiausias asmenybes, prisidėjusias prie šalies pažangos. Todėl Mokslų akademija yra įsteigusi aštuoniolika žymių šalies mokslininkų vardais pavadintų premijų. 2014 m. skelbtų premijų konkurso komitetai Jono Kubiliaus (matematika) premiją skyrė LMA tikrajam nariui Eugenijui Manstavičiui už ciklą „Darbai iš tikimybinės skaičių teorijos ir kombinatorikos“ (VU); Povilo Brazdžiūno (eksperimentinė fizika) premija skirta Kęstučiui Jarašiūnui už darbų ciklą „Dinaminės holografijos metodų sparčių vyksmų stebėsenai puslaidininkuose sukūrimas ir plėtra“ (VU).

5.3.9. Bendradarbiavimas su regionais, pramonės ir verslo įmonėmis bei organizacijomis

Mokslas – bene efektyviausia priemonė, galinti padėti įvairiems šalies regionams realizuoti savo neišnaudotą potencialą. Tai ypač aktualu, turint omenyje dėl ekonominių ir politinių priežasčių sparčiai besikeičiančias sąlygas globalioje pasaulio ekonomikoje. Todėl viena svarbiausių LMA funkcijų išlieka konsultacijos mokslo klausimais, ekspertinė veikla taip prisidedant prie šalies regionų inovatyvumo augimo. Tai gali būti ir pagalba savivaldybėms pasirenkant prioritetines ekonomikos sritis, ir pagalba vertinant bei skatinant perspektyviausius regionų mokslininkus.

LMA tikrieji nariai E. Butkus, V. Daujotytė-Pakerienė, D. Kaunas (pirmininkas), L. Kupčinskas, G. Žintelis ir TMS mokslinis sekretorius B. Jaskelevičius sudarė paraiškų vertinimo komisiją Kauno miesto mokslininko premijai gauti. Apsvarsčius kandidatus, buvo nuspręsta siūlyti skirti 2014 m. premiją prof. habil. dr. Daivai Rastenytei iš Lietuvos sveikatos mokslų universiteto.

Per Šilutės rajono savivaldybės dieną Mokslų akademijoje D. Kaunas skaitė pranešimą „Kristijonas Donelaitis: „Žmogus ne pagal šio pasaulio madą“, prof. Grasilda Blažienė – „Lietuvininkų gyvenamos ir šnekotos paminklas: „Lietuvininkų tarmių žodynas“.

Spalio 8 d. įvyko LMA diena Anykščių rajono savivaldybėje tema „Mokslo ir verslo bendradarbiavimas sodininkystės plėtrai Lietuvoje“, kurią Z. Dabkevičiaus iniciatyva organizavo ŽŪMMS.

Spalio 15 d. vadovaujant viceprezidentui D. Kaunui organizuota Panevėžio miesto savivaldybės dieną LMA.

Spalio 23 d. įvyko LMA diena Druskininkuose. Miesto viešojoje bibliotekoje paskaitas skaitė A. Vasiliauskas, E. Jovaiša, D. Kaunas, V. Martinkus. Renginys sulaukė didelio druskininkiečių susidomėjimo. Po paskaitos akademikai lankėsi Druskininkų savivaldybėje, bendradarbiavimo klausimais tarėsi su savivaldybės vadovais.

Lapkričio 26 d. įgyvendinant LMA ir Ignalinos rajono savivaldybės prieš dvejus metus pasirašytą bendradarbiavimo sutartį Ignalinoje surengta Mokslų akademijos diena. F. Ivanausko vadovaujama delegacija – LMA nariai A. Kareiva, J. V. Vaitkus, G. Uždavins ir VU prof. R. Rudzkis – vyko į Ignaliną, kur buvo skaitomos paskaitos aktualiomis savivaldybės parinktomis temomis, kalbėta apie naujausius regionui svarbius mokslo pasiekimus ir tendencijas. Buvo aptartos galimybės kartu rengti ir vykdyti Europos Sąjungos remiamus projektus.

Gruodžio 3 d. organizuota LMA diena Klaipėdos miesto savivaldybėje. Paskaitas skaitė A. Grigelis, V. Razumas. Renginio partneris – Klaipėdos universitetas, dalyvavęs rengiant savivaldybei reikšmingą ir renginyje pristatytą studiją „Baltijos jūros krantų erozijos problemų analizė ir sprendimo būdai“ (plačiau apie ją – 6.1 skyriuje).

Gegužės 28 d. MFChMS Chemijos sekcijos iniciatyva organizuotas išvažiuojamasis skyriaus posėdis „Fizinių mokslų studijų programų perspektyvos Alytaus kolegijoje“ aplankant Alytaus kolegijos Regioninį technologijų centrą su moderniomis Elektrotechnikos, Vėjo ir saulės energijos tyrimų, Saulės ir geoterminės energijos, Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemų, Mechatronikos, medžiagų tyrimų bei bandymų laboratorijomis.

Kovo 28 d. VGTU Termoizoliacijos mokslo institute įvyko MFChMS Chemijos sekcijos išvažiuojamasis posėdis diskusija „Lietuvos statybinių medžiagų pramonė“. Buvo aptarti institute vykdomi moksliniai tyrimai. Posėdžio dalyviai susipažino su instituto laboratorijomis, kuriose įrengta moderni statybinių medžiagų tyrimo aparatūra.

MFChMS bendradarbiauja su integruoto mokslo, studijų ir verslo centru „Santara“ dalyve VŠĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“, taip pat lazerių mokslo ir technologijų srityje su VŠĮ „Lazerių ir šviesos mokslo ir technologijų asociacija“. 2014 m. buvo plėtojamas bendradarbiavimas su asociacija „Infobalt“. Pavyko sukurti aplinką jauniems mokslininkams bendradarbiauti su verslo įmonėmis,

koncentruoti tyrimus aktualiomis mokslo ir inovacijų kryptimis. Verslo partneriai ne tik dalyvavo organizuojant jaunųjų tyrėjų konferenciją, bet ir skyrė finansinę paramą.

BMGMS jau keletą metų bendradarbiauja su UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“. Ši biotechnologijos srityje daugelį metų dirbanti įmonė finansiškai remia skyriaus narių organizuojamą konferenciją jaunesiems mokslininkams „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“.

ŽŪMMS nariai, siekdami stiprinti mokslo ir verslo bendradarbiavimą, plėsti mokslinių tyrimų ir technologijų bazę, didinti jos naudojimo efektyvumą, bendradarbiauja su verslo partneriais: UAB „Arvi“ ir Ko, VšĮ „Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba“, UAB „Dotnuvos projektai“, UAB „Pasvalio melioracija“, AB „Lytagra“ ir kt.

Skyrius glaudžiai bendradarbiaujama su asociacija „Slėnis Nemunas“, koordinuojančia integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ plėtros programos įgyvendinimą. Jos sudėtyje yra verslo subjektų – koncernas „Achemos grupė“, AB „Amilina“, AB „Kauno grūdai“, Lietuvos biokuro gamintojų ir tiekėjų asociacija „Litbioma“, UAB „Baltijos agroverslo institutas“, „Mestilla“, „Agro Neveronys“, „Pirmagra“, „Euromediena“, „Elinta VS“, „Agro dar“, Lietuvos šiltnamių asociacija. ŽŪMMS nariai organizavo susitikimą su AB „Ažuožerių sodai“ ir ŽŪK „Ažuožerių sultys“ darbuotojais, kur pristatė mokslininkų siūlymus, kaip sparčiau spręsti verslinių sodų ir uogynų problemas, supažindino su mokslo naujovėmis apie iš vaisių, uogų, daržovių kuriamus ir gaminamus maisto papildus, funkcionalius priedus, apie neterminį vaisių, uogų daržovių apdorojimą ir sveikos produkcijos gamybą, aptarė glaudesnio mokslininkų ir žemdirbių bendradarbiavimo galimybes, mokslo žinių sklaidos aktualijas.

TMS ataskaitiniais metais organizavo du išvažiuojamuosius posėdžius į tris verslo įmones. 2014 m. gegužę surengto posėdžio tikslas – susipažinti su atsinaujinančios energetikos objektų veikla ir pažangių technologijų diegimu. Vėjo energetikos būklė ir plėtros perspektyvos buvo svarstomos ir diskutuota didžiausiame Lietuvoje 39,1 MW galios vėjo jėgainių parke (Čiuteliai, Šilutės r.). Prognozuota, kad vėjo jėgainių indėlis į bendrąją šalies energetiką nuolat augs, o dėl sparčios technologijų raidos ši energija vis pigės. Tolesnei vėjo energetikos plėtrai trukdo neišspręstos problemos: galiojantys teisės aktai prie perdavimo tinklų jungiamų šalies vėjo elektrinių suminę galią riboja 500 MW. Įvertinant tai, kad efektyviau elektrą iš vėjo gamintų jėgainės jūroje, atsiranda poreikis didinti minėtą galiojantį limitą iki 850–1000 MW. UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinėje elektrinėje įvyko diskusija apie atliekų naudojimą energetikoje. Tai yra pirmoji jėgainė, naudojanti atliekas kaip kurą ir gaminanti energiją Klaipėdos regionui.

Nuolatinis TMS nario R. Šiaučiūno bendradarbiavimas ir konsultacijos su AB „Akmenės cementas“ padėjo įmonei atlikti modernizaciją, įdiegti naują ir pažangesnę cemento gamybos technologiją. Naujojoje Akmenėje organizuoto išvažiuojamojo posėdžio metu buvo aptartos naujos energiją tausojančios cemento gamybos inovacijos. Įdiegta nauja sauso būdo klinkerio gamybos technologija leidžia mažinti kuro sąnaudas ir į aplinką išmetamo CO₂ kiekį. Per diskusijas LMA tikrojo nario R. Kačianausko siūlytas įvairių frakcijų dalelių birumo bunkeriuose modeliavimas ir rezultatų patikimumas sudomino įmonės vadovus.

5.3.10. Bendradarbiavimas su mokslininkų ir kitų tyrėjų organizacijomis, moksleivių ir kūrybinėmis sąjungomis

HSMS nariai yra aktyvūs įvairių draugijų nariai, valdybų nariai, garbės nariai, vadovai: Lietuvos sociologų, Lietuvos filosofų, Lietuvių kalbos; Lietuvos vadybos, Lietuvos teisininkų, Lietuvos archeologijos, Lietuvai pagražinti draugijos, Lietuvos estetikų, Lietuvos orientalistikos, Lietuvos lyginamosios literatūros, Lietuvos žmogaus teisių asociacijų, Lietuvos kultūros fondo; Lietuvos Respublikos teisėjų etikos ir drausmės komisijos, Lietuvių katalikų mokslo akademijos nariai ir t. t. Bendradarbiaudami HSMS nariai kaupia informaciją apie atitinkamų sričių mokslo rezultatus ir juos apibendrina savo įžvalgose, taip pat teikia rekomendacijas ir siūlymus šioms draugijoms formuojant jų veiklos kryptis ir planus, dalyvauja renginiuose. Keli HSMS nariai užtikrina mokslo, meno ir kultūros ryšius būdami Rašytojų

sąjungos nariais – V. Daujotytė, V. Martinkus, J. Sprindytė, Lietuvos kompozitorių sąjungos, Lietuvos muzikų sąjungos nariu – G. Kuprevičius.

MFCM skyriaus nariai yra mokslo draugijų, tokių kaip Lietuvos matematikų, fizikų, chemikų, vadovai ir arba dirba jų valdybose. LMA dvišalės sutarties pagrindu bendradarbiauja su būsimuosius mokslininkus vienijančia organizacija – Nacionaline moksleivių akademija (NMA). E. Butkus vadovauja NMA Chemijos sekcijai. Skyriaus nariai dalyvavo Europos mokslo tarybos, Europos mokslo fondo, Pasaulio mokslininkų federacijos, Europos matematikų draugijos, Europos fizikų draugijos, Tarptautinės grynosios ir taikomosios fizikos sąjungos, valstybinių institucijų bei nevyriausybiinių organizacijų veikloje.

Siekdamas išplėsti savo narių mokslinių tyrimų pasiekimų viešinimą, aktyvinti mokslinių žinių sklaidą, BMGM skyrius bendradarbiauja su Lietuvos alergijos ir astmos asociacija (pirmininkė R. Dubakienė), Lietuvos pediatrių draugija (V. Basys). Kartu rengiami posėdžiai ir seminarai leidžia kelti gydytojų kvalifikaciją, įvertinti vaikų ir suaugusiųjų populiacijų sveikatos būklę, padeda jiems įsitraukti į aktualių mokslinių problemų sprendimą.

Skyriaus nariai vadovauja kitų sričių mokslinėms draugijoms: Skandinavijos–Baltijos parazitologų (viceprezidentas G. Valkiūnas), Lietuvos Ignoto Domeikos (prezidentas A. Grigelis). Palaikomi ryšiai su Lietuvos biochemikų (pirmininkas R. Daugelavičius), Lietuvos imunologų (prezidentas D. Matulis), kartu su Lietuvos augalų fiziologų draugija (pirmininkas P. Duchovskis) organizuoti 8-ieji prof. S. Jundzilo ir prof. J. Dagio skaitymai, kuriuose aptartos šiuolaikinės, teorinės ir praktinės augalų fiziologijos problemos, nagrinėtas jų ištirtumo laipsnis bei sprendimų galimybės. V. Kučinskas kartu su Lietuvos žmogaus genetikos draugija surengė LITGEN projekto seminarą – „Naujos kartos viso žmogaus genomo sekos tyrimai – pirmieji žingsniai Lietuvoje“. R. Žaliūnas bendradarbiauja, atlikdamas Europos kardiologų draugijos užsakytus tyrimus su Latvijos, Lenkijos, Italijos ir kitų ES šalių tyrinėtojai.

ŽŪMMS bendradarbiauja su Lietuvos dirvožemininkų draugija ir Vandens problemų taryba, Lietuvos mokslininkų sąjunga. Organizuojami bendri renginiai, seminarai, diskusijos, konferencijos.

5.3.11. LMA veiklos stiprinimas, remiamas ES struktūrinių fondų lėšomis

2014 metais buvo tęsiami trys konkursinės atrankos būdu vykdomi projektai. Pirmasis jų – projektas „Lietuvos mokslo ir studijų organizacijų tematinė tinklų plėtra ir tyrėjų kompetencijų ugdymas“ (VP1-3.1-ŠMM-05-K-02-007).

Projektas pradėtas įgyvendinti 2013 m. sausio 29 d. pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ priemonę „MTTP tematinė tinklų, asociacijų veiklos stiprinimas“. Jo trukmė – 30 mėnesių (2014 m. projekto vykdytojo pageidavimu pratęstas 6 mėnesiams).

Projekto vykdytoja – asociacija „Santaros slėnis“. Projekto partneriai: LMA ir Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Inovatyvios medicinos centras. Projekto tikslas – sustiprinti asociaciją „Santaros slėnis“ ir socialinius ekonominius partnerius sprendžiant tiek Lietuvos, tiek slėnio „Santara“ mokslo ir verslo bendradarbiavimo ir plėtros uždavinius.

2014 m. LMA įgyvendino projekto veiklas:

- gegužės 15–16 d. surengta tarptautinė tarpdisciplininė konferencija „Nanotechnologijos: mokslas ir praktika“ („Nanotechnology: Research and Development“). Renginio tikslas – įvertinti dabartinę nanotechnologinių mokslinių tyrimų būklę Lietuvoje, palyginti ją su pasaulio pasiekimais, įvertinti ir numatyti uždavinius, kaip šias technologijas diegti Lietuvos pramonėje;
- balandžio–rugsėjo mėn. vykdyta kandidatų į LMA tikruosius narius viešinimo kampanija. Rugsėjo 30 d. organizuoti naujų LMA narių rinkimai.

LMA 2014 m. baigė įgyvendinti projekto veiklas, panaudojo 93 proc. jai skirtų ES struktūrinės paramos lėšų.

Antrasis projektas – „Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro (slėnio) „Nemunas“ programos įgyvendinimas, stiprinant partnerystę ir institucijų veiklą“ (VP1-3.1-ŠMM-05-K-02-018).

Projektas pradėtas įgyvendinti 2013 m. sausio 31 d. pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ priemonę „MTTP tematinį tinklą, asociacijų veiklos stiprinimas“. Projekto trukmė – 24 mėnesiai.

Projekto vykdytoja – asociacija „Slėnis Nemunas“. Projekto partnerė: LMA. Projekto tikslas – stiprinti ir koordinuoti asociacijos „Slėnis Nemunas“ ir LMA vietinį ir tarptautinį bendradarbiavimą bei vidinę institucijų struktūrą kuriant ir skatinant tematinius bei partnerystės tinklus.

Stiprinant vietinį bendradarbiavimą 2014 m. LMA organizuoti 2 renginiai – Šilutės rajono savivaldybės diena ir Panevėžio miesto savivaldybės diena bei 4 išvažiuojamieji renginiai – LMA diena Anykščių rajono, Druskininkų, Ignalinos rajono ir Klaipėdos miesto savivaldybėse.

Didelis dėmesys skirtas LMA ekspertinei veiklai stiprinti. 2014 m. parengtos ir ekspertų grupės recenzuotos galimybių studijos:

- „Baltijos jūros krantų erozijos problemų analizė ir sprendimo būdai“;
- „Fotofiziologinių tyrimų būklė ir jų taikymo perspektyvos augalininkystėje“.

Iki 2014 m. pabaigos LMA panaudojo 80 proc. jai skirtų ES struktūrinės paramos lėšų.

Trečiasis projektas – „Fizinių ir technologijos mokslų centro ir Lietuvos mokslų akademijos veiklos stiprinimas“ (VP1-3.1-ŠMM-05-K-02-016).

Jis pradėtas įgyvendinti 2012 m. liepos 24 d. pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ priemonę „MTTP tematinį tinklą, asociacijų veiklos stiprinimas“. Projekto pabaiga – 2014 m. liepos 24 d.

Projekto vykdytojas – Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras. Projekto partnerė: LMA. Projekto tikslas – stiprinti Fizinių ir technologijos mokslų centro ir LMA veiklą. Šiam tikslui pasiekti numatoma įgyvendinti tokius uždavinius: 1. Stiprinti ir koordinuoti centro ir LMA vietinį ir tarptautinį bendradarbiavimą; 2. Optimizuoti vidines institucijų struktūras ir mokslo tyrimų kryptis.

Aktyvus bendradarbiavimas su kitų šalių mokslų akademijomis, specializuotomis tarptautinėmis organizacijomis ir vizitai į jas LMA darbuotojams bei nariams sudaro galimybių užmegzti naujus ir įtvirtinti senus ryšius, inicijuoti, įgyvendinti tarptautinius projektus, prisijungti prie užsienio organizacijų įgyvendinamų programų bei projektų. 2014 m. organizuota 15 išvykų, apmokėti narystės tarptautinėse organizacijose mokesčiai.

2014 m. I ketv. buvo tęsiamas veiklos „Lietuvos mokslo premijų kandidatų ir laureatų pristatymas“ įgyvendinimas. Atsižvelgiant į mokslo premijų laureatų indėlį į Lietuvos mokslą ir siekiant didinti Lietuvos mokslo premijų įteikimo žinomumą buvo organizuota 14 kandidatų ir jų darbus pristatančių renginių visuomenei, vykdyta laureatų viešinimo kampanija. 2014 m. kovo 6 d. surengtos 2013 m. Lietuvos mokslo premijos laureato diplomų teikimo iškilmės.

LMA 2014 m. baigė įgyvendinti projekto veiklas, panaudodama 99 proc. jai skirtų ES struktūrinės paramos lėšų.

5.3.12. LMA skyrius „Mokslininkų rūmai“

Skyrius „Mokslininkų rūmai“ yra LMA padalinys, organizuojantis mokslo, meno ir kultūros renginius plačiajai visuomenei. Pagrindinis „Mokslininkų rūmų“ tikslas – kelti visuomenės mokslinį, intelektinį, kultūrinį lygį, telkti įvairių sričių mokslininkus, kultūros ir meno žmones tarpusavio bendradarbiavimui, rengti bendrus projektus ir juos pristatyti visuomenei. „Mokslininkų rūmai“ siekia ugdyti žinių visuomenę, kritinį visuomenės mąstymą, skatinti patriotizmą, telkti mokslo ir meno bendruomenę mokslo ir kultūros populiarinimo veiklai.

Drauge su LMA mokslų skyriais organizuoja žymiausių respublikos mokslininkų, jų ryškiausių darbų pristatymus, mokslines konferencijas. Bendradarbiaudami su visuomeninėmis organizacijomis rengia diskusijas aktualiomis temomis: paminkloaugos, paveldo, architektūros, istorijos, sveikatos, emigracijos ir kitomis. Per 2014 m. skyrius „Mokslininkų rūmai“ organizavo 63 renginius.

„Mokslininkų rūmai“ talkino Stepono Kairio fondui rengiant diskusiją „XXI a. Lietuva. Iššūkiai ir perspektyvos“ bei Žmogaus teisių asociacijai diskusiją, skirtą nevyriausybinių organizacijų atstovavimo NVO taryboje klausimais. Su HSMS – LMA nario R. Grigo inicijuotą diskusiją „Neužbaigta piliakalnių byla: sprendimų paieškos“ ir kitus.

Siekdami visuomenę informuoti apie ryškias mokslininkų asmenybes, „Mokslininkų rūmai“ tęsia renginių ciklą „Įžymių žmonių portretai“, kuriame pristato ne tik humanitarų, bet ir kitų specialybių – matematikos, medicinos, tikslųjų mokslų – asmenybes. Su MFChMS surengtas vakaras „Įžymiuosius mokslininkus prisimenant“. Apie profesorius Juozą Matulį, Kazimierą Baršauską, Leoną Simanavičių, Vytautą Statulevičių, Arianą Prokopčiką pranešimus skaitė ir kalbėjo LMA tikrieji nariai R. Ramanauskas, J. V. Vaitkus, V. Paulauskas, A. Malinauskas, E. Norkus. Renginį vedė LMA tikrasis narys F. Ivanauskas. Su HSMS „Mokslininkų rūmai“ surengė 2013 m. Lietuvos mokslo premijos laureatės V. Daujotytės-Pakerienės ir Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato G. Kuprevičiaus pokalbį „Variacijos gyvenimo ir kūrybos temomis“. Renginiu „Justinas Marcinkevičius – žinomas ir nežinomas“ kartu su Monsinjoro K. Vasiliausko labdaros fondu paminėtas poeto gimtadienis ir Kovo 11-osios šventė. Organizuoti atminimo vakarai ir kitoms ryškioms visuomenei nusipelnusioms asmenybėms.

Vasario 16-osios šventei buvo skirtas Lietuvos pučiamųjų instrumentų orkestro „Trimitas“ ir choro „Vilnius“ koncertas „Lietuviais esame mes gimę“, kuriame nuskambėjo trys Lietuvos kompozitorių Vytauto Laurušo, Laimio Vilkončiaus, Algimanto Martinaičio pasaulinės premjeros, sukurtos šiai šventei. Pranešimą apie Vasario 16-ąją skaitė dr. Česlovas Laurinavičius. Surengti kalėdiniai ir naujamečiai koncertai, organizuotos kultūros programos, pristatyti jaunieji talentai. Pradėtas renginių ciklas „Jauni ir talentingi“, supažindinantis su užsienyje studijuojančiais jaunaisiais talentingais menininkais, garsinančiais Lietuvą pasaulyje. Surengta popietė „Lietuva ir sugrįžimai“, kurioje apie emigraciją kalbėjo žmonės, gyvenę ir dirbę užsienyje ir sugrįžę į Tėvynę. Periodiškai vyksta įvairių mokslo institutų veiklai skirti renginiai, pristatomi naujaisi tikslųjų bei humanitarinių mokslų sričių laimėjimai.

Organizuotos naujų knygų sutiktuvės ir aptarimai – dviejų mokslo istorikų prof. Juozo Algimanto Krikštopaičio knygos „Išmintis, atsiverianti pažinimo kelyje“ ir prof. Liberto Klimkos „Lietuviškų tradicijų skrynelė“ bei „Įdomiausi Lietuvos technikos paminklai“. Sutikta LMA nario L. Šepečio knyga „Negeri užrašai 1955–1990“, J. Grigo knyga „Pažinimo keliais“, Lietuvos laisvės šauklio Antano Terlecko knyga „Ne pats pasirinkau savo dalią“, surengtos VU prof. Arūno Bukančio knygos „Kas užlopyt dangų“ sutiktuvės ir pokalbis apie klimato kaitą, pristatyta LMA nario A. Grigelio sudaryta knyga „Akademikas Juozas Dalinkevičius“ ir kitos.

Surengtas įžymaus kalbininko Lietuvos edukologijos universiteto prof. Vincento Drotvino 85-mečio minėjimas, minėtos kompozitoriaus, pedagogo Balio Dvariono 110-osios metinės. Keletą Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms skirtų renginių skyrius organizavo Vilniaus ir Sudeikių mokyklose. LMA salėje įvyko prof. Dainoros Pociūtės-Abukevičienės ir doc. Dariaus Kuolio diskusija „Kodėl Donelaitis?“, skirta Reformacijos dienai. Paminėtas kultūros gyvenimo žurnalo „Naujoji Romuva“ 20-metis ir kitos įžymios datos.

Daug dėmesio „Mokslininkų rūmai“ skiria jaunosios kartos profesiniam ugdymui. Skyrius telkia įvairių sričių mokslininkus dalyvauti „Mokslo žinių dienose“ mokyklose ir gimnazijose. LMA nariai skaito paskaitas mokyklose ir gimnazijose, moksleiviai lankosi mokslo ir studijų institucijų laboratorijose, jie skatinami pasirinkti tyrėjo profesiją, įgyti daugiau mokslo žinių, ugdomas moksleivių patriotizmas kviečiant pranešėjus kalbėti apie Vasario 16-ąją, Sausio 13-ąją, Kovo 11-ąją. Dalyvaujama „Karjeros savaitės“ renginiuose mokyklose, organizuojami rašytojų jubiliejinių metų minėjimai ir kt. Paskaitas mokyklose

skaitė Lietuvos mokslo premijos laureatas prof. Valdas Šablinskas („Šviesa – efektyvus mus supančių medžiagų tyrimo įrankis“), LMA tikrasis narys V. Laurinavičius („Kaip molekulės atpažįsta viena kitą“), Biochemijos instituto dr. Rolandas Meškys („Kaip sugyvename su mikroorganizmais“), Vilniaus edukologijos universiteto doc. Valerijus Smirnovas („Fizikiniai analizės metodai ir fizikinių reiškinių pasaulis“), Mykolo Romerio universiteto doc. Algirdas Pocius („Saugumas informacinių technologijų pasaulyje“), VU doc. Daivos Kezienės paskaita buvo skirta moksleiviams, besiruošiantiems laikyti egzaminus – „Mokymosi procesas ir stresas“ ir kt. Vilniaus vidurinių moksleiviai lankėsi VU Lazerių tyrimo centre, VU Gamtos fakulteto herbariume, dalyvavo edukacinėse ekskursijose po Verkių rūmų dvarą.

Skyrius „Mokslininkų rūmai“ – tai grandis, jungianti mokslo bei kultūros žmones su plačiąja visuomene, ieškanti naujų kelių aktualizuojant mokslo ir mokslininko vaidmenį šiandiniame gyvenime.

5.3.13. LMA leidybos skyrius

Leidybos skyrius rengia spaudai LMA žurnalus, kurių leidyba 2014 m. buvo finansuojama iš trijų šaltinių: ES SF „Mokslo periodinių leidinių leidyba“ (VP1-3.2-ŠMM-02-V-02-002) ir „Mokslinio periodinio žurnalo „Menotyra“ rengimas ir leidyba“, įgyvendinamo pagal Lietuvos mokslo tarybos „Nacionalinę lituanistikos plėtros programą 2009–2015 metų programą“ bei LMA lėšomis. LMA leidybos skyrius įgyvendino šių projektų veiklas.

2014 m. LMA leidybos skyrius tęsė visų 12 mokslo periodinių leidinių leidybą, tačiau 2014 m. rudenį buvo nuspręsta dėl publikacijų komplektavimo problemų sujungti „Biologijos“ ir „Ekologijos“ bei „Geologijos“ ir „Geografijos“ žurnalus. Nuo 2015 metų jungtiniai žurnalai bus leidžiami atitinkamai „Biologija“ ir „Geologija. Geografija“ pavadinimais.

Leidybos procese skyriaus darbuotojai glaudžiai bendradarbiauja su LMA mokslų skyriais, leidinių sudarytojais ir redakcinėmis kolegijomis, teikia metodinę paramą žurnalų redakcinėmis kolegijoms dėl žurnalų publikavimo specializuotose duomenų bazėse bei projektų įgyvendinimo.

2014 m. vasario mėn. skyrius organizavo LMA dalyvavimą tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje, kurioje buvo pristatyti mokslo periodikos leidiniai, mokslo populiarinimo žurnalas „Mokslas ir technika“, taip pat šiek tiek anksčiau išleistos knygos ir kiti leidiniai

Skyrius LMA vardu skleidžia mokslo informaciją mokslo įstaigoms ir visuomenei. Visi LMA leidžiami mokslo periodikos žurnalai yra prenumeruojami ir publikuojami LMA interneto svetainėje atviros prieigos sistema, teikiami šalies ir užsienio bibliotekoms pagal mainų programas. Žurnalų straipsniai viešinami kitiems leidėjams per CrossRef sistemą. Žurnalai pagal tematiką yra teikiami tarptautinėms specializuotoms duomenų bazėms.

2013 m. žurnalai „Acta medica Lituanica“, „Žemės ūkio mokslai“ ir „Lituanistica“ papildomai publikuojami žinomose tarptautinėse duomenų bazėse, o 2014 metais žurnalas „Acta medica Lituanica“ įveikė du PubMed bazės vertinimo etapus ir šiuo metu pateiktas trečiajam, galutiniam vertinimo etapui. PubMed vertinti pateiktas ir žurnalas „Biologija“. 2014 m. žurnalams „Žemės ūkio mokslai“ ir „Energetika“ suteikti citavimo koeficientai Index Copernicus duomenų bazėje. „Chemija“, „Lithuanian Journal of Physics“ ir „Filosofija. Sociologija“ jau ir anksčiau buvo referuojami Thomson Reuters Web of Knowledge duomenų bazėje bei turėjo citavimo koeficientus.

2014 m. LMA sulaukė tarptautinių leidėjų „Elsevier“ ir „De Gruyter Open“ pasiūlymo įsigyti septynis mokslo žurnalus. Tai rodo, kad LMA mokslo žurnalai tampa žinomesni ir patrauklesni tarptautiniu mastu.

2014 m. LMA toliau dalyvavo Lietuvos akademinė leidyklų asociacijos (LALA) veikloje, aptarė elektroninės leidybos naujovių diegimą mokslo periodikos leidyboje bei elektroninės leidybos situaciją mokslo ir studijų institucijose.

5.3.14. LMA Užsienio kalbų centras

2014 m. Užsienio kalbų centras mokė užsienio kalbų įvairių institucijų, įstaigų ir įmonių darbuotojus. Šiuo metu centre dirba 7 dėstytojai (įskaitant centro vedėją) ir 1 vyr. laborantė. Visu etatu dirba 4 dėstytojai ir vedėjas, 0,4 etato – 2 dėstytojai. Dviem prancūzų kalbos grupėms mokslo metų laikotarpiui (7,5 mėn.) buvo samdoma dėstytoja valandininkė. Bendras klausytojų skaičius siekė 300, iš jų nemaža mokslo ir studijų institucijų darbuotojų. Centras už teikiamas paslaugas 2014 m. uždirbo 180 tūkst. Lt (šiek tiek mažiau negu 2013 m. dėl sumažėjusio personalo). Sėkmingai užbaigusiems kursą klausytojams buvo išduoti A1, A2, B1, B2 ir C1 pažymėjimai. Centro dėstytojai kėlė kvalifikaciją seminare „Kaip pagyvinti anglų kalbos pamokas“ spalio 29–30 d., kurį organizavo Lietuvos anglų kalbos mokytojų asociacija (LAKMA).

Atlikta ir kitų darbų. Tarp jų turbūt svarbiausias – trijų centro darbuotojų – D. Bartkutės-Barnard, A. Matulytės ir G. Kirvaičio – atliktas „Mažosios Lietuvos enciklopedinio žodyno“ (*The Concise Encyclopedia of Lithuania Minor*) vertimas į anglų kalbą, išleistas 2014 m. rudenį. Paminėtini doc. A. Matulytės atlikti vertimai: Lietuvos istorijos instituto parengtos knygos „Vilnius – Lietuvos sostinė: politinės idėjos istorija“ (*Vilnius, the Capital of Lithuania: the History of Political Idea*); „Baltų kalbų atlaso“ (Leksika 1 FLORA) (*Atlas of the Baltic Languages*) (Lexis 1 FLORA); LDK istorijos projekto „Orbis Lituaniae“ skyrių „Valstybė ir politika“, „Mokslas ir technologijos“ ir „Ūkis“; fotoalbumo „Nuostabi šalis“ (*Splendid Country*) ir kt. Tarp lekt. D. Bartkutės-Barnard darbų – straipsniai projektui „Nacionalizmo sovietinėje periferijoje formos ir turinys“ (Lietuvos istorijos institutas), straipsniai ir išplėstinės santraukos Lietuvių literatūros ir tautosakos institutui, LMA ir Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto parodos „Lietuvos Homeras“ katalogas, leidinys apie skulptorę Dalią Matulaitę (Lietuvos dailininkų sąjungos leidykla).

Išverstas į anglų kalbą ir išleistas JAV dailės leidinys „Pasaulio šalys“ (*Landscapes Anonymous*) (G. Kirvaitis), nemažai atlikta smulkesnių vertimų – bukletų, tarp jų „Lietuvos mokslų akademija“ (*The Lithuanian Academy of Sciences*), disertacijų santraukų, straipsnių į užsienio žurnalus (VU matematikų, VDU genetikų ir biologų, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos muzikų ir kt.). Kaip ir kasmet buvo verčiamos į anglų kalbą medžiagos Lietuvos rašytojų sąjungos žurnalui „Vilniaus apžvalga“ (*The Vilnius Review*), VĮ „Pasauliui apie mus“ žurnalui *Made in Lithuania*, taip pat *Best in Lithuania*; išverstas kasmetinis leidinys „Kaunas Jazz“ ir Lietuvos dailininkų sąjungos leidyklos leidinys „Dailė“.

Už ilgametį darbą Valstybės institucijų kalbų centro Valdytojų taryboje G. Kirvaitis apdovanotas šio centro padėkos raštu, dalyvavo 2014 m. įsteigto URM Ambasadorių klubo veikloje.

5.3.15. LMA archyvas

Ataskaitiniais metais pradėtas LMA 2005–2010 m. nuolat saugomų dokumentų tvarkymas, sutvarkyta apie 250 bylų, atliekama dokumentų ekspertizė – dokumentų vertinimas ir sprendimas dėl tolesnio dokumentų saugojimo ar naikinimo. Parengtos archyvo pažymos, atsakymai ir teminiai užklausimai – iš viso 72. Aptarnauti skaitytojai, teiktos konsultacijos LMA, Sodros, kitų įstaigų darbuotojams ir lankytojams. Dalis laiko skirta archyvo saugyklos priežiūrai, nes reikėjo atlaisvinti patalpas pirmame aukšte, pradėtas bylų perkrovimas į saugyklą rūsyje. Nuo 2004 m. sukauptus fotodokumentus, garso įrašus, skaitmeninius garso ir vaizdo įrašus reikėtų įtraukti į apskaitą bei jiems sudaryti aprašus. Taip pat būtina kurti duomenų bazę, kurioje būtų kaupiamos žinios apie LMA ir jos narių veiklą.

5.3.16. Valstybės biudžetinė įstaiga LMA Vrublevskių biblioteka

2014 metai LMA Vrublevskių bibliotekai (toliau – LMAVB), kaip ir visai Lietuvai, buvo pažymėti K. Donelaičio vardu. Šiai iškiliai asmenybei buvo skirta nemažai įvairių bibliotekos veiklos sričių: parodos, paskaitos, konferencijos, ekskursijos, leidiniai, straipsniai. 2014 m. sausio 17 d. LMAVB buvo pristatyta Donelaičio metams skirta kilnojamoji paroda „Kristijonas Donelaitis: metų ir raštų ratas“;

vėliau ji eksponuota Vilniaus knygų mugėje, o per metus aplankė beveik visą Lietuvą: buvo eksponuota trylikoje Lietuvos apskričių bei savivaldybių viešųjų bibliotekų. Vilniaus knygų mugėje buvo pristatyta dr. S. Narbuto sudaryta knyga tuo pačiu pavadinimu. Gavus finansavimą iš Kultūros ministerijos, toliau buvo rengiama Donelaičio bibliografinė rodyklė. Šiuo metu ją sudaro 3000 bibliografinių įrašų; 2015 m. LMAVB ruošiasi ją išleisti. Be to, 2014 m. LMAVB darbuotojai Lietuvoje ir užsienyje įvairiose mokslinėse konferencijose ir kituose renginiuose perskaitė 12 pranešimų Donelaičio tematika.

LMAVB įvyko 5 teminiai vakarai, skirti jubiliejiniais Donelaičio metams: dailininko A. V. Burbos vakaras ir paroda; vakaras ir paroda „Mažoji Lietuva: laiko ženklai“; vakaras „Mažosios Lietuvos žemė – tarp praeities ir dabarties“; susitikimas, pavadintas „Mažosios Lietuvos paveldas nuo K. Donelaičio iki mūsų dienų“; renginys, kuriame buvo pristatytas Donelaičio raštų vertimas į rusų kalbą, taip pat knyga „Kaip grūdinosi Donelaitis“ ir grafikos darbų paroda „Metai ir laikas: Donelaitis žodyje ir vaizduose“.

2014 m. LMAVB iš gausių projektų, pateiktų įvairiems mokslo ir kultūros rėmimo fondams, dauguma gavo finansavimą ir dalis jų buvo įgyvendinti: Teatro afišų restauravimas ir prevencinis konservavimas. Finansuota Lietuvos kultūros tarybos (LKT). Projekto vadovė ir vykdytoja J. Toliautienė. Atrinkti spaudiniai restauravimui, surengta paroda „Senosios teatro afišos“ Vilniaus rotušėje, publikuotas lankstinukas; leidinys Lietuvių mokslo draugijos paveldas Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje. Finansuota LKT. Projekto vadovė E. Paškevičiūtė-Kundrotienė. Išleista 2014 m.; Bazilijonų ordino vienuolyno Čerlionių XVII a. dokumentų rinkinio išsaugojimas. Finansuota LKT. Projektą vykdė B. Giedraitienė ir A. Čiuladienė. Ištirta dokumentų rinkinyje esančių antspaudų masės sudėtis, įvertinta laikmenos ir rašalo būklė. Remiantis tyrimų duomenimis, atliktas dokumentų rinkinio konservavimas ir restauravimas; 2014 m. lapkričio 20 d. pradėjo veikti LKT finansuotas ir LMAVB vykdytas projektas „Virtuali spaustuvė“. Projekto vadovė I. Berulienė. Sukurtas virtualus edukacinis įrankis, supažindinantis visuomenę su pirmųjų spaudos presų veikimo principais ir spaudos istorija; Alberto Kojalavičiaus-Vijūko „Lietuvos herbyno“ rengimas spaudai. Lietuvos mokslo tarybos remiamą projektą vykdė dr. S. Narbutas.

2014 m. LMAVB užbaigė kelerių metų projektą DOSINFA (Dokumentinio paveldo duomenų saugyklų infrastruktūros atnaujinimas). Projekto vykdytojas – Lietuvos kultūros tyrimų institutas, o partneris – LMAVB. Jo tikslas – atnaujinti turimą HSM sričių mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektams vykdyti reikalingą technologinę ir informacinę infrastruktūrą užtikrinant reikiamą dokumentinio paveldo apsaugą ir sukuriant į tyrėjų poreikius orientuotą šiuolaikinę, tarptautinius standartus atitinkančią darbo aplinką. Projektas vykdytas pagal ES regioninės plėtros fondo finansuojamą programą per ŠMM. Bibliotekai tekusios projekto dalies vertė – apie 1 mln. 300 tūkst. Lt .

Vykdydamas DOSINFA projektą LMAVB buvo sutvarkyta saugyklų įranga. Projektinės lėšos leido atnaujinti darbo vietas darbuotojams ir mokslininkams: įsigyti 8 kompiuteriai darbui saugyklose, nupirktas kopijavimo aparatas T. Vrublevskio skaityklai, mikrofilmų skaitymo ir skaitmeninimo aparatas, vandenženklų skaitymo ir skaitmeninimo aparatas, įrengtos trys naujos kompiuterizuotos darbo vietos minėtoje skaitykloje. Įvykdžius projektą, sudaryta galimybė naudotis bevielium internetu, taip pat nupirktas ir įdiegtas techninė ir programinė įranga, leidusi sukurti ir įdiegti nuotolinę prieigą registruotiems skaitytojams. Dokumentų konservavimo ir restauravimo skyrius įsigijo ypač brangios šiuolaikinės tyrimų įrangos.

LMAVB mokslinę veiklą galima skirstyti į tris ilgalaikes programas bei pagal jas vykdomas trumpalaikes tikslines paprogrames:

1. Raštijos paveldo tyrimų programa, susidedanti iš 3 paprogramių:
 - a. Senųjų spaudinių tyrimai ir skelbimas;
 - b. Rankraštinių dokumentų tyrimai ir skelbimas;
 - c. Moksliniai tyrimai konservavimo ir restauravimo, istorinių technikų bei technologijų srityje.
2. Mokslo istorijos tyrimai.
3. Mokslometrijos tyrimai.

Pagal šias programas 2014 m. planuose buvo vykdytos 35 darbų pozicijos. 2014 m. bibliotekos darbuotojai įvairiose šalies ir tarptautinėse konferencijose perskaitė 40 pranešimų, paskelbė 25 mokslinius straipsnius. Biblioteka išleido keturis leidinius, iš jų du – kartu su partneriais iš Balstogės L. Gurnickio bibliotekos.

Kitas LMAVB mokslinės veiklos baras – tyrimų rezultatų sklaida, edukacinė ir mokslo populiarinimo veikla. LMAVB įvyko septyni seminarai aktualiems teorinio ir praktinio darbo klausimams aptarti; darbiniai seminarai skyriuose organizavo Dokumentų konservavimo ir restauravimo, Informacinių sistemų, Mokslinės informacijos skyriai bei Skyrius mokslo institutuose. Biblioteka sulaukė nemažai stažuotojų iš užsienio: dviejų savaitių stažuotę atliko restauratorė iš Ecole de Conde konservavimo ir restauravimo mokyklos Paryžiuje. Katalogų skyriuje savaitę stažavosi dvi darbuotojos iš Rumunijos MA bibliotekos. Ne vienerius metus sulaukta ir stažuotojų iš Vroclavo universiteto. 2014 m. LMAVB tęsė mokslinio bendradarbiavimo tradiciją su partneriais iš Baltarusijos, Rusijos, Ukrainos MA bibliotekų.

LMAVB mokslinėje veikloje dalyvauja ne tik patyrę bibliotekos darbuotojai, mokslų daktarai, bet įsilieja ir gabus jaunimas. Rankraščių skyriaus darbuotojo Andriaus Jurkevičiaus magistrinis darbas „Smolensko žemė ir jos socialinė struktūra XIV a. pabaigoje – XVI a. pirmoje pusėje“ pripažintas geriausiu HSM Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos rengiamame konkurse „Geriausi magistro baigiamieji darbai 2014“. Lietuvoje vykdytame bibliotekų tyrime LIBITOP LMAVB mokslinė veikla buvo įvertinta geriausiai iš visų dešimties tirtų institucijų.

2014 m. LMAVB veikla buvo matoma ne tik tradicinėse žiniasklaidos priemonėse, bet ir virtualioje erdvėje: žiniasklaidai parengtas ir išplatintas 31 pranešimas, sukurti penki LMAVB naujienlaiškiai, 2014 m. LMAVB Facebook socialinį puslapį aktyviai sekančių asmenų skaičius išaugo daugiau nei 200 proc., į Youtube įkelti 84 įvairios tematikos įvykiai.

Informacinių sistemų skyriuje pradėjo veikti skaitmeninių išteklių tvarios prieigos programinė įranga DSpace (elibrary.mab.lt). Išbandant sistemą archyvuoti 127 dokumentai. Dar negalima daryti išvadų apie visų sistemos funkcijų tinkamumą, tačiau pagrindiniai institucijos tikslai – ilgalaikis skaitmenintų dokumentų išsaugojimas ir pateikimas vartotojams – yra įgyvendinti.

Ne visus sumanymus pavyko įgyvendinti dėl tradicinio lėšų nepritekliaus leidiniams komplektuoti ir ūkinei veiklai vykdyti. 2014 m. nepavyko pradėti LMAVB saugyklų rekonstrukcijos. LMAVB saugykloms 2014 m. vasarą kelis kartus kilo grėsmė dėl didelių liūčių. ŠMM skyrė šiek tiek lėšų daliniam stogo remontui; tie darbai buvo atlikti. Vadovaujantis Vilniaus savivaldybės aktu dėl statinio techninės priežiūros vykdymo, teko tvarkyti nuogrindą aplink pastatą; darbai neatlikti iki galo dėl netinkamų gamtinių sąlygų. Ūkio skyrius pagal finansines galimybes atliko visus darbus, užtikrinančius saugų pastatų eksploatavimą.

LMAVB veiklą 2014 m. iliustruoja pagrindiniai statistiniai duomenys: fondo dydis – 3 733 514 egz.; registruotų skaitytojų skaičius – 12 274 (tarp jų 219 tyrėjų iš 19 pasaulio šalių); lankytojų skaičius – 74 701; dokumentų išduotis – 261 416; gauta naujų dokumentų – 20 991 egz.; skaitmeninta vaizdų LMAVB darbuotojams ir vartotojams – 59 396; suteikta mokamų paslaugų už 83 600 Lt.

5.4. TARPTAUTINIAI RYŠIAI

Mokslas visada buvo tarptautinė veikla. Juolab XXI amžiuje, kuriame dominuoja itin dideli tarptautiniai mokslininkų kolektyvai. LMA bei jos nariai itin daug dėmesio skiria esamiems bendradarbiavimo tinklams išlaikyti ir užmegzti naujiems ryšiams. Statutas įpareigoja Akademią sudaryti bendradarbiavimo sutartis su užsienio mokslų akademijomis bei kitomis mokslo ir studijų institucijomis, stoti į tarptautines mokslines organizacijas, skatinti savo narių veiklą jose, dalyvauti tarptautinėse bei užsienio valstybių programose. Bendradarbiaujama į Akademijs veiklą įtraukiant užsienio narius, organizuojant tarptautinius renginius ir pan. Keletas pavyzdžių.

BMGM skyrius bendradarbiauja su Europos medicinos akademijų federacija (FEAM). Ataskaitiniu laikotarpiu intensyviai su šia organizacija bendradarbiauta teikiant siūlymus dėl klinikinių tyrimų teisinės bazės rengimo, LMA atstovai įsitraukė į organizacijos struktūras.

Skyriaus nario V. Šikšnio iniciatyva 2014 m. rugsėjo 23 d. LMA surengtas susitikimas su Europos molekulinės biologijos konferencijos (EMBC) ir Europos molekulinės biologijos laboratorijos (EMBL) vadovais dėl galimo Lietuvos įsijungimo į šias organizacijas. Lietuvos gyvybės mokslų tyrėjai, įsitraukę į EMBL, galėtų naudotis pažangiausia įranga ir technologijomis, kurių viena šalis dėl milžiniškų kaštų nepajėgi sukurti; būtų parengti specialistai, įgudę dirbti pagal pažangias eksperimentinių tyrimų technologijas. Lietuvos gyvybės mokslų tyrėjai neabejoja Lietuvos įsitraukimo į EMBL veiklą nauda, tikimasi, kad tam pritaris ir Lietuvos Vyriausybė.

ŽŪMMS pirmininkas Z. Dabkevičius rugsėjo 17–19 d. dalyvavo Europos taikomųjų žemės ūkio maisto ir gamtos mokslo akademijų sąjungos 8-ojoje generalinėje asamblėjoje Prahėje ir skaitė pranešimą „Genetiškai modifikuotų organizmų naudojimas Lietuvoje“. Europos augalų patologijos fondo konferencijoje (rugsėjo 8–13 d.) Z. Dabkevičius vadovavo sekcijai „Toksiniai patogenų metabolitai“, buvo šios konferencijos mokslinio komiteto narys.

5.4.1. Užsienio narių vaidmuo

LMA užsienio nariais renkami žymūs užsienio mokslininkai, savo veikla susiję su Lietuva: nusi-pelnę šalies mokslui, Lietuvos mokslo sklaidai pasaulyje, Lietuvos valstybei ir LMA. Akademija siekia kuo aktyviau įtraukti užsienio narius į savo veiklą. Pagrindinės LMA užsienio narių bendradarbiavimo su Lietuvos mokslininkais formos yra bendri moksliniai tyrimai ir tyrėjų rengimas, inicijuojamos ir rengiamos paraiškos tarptautinių programų bendriems projektams, bendradarbiavimas ruošiant bendrų tyrimų rezultatų publikacijas, dalyvaujant mokslinių žurnalų redakcinėse kolegijose.

HSMS sudėtyje yra 10 užsienio narių. Prof. P. U. Dinis išleido tris knygas: *Prelude to Baltic Linguistics. Earliest Theories about Baltic Languages* / „Preliudija į baltų kalbotyrą. Seniausios teorijos apie baltų kalbas“ (Amsterdam: Rodophi); „*ins undeutfche gebracht*“. *Sprachgebrauch und Übersetzungsverfahren im altpreußischen Kleinen Katechismus. Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen.* / „*ins undeutfche gebracht*“. Kalbos vartojimas ir vertimo procesai prūsų kalbos Mažajame Katekizme“ (Berlin/Boston: de Gruyter); *Foundations of Baltic Language* / „Baltų kalbų pamatai“ (Vilnius: Eugrimas–Vilnius University) bei vertimus: Leonido Donskio *99 Storie del Baltico* / „99 Baltijos istorijos“ (Novi Ligure: Joker) ir *Verità parallele* / „Paralelinės tiesos“ (Novi Ligure: Joker), Jono Meko *Il viaggio nella vita* / „Kelionė gyvenime“ (Novi Ligure: Joker). Pastaruosius dvejus metus prof. A. E. Sennas į anglų kalbą vertė Alfonso Eidinto knygą apie pirmąjį Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną. Istoriko teigimu, toks darbas yra įdomus, nes jame minimi žmonės, su kuriais jis buvo susitikęs, arba tėvų pažįstami, kuriuos profesorius prisimena iš jų pasakojimų. Išleistos dvi A. Mickūno knygos „Mokykla, mokytojai, mokiniai“ (Versus aureus) ir „Modernūs Vakarai: du gyvenimo pasauliai“ (Mykolo Romerio universiteto leidykla).

J. Jurkevičius ir G. Mikelinis yra žurnalo „Lituanistica“ redakcinės kolegijos nariai, A. Mickūnas – žurnalo „Filosofija. Sociologija“ redakcinės kolegijos narys.

BMGMS Medicinos sekcija palaiko glaudžius mokslinius ryšius su Londono (Jungtinė Karalystė) Karališkosios Bromptono ligoninės LMA užsienio nariu prof. Endriu Bušu. Jis ir užsienio narys prof. P. Malfertheineris yra LMA žurnalo „Acta medica Lituanica“ redakcinės kolegijos nariai. Prof. E. Bušas buvo vienas pagrindinių Vilniuje surengtos XIX tarptautinės pediatriinės pulmonologijos konferencijos-mokyklos organizatorių, perskaitė kelias paskaitas apie plaučių ligų diagnostikos ir gydymo naujoves.

ŽŪMMS palaiko glaudžius ryšius su LMA užsienio nariais, kurie kviečiami į organizuojamus renginius. Prof. Baiba Rivža, Latvijos Žemės ūkio ir miškų mokslų akademijos prezidentė, ir prof. Voldemaras Strykis, Latvijos žemės ūkio universiteto profesorius, buvo tarptautinės konferencijos „Šiuolaikinio kaimo vizija“ mokslinio komiteto nariai, dalyvavo šioje konferencijoje. A. J. Motuzas glaudžiai bendradarbiauja

su LMA užsienio nariu Hohenheimo universiteto (Štutgartas, Vokietija) Vinfrydu Drochneriu. Užsienio nariai: Baiba Rivža, Maiklas Fulenas, Vinfrydas Drochneris, Zdislavas Kaveckis, Voldemaras Strykis yra skyriaus kuruojamų mokslo žurnalų redakcinių kolegijų nariai.

LMA užsienio narys Michailas Šuras (MFChMS) kartu su A. Žukausku dalyvauja JAV Nacionalinio mokslo fondo projekte „Sumanaus apšvietimo inžinierinių tyrimų centras“, vykdomo Rensselaerio politechnikos institute (JAV).

2014 m. LMA užsienio nariais išrinkti prof. Kazys Kęstutis Almenas ir prof. Bal Radžas Ségalis (Švedija) už jų svarų indėlių Ignalinos atominės elektrinės saugos stiprinimą ir pagalbą Lietuvos mokslui. Prof. K. K. Almenas nuo 1967 m. palaiko glaudžius ryšius su kolegomis Lietuvoje. 1992 m. K. K. Almenas, pusmetį dirbęs Lietuvos energetikos institute (LEI), įkūrė jame Ignalinos AE mokslinę saugos analizės grupę ir jai vadovavo iki 1995 m. Už darbų ciklą „Deterministiniai ir tikimybiniai tyrimai, inžinieriniai sprendimai ir jų įgyvendinimas gerinant Ignalinos AE saugą ir patikimumą“, pateiktą kartu su LEI bendraautoriais, jam suteiktas 2005 metų Lietuvos mokslo premijos laureato vardas. Šiuo metu prof. K. K. Almenas konsultuoja LEI mokslininkus, vykdančius tūrinės kondensacijos procesų energetiniuose įrenginiuose eksperimentinius ir teorinius tyrimus. Prof. Bal Radžas Ségalis 1992 m. ėmėsi padėti Lietuvai dėl Ignalinos atominės elektrinės (IAE) saugos gerinimo. Jam vadovaujant buvo parengta išsami IAE saugos analizė, pateikta moksliniam posėdžiui Kanadoje. Matydamas, kad Lietuvai reikia savų branduolinės energetikos mokslininkų ir inžinierių, jis savo fondų lėšomis rėmė 3 studentus iš Lietuvos. Prof. Ségalis nuolat dalyvavo Ignalinos AE saugos apžvalgos posėdžiuose ir keletą kartų lankėsi elektrinėje, glaudžiai bendradarbiauja su VATESI. Profesorius ir jo studentų darbai prisidėjo prie IAE saugos stiprinimo.

2014 m. gruodžio mėn. į Kauno technologijos universitetą konsultacijoms ir bendriems darbams aptarti buvo atvykęs LMA užsienio narys iš Belgijos prof. André Priumo (TMS).

5.4.2. Ryšiai su tarptautinėmis organizacijomis, kurių narė yra LMA

LMA atstovauja Lietuvai tarptautinėse organizacijose, vienijančiose mokslų akademijas bei kitas mokslo institucijas: Visos Europos mokslų akademijų federacijoje (ALLEA), Tarptautinėje mokslo taryboje (ICSU), Europos Sąjungos šalių akademijų mokslo konsultacinėje taryboje (EASAC), Tarptautinėje mokslų akademijų sąjungoje (IAP). Strateginiais medicinos klausimais bendradarbiauja su Europos medicinos mokslų akademijų federacija (FEAM) ir pasauline Tarpakademinė medicinos taryba (IAMP). Akademija siekia prisidėti prie šių organizacijų tikslų įgyvendinimo ir skleisti Lietuvoje informaciją apie jų veiklą.

Ataskaitos 4 priede pateikiamas EASAC leidinių, politikams skirtų mokslinių apžvalgų bei rekomendacijų, kurių rengėju yra ir LMA, sąrašas.

5.4.3. Ryšiai su tarpakademinėmis mokslinių mainų partneriais

Tarptautinis mokslinis bendradarbiavimas padeda užtikrinti kiekvienos šalies mokslo pažangą. LMA taip pat plėtoja tarptautinius ryšius su užsienio partneriais. 2014 m. tarptautinis mokslinis bendradarbiavimas išliko viena prioritetinių LMA veiklos sričių.

Mokslinis bendradarbiavimas remiasi partnerystės, bendrų mokslinių tyrimų siekių, mokslininkų bendros patirties ir mokslinių tyrimų efektyvumo bei abipusės naudos principais. Siekiama, kad Lietuvos mokslininkų tyrimai ir veikla tarnautų Lietuvos valstybės ir visuomenės siekiams, užtikrintų žmonių gerovę naudojant ir kitų šalių patirtį. Svarbi LMA veiklos kryptis – moksliniai mainai ir bendradarbiavimas su kitų šalių mokslų akademijomis. Šiuo metu LMA yra pasirašiusi mokslinio bendradarbiavimo sutartis su 27 užsienio šalių nacionalinėmis mokslų akademijomis bei su Lindau Nobelio premijos laureatų susitikimų taryba ir fondu. 22 iš minėtų sutarčių numato mokslininkų dvišalių mainų kvotas, kai priimanti šalis apgyvendina atvykstančius mokslininkus ir moka jiems dienpinigius. Šiems mainams vykdyti LMA taip pat skiria lėšų. Pastaraisiais metais siekiant racionaliau naudoti lėšas vis dažniau prioritetas teikiamas ne asmeniniams vizitams, o dvišaliams moksliniams projektams įgyvendinti. LMA tarptautinių sutarčių

teikiamomis galimybėmis gali naudotis visų Lietuvos mokslo ir studijų institucijų atstovai. Dalis užsienio akademijų taiko kai kuriuos apribojimus, pvz., mokslininkai iš universitetų negali naudotis mainų galimybėmis.

LMA siekia padėti jaunesiems mokslininkams semtis patirties iš žymiausių pasaulio mokslininkų, todėl Akademija yra pasirašiusi Savitarpio supratimo memorandumą su Lindau Nobelio premijos laureatų susitikimų taryba ir fondu. Šių institucijų organizuojami susitikimai su Nobelio premijos laureatais – labai aukšto lygio renginiai, jau nuo 1951 m. suburiantys Nobelio premijos laureatus ir geriausius jaunuosius mokslininkus iš viso pasaulio. 2014 m. įvyko susitikimas su ekonomikos mokslų srities Nobelio premijos laureatais, kuriame dalyvavo Kauno technologijos universiteto Ekonomikos ir vadybos fakulteto doktorantė Ineta Žičkutė. Lietuvos atstovė sėkmingai praėjo atranką ir su 460 jaunųjų mokslininkų iš daugiau nei 80 šalių buvo pakviesta dalyvauti V-ajame Lindau ekonomikos mokslų susitikime, kur vyko 18-kos Nobelio premijos laureatų paskaitos, diskusijos bei kiti renginiai, buvo bendraujama su Nobelio premijos laureatais ir jaunaisiais mokslininkais iš viso pasaulio, dalijamasi mokslinė patirtimi bei idėjomis.

Sausio 23–24 d. V. Razumas ir G. Žintelis dalyvavo Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos 85-ųjų metinių renginiuose. V. Basys kovo 19–23 d. buvo išvykęs į Juodkalniją dalyvauti tarptautinėje konferencijoje „Perėjimas į naują visuomenę“. Renginį organizavo Juodkalnijos mokslų ir menų akademija, Pasaulio menų ir mokslų akademija, ALLEA, Europos mokslų ir menų akademija. LMA vyriausiasis mokslinis sekretorius taip pat susipažino su Juodkalnijos mokslų ir menų akademija, su kuria LMA yra pasirašiusi dvišalio mokslinio bendradarbiavimo sutartį, ir aptarė tolesnio bendradarbiavimo galimybes.

Remiantis dvišalio bendradarbiavimo sutartimi su Lenkijos mokslų akademija (pasirašyta 1990 m.), praėjusiais metais buvo atnaujintas bendradarbiavimo Protokolas, kuris detalizuoja dviejų akademijų 2014–2016 m. ryšius. 2014 m. pabaigoje pasirašyta dvišalio mokslinio bendradarbiavimo sutartis su Ukrainos nacionaline žemės ūkio mokslų akademija. Ši sutartis leis Lietuvos ir Ukrainos žemės ūkio mokslininkams aktyvinti savo ryšius: keistis patirtimi, vykdyti bendrus projektus.

Ataskaitiniais metais LMA priėmė 53 mokslininkus, atvykusius pagal dvišalio bendradarbiavimo sutartis, kurie Lietuvoje dirbo 424 dienas; 42 Lietuvos mokslininkai 235 dienas dirbo užsienio mokslo institucijose. Dauguma vizitų buvo trumpalaikiai – mokslininkai vyko į konferencijas, seminarus, simpoziumus. Jie taip pat dirbo bibliotekose, archyvuose, mokslinių tyrimų centruose. Galimybėmis išvykti daugiausia naudojosi humanitarinių ir socialinių mokslų sričių atstovai (65 proc.). 27 mokslininkai dirbo įvairiose užsienio mokslo institucijose 155 dienas. Tokį didelį procentą lėmė bendras istorinis, kultūrinis ir literatūrinis paveldas su Latvija, Lenkija, Baltarusija, bendri Lietuvos ir šių šalių istorikų darbai. Žymus Lietuvos istorijos instituto, Lietuvių kalbos instituto bei Vrublevskių bibliotekos mokslininkų indėlis. Vienas reikšmingiausių Lietuvos ir Latvijos mokslininkų bendradarbiavimo darbų – Baltų kalbų atlasas. Lietuvos matematikų ir kitų tikslųjų mokslų atstovų pasiekimus pasaulyje rodo ir mokslinio bendradarbiavimo skaičiai. Tikslųjų mokslų sričių mokslininkų vizitų skaičius užsienyje padidėjo 45 proc., Biologijos, medicinos ir geomokslų srities – 25 proc., Žemės ūkio ir miškų – 4 proc.

Ne Europos Sąjungos šalių mokslininkams toks mokslinis bendradarbiavimas atveria galimybes dirbti kartu su Lietuvos mokslininkais bendruose Europos projektuose. Išsiplėtė mokslo tyrinėjamų sričių spektras, didėja ir kitose srityse mokslinis bendradarbiavimas: gamtos išsaugojimo, miškų ekosistemų reakcijos į oro užterštumą ir besikeičiantį klimatą.

Atvykusių 2014 m. bendriems mokslo eksperimentams humanitarinių mokslų srities mokslininkų skaičius beveik nepakito, palyginti su 2013 m. Medicinos ir geomokslų sričių mokslininkų vizitų padaugėjo iki 45 proc. Apie 25 proc. atvykusiujų – iš matematikos ir kitų tikslųjų mokslų sričių.

3 lentelė. Mainai 2014 m. pagal LMA ir užsienio šalių mokslo akademijų tarptautinio bendradarbiavimo sutartis

UŽSIENIO PARTNERIAI	VIZITAI Į LIETUVĄ		VIZITAI Į UŽSIENĮ	
	Mokslininkų skaičius	Iš viso dienų	Mokslininkų skaičius	Iš viso dienų
Armėnijos nacionalinė MA	1	21		
Baltarusijos nacionalinė MA	4	32	6	35
Berlyno–Brandenburgo MA			1	13
Bulgarijos MA	2	23	5	28
Čekijos MA	5	67	1	8
Estijos MA	3	15	2	4
Juodkalnijos mokslų ir menų akademija			1	3
Latvijos MA	11	64	14	64
Lenkijos MA	18	142	8	58
Rumunijos akademija	1	14		
Rusijos MA	5	30		
Ukrainos nacionalinė MA	3	16	3	15
Vengrijos MA			1	7
Iš viso	53	424	42	235

6. Institucijos veikla ir uždaviniai pagal specialiuosius pavedimus (Seimo nutarimus, valstybines programas ir pan.)

6.1. SEIMO IR VYRIAUSYBĖS PAVEDIMAI ORGANIZUOTI IR KOORDINUOTI MOKSLINIUS TYRIMUS; KONSULTACIJOS, REKOMENDACIJOS IR EKSPERTINIAI VERTINIMAI VALSTYBĖS INSTITUCIJOMS IR SAVIVALDYBĖMS

Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto prašymu LMA sudarė komisiją skalūninių dujų problemai įvertinti. Komisija, kurios daugumą sudarė LMA mokslų skyrių nariai (V. Basys, V. Būda, A. Grigelis, V. Juodkazis, A. Malinauskas, A. J. Motuzas, J. V. Vaitkus, A. V. Valiulis, J. Vilemas) parengė ir paskelbė mokslo studiją „Skalūninių geologinių formacijų genezė ir angliavandenilių gavyba: poveikis aplinkai bei žmonių sveikatai“ (vadovas – A. Grigelis). Išvados pateiktos Seimui. Į anglų kalbą išversta aktuali studijos medžiaga pateikta EASAC, kuri vėliau parengė mokslo išvadamis grindžiamų rekomendacijų Europos Komisijai ir kitoms institucijoms analogišką leidinį (žr. 4 priedą).

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos prašymu LMA sudarė savo ir išorinių ekspertų grupę siūlymams dėl šalies strateginio tikslo formulavimo rengti. Grupėje dalyvavo LMA nariai A. Buračas, E. Butkus, R. Jančiauskas, jos darbą koordinavo dr. Rolandas Maskoliūnas. 23 ekspertų grupės darbo rezultatai aptarti diskusijose LMA ir apibendrinti leidinyje „Pasiūlymai dėl šalies strateginio tikslo suformulavimo“. Išleista ir išplatinta spausdinta jo versija, skaitmeninė skelbiama LMA svetainėje.

Prioritetinių MTEP ir inovacijų raidos kryptių (sumanosios specializacijos) nustatymo Lietuvoje projektų rengime, vertinime ir svarstyme dalyvavo bei teikė siūlymus keletas LMA narių: A. Žukauskas, K. Sasnauskas, Z. Dabkevičius, V. Stanys ir P. Viškelis. Švietimo ir mokslo ministerijos pavedimu 2014 m.

vasario mėn. buvo suburta jungtinė LMA ir Lietuvos mokslo tarybos (LMT) ekspertų grupė (vadovai: prof. Remigijus Leipus (LMT) ir prof. A. Žukauskas (LMA); nariai: prof. Pavelas Duchovskis (LMT), prof. A. V. Matulionis (LMA), prof. K. Sasnauskas (LMA), dr. Gytis Svirskis (LMT), prof. G. Žintelis (LMA), prof. Rita Žukauskienė (LMT)), kurios pagrindinė užduotis buvo įvertinti sumanios specializacijos prioritetų ir jų kelrodžių įgyvendinimo galimybes bei pateikti rekomendacijas sėkmingai juos vykdyti. Išvadas ekspertų grupė viešai pristatė ministerijoje gegužės 19 d.

Trys ŽŪMMS nariai yra Žemės ūkio mokslo tarybos prie ŽŪM nariai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 310 „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio, Kazio Griniaus, Jono Žemaičio ir Algirdo Brazausko vardinių stipendijų įsteigimo“ LMA įpareigota atrinkti kandidatus šioms vardinėms stipendijoms. Stipendijas skiria švietimo ir mokslo ministras valstybinių universitetų ir kolegijų labai gerai besimokantiems studentams, pasižymėjusiems mokslinė ir visuomenine veikla. 2014 metais LMA gautos 94 paraiškos iš 16 Lietuvos aukštųjų mokyklų. Jas vertino LMA nariai ir rekomendavo skirti stipendijas atrinktiems 26 kandidatams. Iš jų Antano Smetonos stipendijų rekomenduota skirti 7 studentams (3 humanitarinių mokslų sričiai ir 4 – menų studijų sričiai); Aleksandro Stulginskio stipendijų – 4 (fizinės mokslų studijų sričiai); Kazio Griniaus stipendijų – 5 (biomedicinos mokslų studijų sričiai); Jono Žemaičio – 5 (technologijos mokslų studijų sričiai); Algirdo Brazausko – 5 (socialinių mokslų studijų sričiai).

LMA nariai taip pat atlieka kasmetinę ŠMM įsteigtoms mokslo premijoms teikiamų lietuvių kilmės užsieniečių mokslininkų bei LR pilietybę turinčių užsienyje gyvenančių mokslininkų mokslinės veiklos ekspertizę, rekomenduoja skirti premijas. 2014 m. iš 18 kandidatų LMA ekspertai įvertino ir geriausiais pripažino Algirdą Marchertą (inžinerija, JAV), Laimutę Baluodę (Balode, filologija, Latvija), Kotryną Kereniauskaitę (Katarzyna Korzeniewska-Wolek, istorija, Lenkija), nedaug atsiliko Ramūnas Stepanauskas (biologija, JAV). Vėliau komisija, sudaryta iš ŠMM, Pasaulio lietuvių bendruomenės, JAV lietuvių bendruomenės, LMA, LMT, Prezidentūros ir Užsienio reikalų ministerijos atstovų, pritarė šiems siūlymams. Premijų teikimo išskilmės įvyko lapkričio mėnesį.

HSMS nariai plačiai dalyvauja valstybinių institucijų ir nevyriausybinių organizacijų veikloje. A. Vasiliaskas, A. Buračas, A. V. Matulionis teikė siūlymus Vyriausybei dėl Lietuvos ekonomikos politikos tyrimų centro steigimo. E. Jovaiša atstovavo LMA Švietimo ir mokslo ministerijoje dėl aukštųjų mokyklų vadovėlių vertinimo.

HSMS organizavo Švietimo ir mokslo ministerijos 2014 m. įsteigtos Meilės Lukšienės premijos konkursą. A. Andrijauskas yra Valstybinės Lietuvos simbolikos ir vardo suteikimo komisijos narys. Z. Kiaupa – Valstybės apdovanojimų tarybos prie Lietuvos Respublikos Prezidento pirmininkas, Lietuvos heraldikos komisijos prie Lietuvos Respublikos Prezidento narys. A. Gaižutis, D. Kaunas – Lituaniškosios tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos prie LR Seimo nariai. D. Kaunas teikė siūlymus dėl komisijos tolesnės veiklos programos formavimo, parašė dalį teksto knygai „Lituanistika ir kultūros politika (2003–2013): Parlamentinės komisijos istorija ir ataskaita“ (2014). Jis yra Studijų kokybės vertinimo centro tarybos narys, LMA Vrublevskių bibliotekos tarybos pirmininkas, narė – G. Blažienė. E. Jovaiša yra Valstybinės Etninės globos tarybos prie LR Seimo narys, Valdovų rūmų fondo steigėjas ir narys, Valstybinės kultūros paveldo komisijos narys, yra Valstybės Nepriklausomybės stipendijos komisijos pirmininkas, A. Vasiliaskas ir A. V. Matulionis – šios komisijos nariai. A. Buračas, A. Vasiliaskas – LMA ir Lietuvos banko įsteigtos V. Jurgučio premijos komisijos nariai. V. Daujotytė-Pakerienė – Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo valstybinės programos projekto rengimo darbo grupės narė, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos komisijos narė. V. Martinkus – LR Vyriausybės kultūros ir meno premijų komisijos pirmininkas; Baltijos Asamblėjos apdovanojimų už literatūros, meno ir mokslo laimėjimus komisijos narys. V. Nekrošius – Teisingumo ministro visuomeninis patarėjas, Civilinio proceso kodekso tobulinimo grupės narys ir pataisų rengėjas, notarų konkurso komisijos narys. V. Mikelėnas – dalyvauja Lietuvos advokatūros institucijų veikloje. J. Sprindytė yra Kultūros ministerijos įsteigto

Tarptautinių kultūros programų centro (literatūros sklaidos poskyrio) vertimų programos konkurso komisijos narė. A. Gaižutis – Vilniaus m. savivaldybės Švietimo tarybos pirmininkas; Lietuvos švietimo tarybos narys. V. Žulkus – Klaipėdos miesto Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo ir Palangos miesto Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų narys.

Gegužės 27 d. MFChMS iniciatyva LMA įvyko ES mokslinės programos „Horizontas 2020“ aptarimas, išklaustas LMT Tarptautinių programų skyriaus vedėjos dr. Aistės Vilkanauskytės pranešimas. Mokslininkus domino infrastruktūrai skiriamos lėšos ir lėšos, skirtos jau anksčiau įsigyti infrastruktūrai palaikyti, remontuoti ir atnaujinti. Labai svarbus vaidmuo tenka lėšas administruojančioms Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijoms. Lietuvos sėkmė labai priklausys nuo šių dviejų ministerijų bendradarbiavimo ir sutarimo esminiais mokslo raidos klausimais.

BMGMS nariai taip pat labai aktyviai dalyvavo ekspertinėje veikloje. Z. A. Kučinskienė yra Karo mokslo ir technologijų tarybos prie Krašto apsaugos ministerijos narė. V. Kučinskas – Sveikatos apsaugos ministerijos specialistas konsultantas medicininės genetikos klausimais, Europos mokslo tarybos nepriklausomas ekspertas. V. A. Bumelis – Lietuvos–Izraelio prekybos rūmų prezidentas, Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentas, Mokslo tarybos valdybos narys, Ministro Pirmininko potvarkiu sudarytos mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos narys, Lietuvos verslo konfederacijos prezidiumo narys, UNICEF Lietuva valdybos pirmininkas, dalyvauja įvairių projektų ir procesų ekspertizėje. V. Būda yra UNESCO Lietuvos skyriaus narys; UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ pirmininkas ir dalyvauja šios organizacijos vykdomų projektų ekspertizėje. Jis atliko ekspertinius vertinimus ŠMM, LMT, Latvijos mokslo fondui, Europos mokslo fondui, ES jaunųjų mokslininkų konkurso nacionaliniam etapui. M. Žalakevičius dalyvavo Studijų kokybės vertinimo centro veikloje atliekant universitetų studijų programų ekspertizes. A. Skirkevičius yra ŽŪM ekspertas ir atliko „Paraiškų pagal paramos bitininkystės sektoriui programos priemonės „Bitininkystės taikomieji tyrimai“ ekspertinį vertinimą. R. Žaliūnas yra Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektorius, ŠMM, Vyriausybės ir kitų organizacijų pavedimu atlieka ekspertinį darbą. L. Kupčinskas yra Sveikatos apsaugos ministro visuomeninis patarėjas, LMT ekspertas, atliko ekspertizę Flamidijos Mokslo tarybos (Belgija) projektui. J. Kulys yra LMT narys. V. Basys Lietuvos verslo paramos agentūros prašymu atliko paraiškų, pateiktų ES struktūrinių fondų paramai gauti, susijusių su naujų vaistų kūrimu, vertinimą.

Pagal LMA bendradarbiavimo sutartį su Klaipėdos m. savivaldybe BMGM skyriui buvo pavesta įvertinti Baltijos krantų kitimus. Tam tikslui bendradarbiaujant su Klaipėdos universiteto mokslininkais parengta studija „Baltijos jūros krantų erozijos problemų analizė ir sprendimo būdai“ (vadovas A. Grigelis). Joje pateikiamos naujausios mokslo žinios apie Lietuvos Baltijos jūros krantų būklę, natūralių ir antropogeninių veiksnių, lemiančių krantodaros procesus, Klaipėdos miesto jūros krantų erozijos problemų analizė, tokių veiksnių įtaka gyvajai gamtai ir žmogui. Studijoje įvardytos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto gamtonaudos problemos, išaiškintas galimas krantų erozijos procesų, turinčių tiesioginės arba netiesioginės įtakos miesto ir gyventojų veiklos plėtrai, poveikis žmogaus aplinkai, rekreacijai, gyvajai gamtai, žemėnaudai, pasiūlyti problemų sprendimo būdai 2014–2020 m. laikotarpiui. Studija pristatyta Klaipėdos m. savivaldybės atstovams, Klaipėdos universiteto bendruomenei ir visuomenei, aptarta LMA surengtame seminare.

ŽŪMMS nariai dalyvavo vykdant Vyriausybės pavedimus bei ekspertinę veiklą, teikė mokslines konsultacijas valstybinėms institucijoms, savivaldos organizacijoms. Z. Dabkevičius dalyvavo Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų strateginės tarybos prie LR Vyriausybės posėdžiuose (yra šios tarybos narys). A. Raila yra ŽŪM sudarytos Išskirtinės kokybės produktų tarybos narys, recenzavo šios tarybos norminius dokumentus, teikė siūlymus ir išvadas dėl išskirtinės kokybės produktų pripažinimo vertinimo kriterijų ir metodikų.

ŽŪMMS nariai stebi su žemės ūkio ir miškų mokslu bei žemės ir miškų tvarkymu Lietuvoje susijusius įvykius ir prireikus siekia valdžios nutarimų pagrįstumo. Nelaukdami atskiro Seimo pavedimo

ar ministerijų prašymo, organizuoja LMA apskritojo stalo diskusijas, seminarus, konferencijas, kuriose dalyvauja daug atitinkamos srities specialistų. Parengti mokslininkų siūlymai dėl iškilusių problemų padeda politikams priimti aiškiai motyvuotus sprendimus atstovaujant viešąjį interesą.

Krašto apsaugos ministerijos atnaujintos Karo mokslo ir technologijų tarybos nariai J. Augutis, G. Dzemyda, A. Fedaravičius, V. Ostaševičius (visi TMS nariai) dalyvavo Krašto apsaugos ministerijos mokslo komiteto veikloje aptariant karo mokslo problemas ir perspektyvas.

TMS nariai atliko 70 ekspertizių. Tai 7BP, Europos Sąjungos „Horizontas 2020“, Portugalijos mokslo tarybos, MITA, Lietuvos inžinerinės pramonės įmonių asociacijos „LINPRA“ ir kitų institucijų užsakymu ekspertuoti projektai. Skyriaus nariai dalyvavo ekspertinio vertinimo sesijoje Briuselyje atliekant ekspertizes bei pristatant ekspertų grupių vertinimo rezultatus ekspertų sesijose. Be to, skyriaus nariai teikdavo vienkartinės konsultacijas, rekomendacijas ir ekspertinius vertinimus energetikos ekonomikos ir energetinio saugumo klausimais.

Bendradarbiavimas su Lietuvos mokslo taryba: iš 29 LMT narių šeši yra LMA nariai – V. A. Bumelis, P. Duchovskis, J. Kulys, R. Leipus, K. Pileckas, V. Razumas. Trys LMA nariai – V. A. Bumelis, K. Pileckas, V. Razumas yra devynių narių LMT valdybos nariai. G. Niaura LMA buvo deleguotas į nuolatinę LMT Mokslinių tyrimų infrastruktūros komisiją.

6.2. LIETUVOS MOKSLO PREMIJŲ KOMISIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Vadovaujantis LR Vyriausybės nutarimu (Žin., 1993, Nr. 3-73 ir naujos redakcijos) LMA organizuoja Lietuvos mokslo premijų (LMP) komisijos veiklą. Iš 29 komisijos narių 15 yra LMA nariai. Komisijos pirmininkas dabar yra LMA prezidentas V. Razumas, mokslinis sekretorius – LMA viceprezidentas D. Kaunas, šios kadencijos nariais paskirti ir kiti LMA tikrieji nariai: V. Mikelėnas, Z. Norkus, J. Sprindytė – Humanitarinių ir socialinių mokslų sekcijoje, J. Augutis, V. Borutaitė, J. V. Gražulevičius, R. Kažys, R. Mokrikas, M. K. Ragulskis, R. Ramanauskas, V. Stanys, D. Surgailis, L. Valkūnas – Fizinių, biomedicinos, žemės ūkio ir technologijos mokslų sekcijoje. Komisijos veiklos organizavimą sudaro mokslinių darbų konkurso, pretendentų ir laimėtojų skelbimas, gautų darbų vertinimo ir LMP komisijos posėdžių organizavimas, kitų komisijos pavedimų vykdymas. Komisijos darbas 2014 m. buvo deramai organizuotas, buvo įdiegta ir naudota konkursinių darbų ir dokumentų teikimo skaitmeniniu būdu sistema.

6.3. BENDRADARBIAVIMO SU CERN KOORDINAVIMAS

LMA koordinuoja Lietuvos bendradarbiavimą su Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacija (CERN), vadovaudamasi Vyriausybės ir CERN bendradarbiavimo susitarimu dėl tolesnio mokslinio ir techninio bendradarbiavimo plėtojimo didelių energijų fizikos srityje (Žin., 2004, Nr. 171-6326) bei jo protokolu. Bendradarbiavimo protokolas atnaujintas 2014 m. Tam tikslui 2014 m. kovo 13 d., kviečiant CERN vadovybei ir tarpininkaujant J. E. ambasadoriui Ryčiui Paulauskui, LR Nuolatiniam atstovui prie Jungtinių Tautų biuro ir kitų tarptautinių organizacijų Ženevoje, CERN lankėsi LR švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis, lydimas LMA prezidento V. Razumo ir kitų delegacijos narių. Suderinus naują protokolą, Vilniuje 2014 m. rugsėjį jį pasirašė CERN generalinis direktorius prof. Rolfas Dyteris Hojeris (Rolf-Dieter Heuer), ministras D. Pavalkis, prezidentas V. Razumas. Protokolo naujovės: pažymėta 10-ties metų bendradarbiavimo pažanga, palaikomas „Erasmus+“ programos studentų iš Lietuvos vykimai praktikai į CERN, patikslintas ketinančių bendradarbiauti Lietuvos institucijų sąrašas, kuris buvo papildytas ir biomedicinos srities institucija – LSMU. Be to, nuo 2014 m. ŠMM savo iniciatyva jau remia protokole minimą Lietuvos vidurinių mokyklų mokytojų dalyvavimą CERN dviejų savaitių Mokytojų programos kursuose.

ŠMM 2014 m. padvigubino lėšas bendradarbiavimo su CERN konkursiniams projektams vykdyti. Bendradarbiauti pasirengusios Lietuvos mokslo ir studijų institucijos 2013 m. pabaigoje LMA kvietimu teikė projektų paraiškas. Ekspertai 2014 m. pradžioje įvertino 2013 m. finansuotų projektų vykdymą ir pritarė ataskaitoms. Konkursinį finansavimą 2014 m. pagal LMA ir LMT ekspertų rekomendacijas LMA

prezidiumo pritarimu gavo tų pačių vadovų trys su CERN bendradarbiaujančios mokslininkų ir tyrėjų grupės iš VU, kurios finansuotos ir 2013 m. Tai prof. Algimanto Juozapavičiaus vadovaujama informacinių technologijų specialistų grupė, eksperimentinės kondensuotųjų medžiagų fizikos grupė, vadovaujama LMA tikrojo nario J. V. Vaitkaus, bei eksperimentinės ir teorinės dalelių fizikos grupė, vadovaujama dr. Andriaus Juodagalvio.

6.4. EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINIŲ FONDŲ REMIAMŲ VALSTYBĖS PLANUOJAMŲ PROJEKTŲ VYKDYMAS

Projektas Periodinių mokslo leidinių leidyba

VP1-3.2-ŠMM-02-V-02-002

Pradėtas įgyvendinti 2011 m. birželio 21 d. pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos trečiojo prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ priemonę „Žinių apie mokslą ir technologijas gilinimas ir sklaida tarp moksleivių ir jaunimo bei lyčių lygybės moksle skatinimas“. Projekto pabaiga – 2014 m. rugpjūčio 29 d.

Projekto partneriai: Gamtos tyrimų centras, Klaipėdos universitetas, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Lietuvos sporto universitetas, Lietuvos katalikų mokslo akademija, Mykolo Romerio universitetas, Viešojo administravimo lavinimo asociacija, Lietuvos edukologijos universitetas, Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Šiaulių universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Vilniaus universitetas.

Projekto tikslas – skatinti mokslo rezultatų sklaidą Lietuvoje ir už jos ribų pasitelkiant mokslo periodikos leidybą. Projekto lėšomis iš viso finansuota 47 įvairių mokslo sričių periodinių leidinių leidyba: penki biomedicinos mokslų, aštuoni fizinių mokslų, keturiolika humanitarinių mokslų, penkiolika socialinių mokslų ir penki technologijos mokslų sritys. Dalis žurnalų leidžiami ir elektroniniu būdu. Elektroninės leidybos darbai apima žurnalų straipsnių ir santraukų parengimą skelbti interneto svetainėje, jų pateikimą standartiniais skaitmeniniais formatais.

2014 m. vykdant projekto veiklas buvo išleisti 137 visų minėtų mokslo sričių žurnalų numeriai. Projekto vykdymo laikotarpiu iš viso išleisti 525 numeriai (iš 530 numatytųjų). Lietuvos mokslų akademija išleido visus planuotus 147 numerius. Bendra panaudota ES struktūrinės paramos dalis – 93,28 proc.

Naudojant *CrossCheck* paslaugą atlikta mokslo straipsnių, pretenduojančių patekti į leidinius, originalumo ir autorystės patikra. Per 2014 m. patikrinti 507 straipsniai. Iš viso projekto įgyvendinimo laikotarpiu patikrinti 1062 straipsniai.

2014 m. atliktas numatytas kasmetinis leidinių ekspertinis vertinimas. Šešių ekspertų vertinimo komisija (po du narius delegavo ŠMM, LMT ir LMA) patikrino devynis projekte dalyvaujančius leidinius. Iš viso per projekto įgyvendinimo laikotarpį buvo ekspertuoti 26 (iš 47) projekte dalyvaujantys leidiniai (101 numeris).

2014 m. atliktas projekto auditas. Audito išvados: „Projekto vykdytojo mokėjimo prašymai visais reikšmingais atžvilgiais yra parengti pagal Projekto finansavimo ir administravimo sutarties sąlygas bei tikrai ir teisingai parodo finansinius projekto rezultatus“.

Projektas Nacionalinės mokslo populiarinimo priemonių sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas

VP1-3.2-ŠMM-02-V-02-003

Pradėtas įgyvendinti 2011 m. liepos 29 d. pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos trečiojo prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ priemonę „Žinių apie mokslą ir technologijas gilinimas ir sklaida tarp moksleivių ir jaunimo bei lyčių lygybės moksle skatinimas“. Projekto trukmė – 48 mėnesiai.

Projekto partneriai: Vilniaus universitetas, Kauno technologijos universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Mykolo Romerio universitetas, Šiaulių universitetas, VŠĮ „Kino pavasaris“, VŠĮ „Mokslas

ir inovacijos visuomenei“, Lietuvos moksleivių sąjunga, Lietuvių katalikų mokslo akademija ir Lietuvos žurnalistų sąjunga.

Projekto tikslas – populiarinti mokslą visuomenėje, skatinti tyrėjų ir visuomenės dialogą. Projekto metu rengiant mokslo festivalius, šventes, kuriant vaikams ir jaunimui skirtas mokslo populiarinimo programas bei audiovizualines priemones siekiama sukurti ir išbandyti mokslo bei technologijų populiarinimo visuomenėje sistemas. Taip pat siekiama ugdyti mokslininkų komunikacijos visuomenei įgūdžius. Šios priemonės padės siekti pagrindinio „Tyrėjų karjeros programos“ tikslo – didinti tyrėjų skaičių ir mažinti tyrėjų amžiaus vidurkį Lietuvoje.

Projekto vykdymo metu sukurtos ir išbandytos mokslo populiarinimo sistemos, kurių tikslas – skatinti visuomenę būti aktyvią populiarinant mokslą:

- mokslo populiarinimo apdovanojimų bei skatinimo sistema;
- mokslo populiarinimo renginių rėmimo sistema;
- mokslo populiarinimo audiovizualinių priemonių sistema.

2014 m. balandžio mėn. išleista papildyta ir patobulinta studija „Mokslo populiarinimo sistema“.

2014 m. rugsėjo mėn. organizuotas geriausių 2013 m. įgyvendintų mokslo populiarinimo audiovizualinėmis priemonėmis projektų pristatymas (baigiamasis renginys). Parengta ir išplatinta informacija apie įgyvendintus mokslo populiarinimo audiovizualinėmis priemonėmis projektus aukštosios mokykloms, įvairioms kitoms mokslo institucijoms, viešųjų ryšių agentūroms.

Gegužės mėn. organizuotas partnerių (VDU) renginys „Augalų žavadienis“, kuriame buvo siekiama kuo daugiau žmonių supažindinti su įvairiapuse augalų svarba ir jų tyrimų reikšme – fundamentaliomis žiniomis apie gamtą, aplinkos kokybei gerinti, žemės ūkiui, sodininkystei, miškininkystei, ne maisto produktų pramonei, aplinkos apsaugai. Renginio metu buvo viešai diskutuojama apie šiuolaikinę augalų mokslo ir tyrimų būklę, pasiekimus ir taikymo galimybes.

Birželio mėn. įvyko biologijos lauko praktikos ekspedicijų stovykla. Jos metu 10–18 metų vaikai ir jaunuoliai buvo supažindinti su gamtos tyrimo metodais, organizuotos mokslininkų paskaitos, pažintiniai biologijos lauko praktikos žygiai.

Rugsėjo mėn. įvyko kasmetinis mokslo festivalis „Erdvėlavis Žemė 2014“. Toliau buvo rengiamos diskusijos „Mokslo kavinėse“, kur moksleiviai buvo supažindinami su moksliniais tyrimais, aktualijomis, įvairių mokslo sričių laimėjimais. Taip pat aktyviai organizuoti KTU partnerių „Vaikų universiteto“ užsiėmimai.

2014 m. išleistos paskutinės trys mokslo populiarinimo serijos „Mokslas visiems“ knygos, organizuoti devynių knygų pristatymo visuomenei renginiai. Buvo aktyviai įgyvendinamas projekto valorizacijos planas. Panaudota 98 proc. numatytų ES struktūrinės paramos lėšų.

7. Klausimai ir problemos, kurias siūloma spręsti Seimui ir Vyriausybei

Įsteigus integruotus mokslo, studijų ir verslo centrus (slėnius) ir aprūpinus mokslo ir studijų institucijų laboratorijas nauja įranga, nauju 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu daugiau ES struktūrinės paramos lėšų skirti mokslininkų žmogiškiesiems ištekliams ugdyti ir mokslinės įrangos eksploatacijos išlaidoms.

Didinti bazinį mokslo ir studijų institucijų finansavimą, kuris buvo sumažintas finansinės krizės laikotarpiu. Siekiant konkurencingumo darbo rinkoje ir pritraukti į mokslą talentingų absolventų didinti mokslininkų, ypač jaunųjų, atlyginimus ir doktorantų stipendijas. Tai reikia daryti neatidėliotinai, nes, norint priartėti prie ES27 šalių vidurkio daktaro laipsnį įgyjančių asmenų skaičių 1000-čiai šalies gyventojų reikėtų padidinti 47 proc. („Inovacijų sąjungos švieslė, 2014“; „Innovation Union Scoreboard, 2014“).

Siekiant glaudesnio mokslo ir verslo bendradarbiavimo Lietuvoje būtina aktyvinti diskusijas apie inovatyvias doktorantūros studijas (angl. *Innovative Doctoral Training*) ir neatidėliotinai svarstyti kitų ES

šalių patirtį įteisinant, greta mokslo ir meno doktorantūros, industrinę doktorantūrą (angl. *Industrial Doctoral Training*). Tai galimybė doktorantūrą vykdyti ir įmonėms kartu su aukštosiomis mokyklomis, kurios turi doktorantūros teisę. Nurodytų priemonių įgyvendinimas didintų mokslininko profesijos prestižą ir patrauklumą, skatintų jaunos žmones rinktis mokslininko karjerą.

Supaprastinti viešųjų pirkimų tvarką vykdant viešuosius pirkimus moksliniuose projektuose – sumas taikyti atskiram projektui, bet ne pridėti prie bendros institucijų sumos.

8. Ataskaitinio laikotarpio pradžioje institucijai paskirti biudžetiniai asignavimai (pagal valstybės biudžeto programas)

4 lentelė. Asignavimų valdytojo valstybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymas pagal patvirtintą programą (ir jos neįvykdymo priežastys) 2014 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Lt)

Programos kodas	Programos pavadinimas	Ataskaitinio laikotarpio planas įskaitant patikslinimus	Įvykdymas (kasinės išlaidos)	Nuokrypis (3-4)	Įvykdymo proc.
01 010	Mokslinių tyrimų plėtojimas bei jų rezultatų panaudojimo efektyvumo didinimas	3900,5	3832,8	67,7	98,3
	iš jų:				
	Finansavimo šaltinis k. 11111 Valstybės biudžeto lėšos	3603,0	3603,0	0	100
	Finansavimo šaltinis k. 15111 Vyriausybės rezervo lėšos	9,8	9,8	0	100
	Finansavimo šaltinis k. 14111 Pajamų įmokų lėšos	287,7	220,0	67,7	76,5

Programos neįvykdymo priežastys: dalį įmokėtų į biudžetą pajamų lėšų LMA perkėlė į 2015 m. turėdama tikslą užsitikrinti iki 2014 m. rugsėjo mėn. ES SF lėšomis finansuoto projekto „Periodinių mokslo leidinių leidyba“ veiklos tęstinumą nuosavomis lėšomis, kol bus skirtas 2015 m. finansavimas mokslo žurnalų leidybai.

9. Kitos gautos institucijos lėšos

2014 m. LMA gavo 44,3 tūkst. Lt paramą mokslinėms konferencijoms rengti. Penkiems ES SF lėšomis finansuojamiems projektams vykdyti LMA per metus gavo 63,6 tūkst. Lt finansavimą. Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai konferencijos „Investuokime į tyrėjus; geresnis išsilavinimas ir karjera pasinaudojant naujomis finansavimo galimybėmis“ vykdymo išlaidoms apmokėti 50,4 tūkst. Lt skyrė Europos Komisija, Lietuvos mokslo taryba pervedė 34,4 tūkst. Lt projektui vykdyti tenkančiam pridėtinės vertės mokesčiui kompensuoti. Pasaulio mokslininkų federacija 2014 m. padidino skirtas lėšas stipendijoms mokėti 30,6 tūkst. Lt.

10. Biudžetinių lėšų panaudojimas

5 lentelė. Programos „Mokslinių tyrimų plėtojimas bei jų rezultatų panaudojimo efektyvumo didinimas“ išlaidų pasiskirstymas 2014-12-31 pagal išlaidų straipsnius

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	Sąmata, tūkst. Lt	Panaudota, tūkst. Lt	Nepanaudota, tūkst. Lt	Įvykdyta, proc.
1	Darbo užmokestis	1480,4	1453,4	27	98,2
2	Socialinis draudimas	447,9	447,5	0,4	99,9
3	Ryšiai	13,7	13,4	0,3	97,8
4	Transporto išlaikymas	16,2	16,2	0	100
5	Apranga ir patalynė	0,5	0,3	0,2	60
6	Spaudiniai	1	0	1	0
7	Prekės	65,4	61,1	4,3	93,4
8	Komandiruotės	9,8	9,8	0	100
9	Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas	4,9	4,9	0	100
10	Kvalifikacijos kėlimas	1,3	1,2	0,1	92,3
11	Apmokėjimas ekspertams ir konsultantams	1,1	1,1	0	100
12	Veiklos nuoma	14,7	14,6	0,1	99,3
13	Komunalinės paslaugos	148,1	144,8	3,3	97,8
14	Kitos paslaugos (30 str.)	294	265	29	90,1
15	Stipendijoms	140,4	140,4	0	100
16	Kitiems einamiesiems tikslams	134,2	134,2	0	100
17	Ilgalaikis turtas	1127	1124,9	2,1	99,8
	Iš viso	3900,5	3832,7	67,8	98,3

11. Kitų lėšų panaudojimas

Lėšos, skirtos pavedimams vykdyti:

- pagal Lietuvos mokslo tarybos koordinuojamą Nacionalinę lituanistikos plėtros 2009–2015 metų programą leistas mokslinis periodinis žurnalas „Menotyra“, 2014 m. leidybos kaštai – 42,3 tūkst. Lt;
- LR ŠMM skirtos lėšos pavedimams vykdyti:
Lietuvos mokslo premijų komisijos, kurią techniškai aptarnauja LMA, veiklos išlaidoms apmokėti panaudota 57,2 tūkst. Lt;
Lietuvos bendradarbiavimo su CERN veiklų plėtotei – 395,0 tūkst. Lt;
- Nacionalinės mokėjimų agentūros skirtais 3,0 tūkst. Lt iš dalies apmokėtos mokslinės konferencijos „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ organizavimo išlaidos;
- LMA 2014 m. vykdė penkis ES SF lėšomis finansuojamus projektus. Projektui „Integruoto mokslo, studijų ir verslo centro „Nemunas“ programos įgyvendinimas, stiprinant partnerystę ir studijų

veiklą“ vykdyti per metus panaudota 223,0 tūkst. Lt, „Lietuvos mokslo ir studijų organizacijų tematinų tinklų plėtra ir tyrėjų kompetencijų ugdymas“ – 136,2 tūkst. Lt, „Nacionalinės mokslo populiarinimo sistemos sukūrimas ir įgyvendinimas“ – 763,0 tūkst. Lt, „Periodinių mokslo leidinių leidyba“ – 298,3 tūkst. Lt, „Fizinių ir technologinių mokslo centro ir Lietuvos mokslų akademijos veiklos stiprinimas“ – 227,9 tūkst. Lt.

- projekto „Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai konferencijos „Investuokime į tyrėjus; geresnis išsilavinimas ir karjera pasinaudojant naujomis finansavimo galimybėmis“ organizavimas“ organizavimo išlaidoms apmokėti išleista 87,0 tūkst. Lt.

Gautos tikslinės paramos lėšos:

- IV-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“ 2014 m. vasario 11 d. organizuota gavus paramą iš bendros Lietuvos–Olandijos įmonės UAB VTeX – 4,5 tūkst. Lt, UAB „Baltic Amadeus“ – 1,0 tūkst. Lt, VŠĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“ – 1,5 tūkst. Lt, UAB „Viltechmeda“ – 2,0 tūkst. Lt., UAB „Lexnet“ 1,0 tūkst. Lt;
- Jaunųjų mokslininkų konferencijos „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ organizavimo išlaidos – 3,0 tūkst. Lt apmokėtos bendrovės UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ paramos lėšomis;
- Jaunųjų mokslininkų konferencijai „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ organizuoti 3,0 tūkst. Lt paramą skyrė UAB „Dotnuvos projektai“;
- Konferencijai „Nanotechnologijos: mokslas ir praktika“ organizuoti 2014 m. gegužės 15–16 d. 20,0 tūkst. Lt paramą skyrė UAB koncernas „Achemos grupė“, 2,0 tūkst. Lt – Lietuvos lazerių asociacija, 2,0 tūkst. Lt – UAB „Ruvera“, 1,0 tūkst. Lt – UAB „Escolit“, 1,0 tūkst. Lt – UAB „Estravel Vilnius“;
- 1,1 tūkst. Lt Lietuvos mokslų akademija gavo Lietuvos gyventojų paramą (2 proc. nuo 2013 m. sumokėto gyventojų pajamų mokesčio);
- Europos Komisijos direktoratas kompensavo LMA 1,3 tūkst. Lt komandiruotės į Briuselį išlaidas atstovaujant Lietuvai informacinėje dienoje „Mokslas su visuomene ir visuomenei“.

12. Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

- 7,0 tūkst. Lt – paramos lėšos, skirtos 2015 m. vasario mėn. mokslinės konferencijos organizacinėms išlaidoms apmokėti;
- 26,9 tūkst. Lt – parama leidybai, gyventojų parama 2 proc. nuo GPM ir kt.
- 22,2 tūkst. Lt – privataus asmens palikimo lėšos LMA veiklai vykdyti;
- 50,2 tūkst. Lt – akad. K. Meškausko pervestos tikslinės paskirties lėšos ir gautos palūkanos ekonomikos srities jauniems mokslininkams skatinti;
- 78,1 tūkst. Lt – gautas finansavimas penkiems ES SF projektams vykdyti;
- 121,1 tūkst. Lt – gauti išankstiniai mokėjimai už 2014 m. sausio – 2014 m. gegužės mėn. užsienio kalbų tobulinimo kursus;
- 0,7 tūkst. Lt – Lietuvos mokslo tarybos (esančios Akademijos pastate) pervestos lėšos 2014 m. gruodžio mėn. komunalinėms paslaugoms apmokėti.
- 7,0 tūkst. Lt – Pasaulio mokslininkų federacijos skirtos lėšos stipendijoms mokėti.

Lietuvos mokslų akademijos prezidentas prof. VALDEMARAS RAZUMAS
2015 m. balandžio 14 d.

1 priedas

LMA NARIŲ ĮVERTINIMAS

2014 metų Lietuvos mokslo premijos paskirtos A. Laurinčiui (su bendraautoriumi R. Garunkščiu) ir P. Duchovskui (su bendraautorėmis A. Brazaityte, G. Samuoliene ir A. Viršile).

Ministras Pirmininkas D. Kaunui įteikė padėką ir asmeninę dovaną už dalyvavimą įgyvendinant Donelaičio metų programą. V. Daujotytei-Pakerienei įteiktas Švietimo ir mokslo ministerijos Garbės ženklas už nuopelnus Lietuvos mokslui, švietimui ir kultūrai, mokslininkų ir mokytojų ugdymą, kūrybingos lietuviybės stiprinimą. G. Blažienei įteikta Švietimo ir mokslo ministro padėka už aktyvią mokslinę veiklą. E. Gudavičius ir R. Grigas apdovanoti I laipsnio medaliais „Už nuopelnus Vilniui ir Tautai“: E. Gudavičiui medalis skirtas už Lietuvos istorijos puoselėjimą, R. Grigui – už sociologijos ir etnokultūros darbus. A. Gaižučiui suteiktas Heidelbergo aukštosios pedagoginės mokyklos Garbės daktaro vardas ir Indonezijos Respublikos ambasados Garbės nominacija už Indonezijos ir Lietuvos ryšių stiprinimą. Istorikas, publicistas, visuomenininkas A. Tyla – 2014 metų Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“ laureatas nominacijoje „Už pilietinę iniciatyvą valstybės stiprinimo labui“. G. Kuprevičiui Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas įteikė 70-mečio proga burmistro Jono Vileišio pasidabruotą medalį. V. Martinkui pasidabruotas J. Vileišio medalis įteiktas už Kauno miestui reikšmingą literatūrinę kultūrinę veiklą. E. Jovaišai suteiktas Tauragės rajono garbės piliečio vardas. Z. Kiaupai Kauno miesto taryba suteikė Kauno garbės piliečio vardą.

R. Leipus gavo tarptautinio mokslinio žurnalo „Econometric Theory“ diplomą „Multa scripsit“ už nuopelnus ekonometrijos mokslui.

LR Prezidentės D. Grybauskaitės ir Seimo Pirmininkės L. Graužinienės padėkos pareikštos A. Buračiui, A. J. Motuzui, V. Razumui, V. A. Tamošiūnui, A. Tylai, Z. Zinkevičiui už asmeninį indėlį kuriant ir leidžiant „Visuotinę lietuvių enciklopediją“, V. A. Bumeliui pareikšta LR Ministro Pirmininko ir LR Seimo vicepirmininko padėka už biotechnologijų vystymą Lietuvoje. LR Ministro Pirmininko padėkos pareikštos G. Uždaviniui už indėlį į širdies chirurgijos vystymą Lietuvoje ir V. Basiui už sąžiningą darbą. A. Grigelis išrinktas Tarptautinės geologijos istorijos komisijos (INHIGEO) Garbės nariu.

Z. Dabkevičius apdovanotas Žemės ūkio ministerijos Garbės ženklu ir Švietimo ir mokslo ministerijos atminimo medaliu už nuopelnus žemės ūkio mokslui, jo rezultatų sklaidai, Č. Jukna apdovanotas Seimo Pirmininkės L. Graužinienės padėka už indėlį parengiant svarbias su gyvulininkyste susijusias programas ir Seimo Kaimo reikalų komiteto padėka už mėsinės gyvulininkystės puoselėjimą Lietuvoje.

J. V. Gražulevičiui skirta 2014 m. Baltijos Asamblėjos mokslo premija už reikšmingus mokslinius rezultatus ir aktyvų bendradarbiavimą su Baltijos šalimis, jų mokslo ir studijų institucijomis bei mokslininkais dalyvaujant doktorantų disertacijų gynimo komitetų darbe, reguliariai rengiant Baltijos polimerų simpoziumus.

E. K. Zavadskas apdovanotas Aplinkos ministerijos garbės ženklu „Už visuomeninę veiklą“, Švietimo ir mokslo ministerijos atminimo medaliu už ilgametį nuoširdų akademinį ir mokslinį darbą bei nuopelnus vystant statybos inžinerijos mokslus šalyje, Lietuvos pramoninkų konfederacijos įsteigta nominacija „Profesijos riteris“, Thomson Reuters sertifikatu už patekimą į daugiausiai cituojamų mokslininkų sąrašą. A. Žilinskas apdovanotas mokslo žurnalo „Optimization Letters“ sertifikatu kaip vienas iš keturių geriausių 2013 m. straipsnių autorius.

2 priedas

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS NARIAILietuvos mokslų akademijos tikrieji nariai

Antanas Andrijauskas • Juozas Augutis • Vilijandas Bagdonavičius • Jūras Banys • Vytautas Basys • Vidmantas Bižokas • Grasilda Blažienė • Vilmantė Borutaitė • Vincas Būda • Vladas Algirdas Bumelis • Eugenijus Butkus • Zenonas Dabkevičius • Darius Danusevičius • Viktorija Daujotytė-Pakerienė • Rūta Dubakienė • Pavelas Duchovskis • Gintautas Dzemyda • Algimantas Fedaravičius • Algirdas Gaižutis • Juozas Vidas Gražulevičius • Feliksas Ivanauskas • Vitalijus Janickis • Rimantas Jankauskas • Eugenijus Arvydas Janulaitis • Eugenijus Jovaiša • Benediktas Juodka • Gytis Juška • Rimantas Kačianauskas • Artūras Kaklauskas • Gintaris Kaklauskas • Algirdas Kaliatka • Vytautas Kaminskas • Romualdas Karazija • Aivaras Kareiva • Domas Kaunas • Rymantas Jonas Kažys • Zigmuntas Kiaupa • Kęstutis Kilkus • Saulius Klimašauskas • Arūnas Krotkus • Vaidutis Kučinskas • Zita Aušrelė Kučinskienė • Juozas Kulys • Genadijus Kulvietis • Limas Kupčinskas • Giedrius Antanas Kuprevičius • Albinas Kusta • Aleksandras Laucevičius • Valdas Stanislovas Laurinavičius • Antanas Laurinčikas • Remigijus Leipus • Ričardas Makuška • Albertas Malinauskas • Eugenijus Manstavičius • Vytautas Martinkus • Audrius Sigitas Maruška • Arvydas Virgilijus Matulionis • Valentinas Mikelėnas • Robert Mokrik • Gediminas Motuza Matuzevičius • Algirdas Juozas Motuzas • Jonas Remigijus Naujalis • Evaldas Nekrašas • Vytautas Nekrošius • Gediminas Niaura • Eugenijus Norkus • Zenonas Norkus • Vytautas Ostaševičius • Vygantas Paulauskas • Konstantinas Pileckas • Algis Petras Piskarskas • Povilas Poškas • Liudvikas Pranevičius • Minvydas Kazys Ragulskis • Algirdas Jonas Raila • Rimantas Ramanauskas • Valdemaras Razumas • Kęstutis Sasnauskas • Antanas Sederevičius • Jūratė Sprindytė • Algirdas Petras Stabinis • Jurgis Kazimieras Staniškis • Vidmantas Stanys • Kęstutis Strupas • Bonifacas Stundžia • Donatas Surgailis • Raimundas Šiaučiuonas • Virginijus Šikšnys • Marijus Arvydas Šliogeris • Vytas Antanas Tamošiūnas • Sigitas Tamulevičius • Eugenijus Ušpuras • Giedrius Uždavynis • Juozas Vidmantis Vaitkus • Algirdas Vaclovas Valiulis • Gediminas Valkiūnas • Leonas Valkūnas • Aleksandras Vasiliauskas • Pranas Viškelis • Povilas Zakarevičius • Edmundas Kazimieras Zavadskas • Mečislovas Žalakevičius • Remigijus Žaliūnas • Antanas Žilinskas • Henrikas Žilinskas • Gintautas Žintelis • Artūras Žukauskas • Vladas Žulkus

Lietuvos mokslų akademijos nariai emeritai

Ramutis Bansevičius • Jurgis Brėdikis • Antanas Buračas • Mykolas Daunys • Vincentas Dienys • Vladislavas Domarkas • Danielius Eidukas • Irena Eitminavičiūtė • Jonas Grigas • Romualdas Grigas • Bronius Grigelionis* • Algimantas Grigelis • Edvardas Gudavičius • Česlovas Jukna • Vytautas Juodkazis • Leonas Kadžiulis** • Leonardas Kairiūkštis • Antanas Kairys • Sofija Kanopkaitė • Stasys Karazija • Vytautas Kontrimavičius • Antanas Kudzys • Pranas Kūris • Mykolas Lasinskas • Algimantas Jonas Marcinkevičius*** • Alfonsas Merkys • Algimantas Miškinis • Jonas Mockus • Juras Požela**** • Antanas Praškevičius • Kazimieras Ragulskis • Vytautas Petras Rančelis • Liūda Rasteikienė • Algirdas Sabaliauskas • Pranas Sadauskas • Mifodijus Sapagovas • Leonardas Sauka • Vytautas Jonas Sirvydis • Vytautas Konstantinas Sirvydis • Algirdas Skirkevičius • Algirdas Sliesaravičius • Vytautas Pranciškus Straišys • Lionginas Šepetys • Algirdas Šileika • Adolfas Laimutis Telksnys • Antanas Tyla • Veronika Vasiliauskienė • Jurgis Vilemas • Zigmas Zinkevičius

* Bronius Grigelionis mirė 2014-05-23

** Leonas Kadžiulis mirė 2014-06-13

*** Algimantas Jonas Marcinkevičius mirė 2014-02-19

**** Juras Požela mirė 2014-11-20

Lietuvos mokslų akademijos užsienio nariai

Žoresas Alfiorovas (Žores Alferov) • Aleksandras Alimovas (Aleksandr Alimov) • Kazys Kęstutis Almenas • Algirdas Avižienis • Petras Avižonis • Aleksejus Bogdanovas (Aleksej Bogdanov) • Deividas Bridžesas (David Bridges) • A. G. Deivisas Filipas (A. G. Davis Philip) • Endriu Bušas (Andrew Bush) • Pietras Umbertas Dinis (Pietro Umberto Dini) • Vinfrydas Drochneris (Winfried Drochner) • Robertas Nilas Džounsas (Robert Neil Jones) • Svenas Ekdalis (Sven Ekdahl) • Juris Ekmanis • Hansas Jurgenas Foitas (Hans Jürgen Voigt) • Hansas Forsbergas (Hans Forsberg) • Šarlotė Friezė Fišer (Charlotte Froese Fischer) • Maiklas Fulenais (Michael Fullen) • Rivneras Ganijevas (Rivner Ganiev) • Frydrichas Gécė (Friedrich Götze) • Jurijus Gleba (Jurij Gleba) • Janas Harfas (Jan Harff) • Sergejus Inge-Večtomovas (Sergej Inge-Večtomov) • Stivenas Helfordas (Stephen E. Halford) • Rynkas van Hrondelė (Rienk van Grondelle) • Viačeslavas Ivanovas (Viačeslav Ivanov) • Haincas Jerochas (Heinz Jeroch) • Janas Jurkevičius (Jan Jurkiewicz) • Tomas Justelis (Thomas Jüstel) • Romualdas Kašuba • Zdislavas Kaveckis (Zdisław Kawecki) • Vytautas (Victor) Klemas • Arvydas Kliorė**** • Emilijus Knystautas • Ivanas Karlas Erikas Magnusonas (Ivan Karl-Eric Magnusson) • Pėteris Malferthaineris (Peter Malfertheiner) • Algis Mickūnas • Gvidas Mikelinis (Guido Michellini) • Zenonas Mruzas (Zenon Mróz) • Stenas Nilsonas (Sten Nilsson) • Panas M. Pardalas (Panos M. Pardalos) • Filipas Patsalis (Philippos C. Patsalis) • Dmitrijus Pavlovas (Dmitrij Pavlov) • Hansas Hartmutas Pėteris (Hans Hartmut Peter) • Andrė Priumo (André Preumont) • Kaliampudis Radhაკrišna Rao (Calyampudi Radhakrishna Rao) • Baiba Rivža • Migelis Sanchuanas (Miguel A. F. Sanjuan) • Alfredas Erichas Senas (Alfred Erich Senn) • Eva Marija Severinson (Eva Maria Severinson) • Bal Radžas Sėgalis (Bal Raj Sehgal) • Karlas Skirnisonas (Karl Skirnisson) • Kenvėjus Montgomeris Smitas (Kenway Montgomery Smith) • Viktoras Algirdas Sniečkus • Janas Erikas Solheimas (Jan Erik Solheim) • Janis Stradinis (Jānis Stradiņš) • Voldemaras Strykis (Voldemārs Strīkis) • Leonidas Suščenia***** (Leonid Suščenia) • Rolandas Sune Svanbergas (Roland Sune Svanberg) • Viljamas Rygelis Šmolstygas (William Riegel Schmalstieg) • Frydrichas Šolcas (Friedrich Scholz) • Michailas Šuras (Michael Shur) • Viktoras Trajkovskis (Viktor Trajkovski) • Rimas Vaičaitis • Dyteris Verneris (Dieter Werner) • Richardas Vilemsas (Richard Villems) • Romualdas Viskanta • Antoninas Zikikis (Antonino Zichichi)

**** Arvydas Kliorė mirė 2014-12-08

***** Leonidas Suščenia mirė 2015-04-20

3 priedas

LMA IR SU PARTNERIAIS 2014 METAIS ORGANIZUOTI RENGINIAI**SAUSIO MĖN.**

- Sausio 7 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su LMA užsienio nariu Gvidu Mikelinu, kuris supažindino su savo mokslo darbų ciklu „Mažosios Lietuvos giesmynų istorija (2000–2012)“ (LMA).
- Sausio 7 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su dr. Arūnu Jagminu, kuris pristatė savo mokslo darbų ciklą „Tvarikių nanodarinių elektrocheminė sintezė, charakterizavimas ir taikymų perspektyvos (2000–2012)“ (LMA).
- Sausio 9 d.** vakaras iš ciklo „Įžymių žmonių portretai“, skirtas poetui Vaidotui Dauniui atminti (LMA).
- Sausio 10 d.** popietė „Sausio 13-oji. Ką ji reiškia Lietuvai?“ Dalyvavo žurnalo „Varpas“ redaktorius Algimantas Zolubas (Simono Stanevičiaus vidurinė mokykla).
- Sausio 14 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su prof. Danute Gailiene, kuri supažindino su savo mokslo darbų ciklu „Suicidinis elgesys ir trauminės patirties padariniai bei įveika Lietuvos socialinių transformacijų kontekste (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 14 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su prof. Daumantu Čipliu ir doc. Romualdu Rimeika, kurie pristatė savo mokslo darbų ciklą „Paviršinės akustinės bangos plačiatarpiuose puslaidininkuose ir nanostruktūrinuose dariniuose (1999–2012)“ (LMA).
- Sausio 15 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su habil. dr. Tamara Bairašauskaite, kuri supažindino su savo mokslo darbų ciklu „Lietuvos bajorai, visuomenė ir imperija XIX amžiuje (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 15 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su LMA tikrąja nare Viktorija Daujotyte-Pakeriene, kuri pristatė savo mokslo darbų ciklą „Fenomenologiniai lietuvių literatūros tyrimai (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 16 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su doc. Vygandu Jaručiu, doc. Aidu Matijošiumi ir dr. Virgilijumi Vaičiaičiu, kurie supažindino su savo mokslo darbų ciklu „Kompleksinių šviesos darinių netiesinės transformacijos (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 17 d.** iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“. Prof. Algimantas Petras Matusevičius pristatė kartu su Arūnu Rupšiu, prof. Vytautu Špakausku ir šviesaus atminimo prof. Antanu Stankevičiumi parengtą mokslo darbų ciklą „Veterinarinių preparatų kūrimas, jų ikiklinikinis-klinikinis ištyrimas ir gamybos įteisinimas“ (LMA).
- Sausio 17 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su prof. Sergejumi Oleninu, kuris supažindino su savo mokslo darbų ciklu „Vandens biologinių invazijų fundamentiniai ir taikomieji tyrimai (1998–2012)“ (LMA).

- Sausio 17 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su LMA tikroju nariu Gintariu Kaklausku, kuris supažindino su savo mokslo darbų ciklu „Inovatyvūs armuoto betono kompozito fizikinio modeliavimo būdai ir jų taikymas skaitiniuose projektavimo metoduose (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 21 d.** iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“. Šviesaus atminimo habil. dr. Sauliaus Ambrazo mokslo darbų ciklo „Lietuvių kalbos žodžių darybos tyrimai (1998–2010)“ pristatymas (LMA).
- Sausio 21 d.** iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“. Prof. Rimvydas Simutis pristatė kartu su prof. Donatu Levišausku ir prof. Vytautu Galvanausku parengtą mokslo darbų ciklą „Pažangūs biotechnologinių procesų modeliavimo, optimizavimo ir valdymo metodai. Kūrimas ir taikymai (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 22 d.** iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“. Prof. Arminas Ragauskas pristatė kartu su dr. Gediminu Daubariu parengtą mokslo darbų ciklą „Inovacinės neinvazinės technologijos žmogaus smegenų fiziologinių charakteristikų matavimams ir stebėsenai (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 22 d.** *Mokslo žinių diena.* Fizikos savaitė mokykloje. VU doc. Vido Semėno paskaita „Įdomioji fizika“ (Vilniaus Mikalojaus Daukšos vidurinė mokykla).
- Sausio 22 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su prof. Antanu Žiliuku, kuris supažindino su savo mokslo darbų ciklu „Konstrukcijų saugos naujų stiprumo, irimo ir stabilumo kriterijų sukūrimas. Teorija ir taikymas (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 23 d.** susitikimas iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“ su LMA tikroju nariu Gediminu Motuza Matuzevičiumi, kuris pristatė savo mokslo darbų ciklą „Lietuvos kristalinės plutos sandara ir raida (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 23 d.** dviejų mokslo istorikų prof. Juozo Algimanto Krikštopaičio „Išmintis, atsiverianti pažinimo kelyje“ bei prof. Liberto Klimkos „Lietuviškų tradicijų skrynelė“ ir „Įdomiausi Lietuvos technikos paminklai“ naujų knygų sutiktuvės (LMA).
- Sausio 28 d.** Lietuvos mokslų akademijos narių visuotinis susirinkimas. Serijos „Mokslas visiems“ knygų – Nilo Šubino (Neil Shubin) „Žuvis tavyje“ ir Brajano Feigano (Brian Fagan) „Ilgoji vasara“ sutiktuvės (LMA).
- Sausio 29 d.** iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“. Prof. Stasio Juknos mokslo darbų ciklą „Diskrečių problemų algoritminis ir informacinis sudėtingumas (1998–2012)“ pristatė dr. Saulius Maskeliūnas ir doc. Regimantas Ričardas Pliuškevičius (LMA).
- Sausio 29 d.** iš ciklo „Susipažinkime su kandidatais į 2013 m. Lietuvos mokslo premijas“. Prof. Sigitas Tumkevičius pristatė kartu su prof. Eugenijumi Butkumi parengtą mokslo darbų ciklą „Naujų karbociklinių ir heterociklinių organinių medžiagų sintezės metodų kūrimas, struktūros, savybių tyrimai ir taikymas (1998–2012)“ (LMA).
- Sausio 30 d.** mokslo konferencija „Kultūriniai žemėlapiai: filosofinės ir sociologinės perspektyvos“ (LMA).
- Sausio 31 d. – vasario 1 d.** pirmasis Baltijos gastroenterologų kongresas. („Žalgirio“ arena, Kaunas).

VASARIO MĖN.

- Vasario 4 d.** _____ Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas.
- Vasario 6 d.** _____ Antano Terlecko knygos „Ne pats pasirinkau savo dalią“ pristatymas ir diskusija (LMA).
- Vasario 11 d.** _____ IV-oji jaunųjų mokslininkų konferencija „Tarpdalykiniai tyrimai fiziniuose ir technologijos moksluose – 2014“ (LMA).
- Vasario 13 d.** _____ Lietuvos valstybės atkūrimo dienai, Vasario 16-ajai, skirtas renginys „Lietuviais esame mes gimę“ (LMA).
- Vasario 17 d.** _____ parodos, skirtos fizikui, LMA tikrajam nariui Leonui Valkūnui „Šviesuolis, tiriantis šviesą“ atidarymas (LMA Vrublevskių biblioteka).
- Vasario 18 d.** _____ Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Vasario 18 d.** _____ Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Vasario 21 d.** _____ leidinio „Lietuvos energetinis saugumas. Metinė apžvalga 2012–2013“ pristatymas (LMA).
- Vasario 25 d.** _____ Technikos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Vasario 25 d.** _____ LMA diplomų ir „Infobalt“ stipendijų įteikimas IV-osios LMA jaunųjų mokslininkų konferencijos laureatams (LMA).
- Vasario 25 d.** _____ Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas (LMA).
- Vasario 25 d.** _____ Meto Ridlio (Matt Ridley) „Racionalusis optimistas“ ir Niko Leino (Nick Lane) „Gyvybės triumfas“ knygų iš serijos „Mokslas visiems“ pristatymas (LMA).
- Vasario 26 d.** _____ mokslinė konferencija „Kaimo kelias: Lietuvos Žemdirbių sąjūdžio idėjų ir veiksmų dvidešimtpenkmetis“.
- Vasario 26 d.** _____ susitikimas su tarptautinio kongreso, skirto įžymiesiems XIX a. Pietų Amerikos tyrinėtojams geografui Aleksandriui Humboltui (Alexander von Humboldt), botanikui Klodui (Klaudijui) Gei (Claudio Gay) ir geologui Ignotui Domeikai, dalyviais dr. Leonora Živile Gelumbauskaite ir LMA nariu Algimantu Grigeliu (LMA).
- Vasario 27 d.** _____ LMA nario Liongino Šepečio knygos „Negeri užrašai 1955–1990“ sutiktuvės (LMA).
- Vasario 28 d.** _____ konferencija, skirta arkivyskupo mokslininko valstybininko Mečislovo Reinio 130-osioms gimimo metinėms (LMA).
- Vasario 25 d.** _____ Technikos mokslų skyriaus seminaras „Techninių sistemų diagnostika ir monitoringas: teorija, perspektyvos ir nauda Lietuvos pramonei ir ūkiui“ (VGTU).

KOVO MĖN.

- Kovo 3 d.** _____ *Mokslo žinių diena.* Ekskursija į VU Lazerinių tyrimų centrą Vilniaus miesto gimnazijų moksleiviams. Dr. Domo Paipulo paskaita apie lazerių pritaikymą (VU Lazerinių tyrimų centras).
- Kovo 6 d.** _____ 2013 metų Lietuvos mokslo premijos laureato diplomų teikimo iškilmės (LMA).
- Kovo 7 d.** _____ renginys iš ciklo „Žymių žmonių portretai“: „Justinas Marcinkevičius – žinomas ir nežinomas“ (LMA).
- Kovo 10 d.** _____ *Mokslo žinių diena.* „Varpo“ redaktoriaus Algimanto Zolubo paskaita „Kovo 11-oji“ (Vilniaus Mikalojaus Daukšos vidurinė mokykla).
- Kovo 13 d.** _____ LMA nario Jono Grigo knygos „Pažinimo kelias“ sutiktuvės (LMA).

- Kovo 18 d.** LMA tikrojo nario Antano Andrijausko sudarytos knygos „Lietuvos žydų kultūros paveldas: kasdienybės pasaulis“ sutiktuvs.
- Kovo 19 d.** *Mokslo žinių diena*. Prof. Pauliaus Miškinio paskaita „Įdomioji fizika“ (Vilniaus Jono Pauliaus II-ojo gimnazija).
- Kovo 20 d.** mokslinė-praktinė konferencija „Sezoninės infekcijos: gripas ir erkių platinamos ligos“ (LMA).
- Kovo 20 d.** Žemės dienai skirta konferencija „Verslo ir mokslo partnerystė žemės ūkio pažangai“ (LAMMC Žemdirbystės institutas).
- Kovo 27–28 d.** konferencija „Scientia et historia – 2014“ (Lietuvos kultūros tyrimų institutas).
- Kovo 28 d.** Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus Chemijos sekcijos išvažiuojamasis posėdis-diskusija „Lietuvos statybinių medžiagų pramonė“ (VGTU Termoizoliacijos institutas).

BALANDŽIO MĖN.

- Balandžio 4 d.** *Mokslo žinių diena*. VU doc. Daivos Kezienės paskaita „Mokymosi procesas ir stresas“ (Vilniaus S. Stanevičiaus vidurinė mokykla).
- Balandžio 9 d.** mokslinė konferencija „Dirvožemis ir aplinka – 2014“ (Aleksandro Stulginskio universitetas).
- Balandžio 10 d.** konferencija „Lietuvos energetika: ar subalansuosime ekonomiką, politiką ir aplinkosaugą?“ (LMA).
- Balandžio 10 d.** *Mokslo žinių diena*. Mykolo Romerio universiteto doc. Algirdo Pociaus paskaita „Saugumas informacinių technologijų pasaulyje“ (Vilniaus A. Puškino vidurinė mokykla).
- Balandžio 11 d.** jaunųjų lietuvių muzikų dueto rečitalis „Duettissimo“. Lietuvos ir Austrijos „Svajonių duetas“ – smuikininkė Dalia Dėdinskaitė ir violončelininkas Gleb Pyšniak (LMA).
- Balandžio 15 d.** spaudos konferencija, kurioje buvo pristatyta parengta mokslo populiarinimo sistema.
- Balandžio 16 d.** konferencija „Geografijos mokslo aktualijos: mokslininkai – mokytojams“ (LMA).
- Balandžio 17 d.** prof. Juozo Tonkūno – mokslininko, Žemės ūkio akademijos rektoriaus, švietimo ministro, politinio kalinio ir tremtinio, iškilios asmenybės – 120-ųjų gimimo metinių minėjimas (LAMMC Žemdirbystės institutas).
- Balandžio 18 d.** Tarptautinės paminklų ir paminklinių vietovių apsaugos dienos minėjimas (LMA).
- Balandžio 22 d.** Technikos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Balandžio 23 d.** renginys, skirtas Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms (Vilniaus Mikalojaus Daukšos vidurinė mokykla).
- Balandžio 24 d.** mokslinė konferencija „Profesoriaus Jurgio Krikščiūno darbai – žemės ūkio mokslo ir praktikos darna“, skirta prof. Jurgio Krikščiūno 120-osioms gimimo metinėms (Aleksandro Stulginskio universitetas).
- Balandžio 24–25 d.** konferencija „Negausių tautų likimai ir švietimas globaliame pasaulyje“, skirta habil. dr. Meilės Lukšienės 100-osioms metinėms (Seimas, ŠMM, LMA).
- Balandžio 29 d.** ataskaitinis LMA narių visuotinio susirinkimas ir Šilutės rajono savivaldybės diena (LMA).

GEGUŽĖS MĖN.

- Gegužės 2 d.** _____ *Mokslo žinių diena.* Fizikos dienos mokykloje. Vilniaus edukologijos universiteto doc. Valerijaus Smirnovo paskaita „Fizikiniai analizės metodai ir fizikinių reiškinių pasaulis“ (Vilniaus A. Puškino vidurinė mokykla).
- Gegužės 6 d.** _____ Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Gegužės 6 d.** _____ *Mokslo žinių diena.* Ekskursija ir paskaita Vilniaus miesto mokyklų moksleiviams VU Gamtos mokslų fakulteto herbariume.
- Gegužės 6 d.** _____ Technikos mokslų skyriaus išvažiuojamasis posėdis „Atsinaujinančiosios energetikos objektų veikla ir pažangių technologijų diegimas“ (Čiūtelių vėjo jėgainių parkas; „Fortum Klaipėda“ termofikacinė elektrinė).
- Gegužės 7 d.** _____ Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Gegužės 7–9 d.** _____ tarptautinė konferencija „Žmogus ir gamtos sauga“ (ASU).
- Gegužės 8 d.** _____ seminaras-diskusija „Žemių sausinimas: problemos ir galimi sprendimai“ (LMA).
- Gegužės 8 d.** _____ konferencija „Dvasingumo pažinimas – gyvenimo jėga“ (Vilniaus įgulos karininkų ramovė).
- Gegužės 8 d.** _____ diskusija „Mokslas ir lietuvių kalba: dialogas“ (LMA).
- Gegužės 9 d.** _____ konferencija „Augalininkystės mokslo problemos ir perspektyvos“ (LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institutas).
- Gegužės 9 d.** _____ Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos dėstytojų Laimos Domikaitės ir pianistės Vaivos Blažienės klasės mokinių koncertas, skirtas Spaudos dienai „Pavasarinės nuotaikos“ (LMA).
- Gegužės 13 d.** _____ Technikos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Gegužės 14 d.** _____ Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Gegužės 14 d.** _____ *Mokslo žinių diena.* Biochemijos instituto direktoriaus pavaduotojos dr. Virginijos Bukelskienės paskaita „Kamieninės ląstelės ir jų panaudojimas“ (Vilniaus Gabijos gimnazija).
- Gegužės 15–16 d.** _____ tarptautinė konferencija „Nanotechnologijos: mokslas ir praktika“ (“Nanotechnology: Research and Development”) (LMA).
- Gegužės 16 d.** _____ konferencija „Suprasti pasaulį, kalbą ir save“, skirta Vilniaus universiteto rektoriaus prof. Rolando Pavilionio 70-osioms gimimo metinėms (VU).
- Gegužės 16 d.** _____ LMA bendradarbiavimo partnerio – „Infobalt“ – informacinis renginys „Technologijų perdavimas ir komercializavimas“ (VšĮ „Visorių informacinių technologijų parkas“).
- Gegužės 20 d.** _____ Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Gegužės 21 d.** _____ Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Gegužės 21 d.** _____ Poezijos pavasario laureatų eilėraščiai muzikoje „Šalis mana – širdis mana“ (LMA).
- Gegužės 22 d.** _____ pirmojo Kristijono Donelaičio „Metų“ faksimilinio leidinio sutiktuvės (LMA).

- Gegužės 23 d.** Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Gegužės 27 d.** Technikos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas ir LMA tikrųjų narių rinkimai (LMA).
- Gegužės 27 d.** Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas ir LMA tikrųjų narių rinkimai (LMA).
- Gegužės 27 d.** Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriuje organizuotas ES programos „Horizontas 2020“ aptarimas ir išklaustas Lietuvos mokslo tarybos atstovės dr. Aistės Vilkanauskytės pranešimas (LMA).
- Gegužės 28 d.** Matematikos, fizikos ir chemijos skyriaus Chemijos sekcijos išplėstinis išvažiuojamasis posėdis „Fizinių mokslų studijų programų perspektyvos Alytaus kolegijoje“ (Alytus).
- Gegužės 28 d.** Lietuvos muzikos ir teatro akademijos dėstytojos doc. dainininkės Aušros Stasiūnaitės vadovaujamo ansamblio „Inmezzo“ koncertas „Širdis gyvenimą dainuos“ (LMA).
- Gegužės 28–29 d.** tarptautinė konferencija „Ūkinių gyvūnų genetiniai išteklių, jų savybių įvairovė“ (LSMU Gyvulininkystės institutas).
- Gegužės 29 d.** Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai (LMA).
- Gegužės 29 d.** seminaras-diskusija iš ciklo „Lietuvos energetikos politika ir ekonomika“: „Ar galima paspartinti vėjo energetikos plėtrą Lietuvoje? Situacija dabar, trikdžiai ir perspektyvos“ (LMA).

BIRŽELIO MĖN.

- Birželio 3 d.** Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas, kuriame buvo išklaustyti kandidatų į LMA tikruosius narius moksliniai pranešimai ir LMA tikrųjų narių rinkimai (LMA).
- Birželio 4 d.** 8-ieji prof. S. Jundzilo ir prof. J. Dagio skaitymai (LMA).
- Birželio 5 d.** vakaras iš ciklo „Įžymių žmonių portretai“, skirtas Tėvo Stanislovo atminimui. Birutės Tiknevičiūtės knygos „Tėvas Stanislovas – mažutėlių tarnas“ sutiktuvės (LMA).
- Birželio 10 d.** Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių išvažiuojamasis posėdis kartu su Žemės ūkio mokslo taryba prie ŽŪM (LAMMC Žemdirbystės institutas).
- Birželio 6, 10 d.** *Mokslo žinių diena.* Edukacinė programa Vilniaus miesto vidurinių mokyklų moksleiviams „Susipažinkime su Verkių istorija“. Pažintinė ekskursija „Verkių dvaras – vyskupų rezidencija“ (Verkių rūmai).
- Birželio 12 d.** knygos „Akademikas Juozas Dalinkevičius“ sutiktuvės (LMA).
- Birželio 12 d.** mokslinė konferencija „Augalininkystės mokslo naujovės ir technologijų plėtra“ (LAMMC Žemdirbystės institutas).
- Birželio 17 d.** seminaras-diskusija „Agrocheminių tyrimų rezultatų sklaida“, skirtas agrochemiko dr. Kazio Plesevičiaus 100-osioms gimimo metinėms (LAMMC Joniškėlio bandymų stotis).
- Birželio 17 d.** LMA tikrojo nario Zenono Norkaus monografijos „Du nepriklausomybės dvidešimtmečiai“ sutiktuvės (LMA).
- Birželio 18 d.** žymaus Lietuvos mokslininko, mediko, LMA nario Vytauto Girdzijausko 110-ųjų gimimo metinių minėjimas (LMA Vrublevskių biblioteka, LMA).

- Birželio 19 d.** mokslinė-praktinė konferencija „Žemdirbio vasara 2014: Tikslioji ir tausojamoji žemdirbystės sistemos-technologijos, keičiančios ūkininkavimo ateitį“ (ASU).
- Birželio 23 d.** parodos „Matematiko darbai garsina Lietuvą“, skirtos LMA tikrojo nario Konstantino Pilecko 60-mečiui, atidarymas (LMA Vrublevskių biblioteka).
- Birželio 26 d.** seminaras-diskusija iš ciklo „Lietuvos energetikos politika ir ekonomika“: „Pastarųjų metų Vokietijos ir Skandinavijos šalių elektros rinkų raida ir jos įtaka Lietuvos energetikai“ (LMA).

RUGSĖJO MĖN.

- Rugsėjo 4 d.** seminaras-diskusija iš ciklo „Lietuvos energetikos politika ir ekonomika“: „Atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių prijungimo prie elektros perdavimo tinklo iki 2030 m. galimybių studijos pristatymas“ (LMA).
- Rugsėjo 4 d.** renginys, skirtas Lietuvos edukologijos universiteto profesoriaus, leksikologo ir Mažosios Lietuvos leksikografijos istoriko Vincento Drotvino 85-mečiui (LMA).
- Rugsėjo 9 d.** Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus narių visuotinis susirinkimas ir LMA tikrųjų narių rinkimai (LMA).
- Rugsėjo 10–19 d.** XI-asis mokslo festivalis „Erdvėlavis Žemė 2014“ Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir Druskininkuose.
- Rugsėjo 11 d.** renginys „Šiuolaikinė atomo fizika“, skirtas žymaus Lietuvos mokslininko fiziko akad. Adolfo Jucio 110-osioms gimimo metinėms (LMA).
- Rugsėjo 11 d.** mokslo festivalyje „Erdvėlavis Žemė 2014“ Lietuvos mokslo premijos laureatės LMA narės Viktorijos Daujotytės-Pakerienės paskaita „Laisva ir nelaisva sintaksė: lietuviškas galvojimas iš A. Šliogerio, J. Apučio, R. Granausko, B. Radzevičiaus“, skirta LMA tikrojo nario Arvydo Šliogerio 70-mečiui (LMA).
- Rugsėjo 12 d.** mokslo populiarinimo audiovizualinėmis priemonėmis projektų pristatymas (LMA).
- Rugsėjo 15 d.** mokslo festivalyje „Erdvėlavis Žemė 2014“ UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros centro grupės vadovės Giedrės Šinkūnaitės-Maršalkienės paskaita „Šiuolaikiniai pagausinimo metodai. Su kuo tai valgoma?“ (LMA).
- Rugsėjo 15 d.** mokslo festivalyje „Erdvėlavis Žemė 2014“ Rūtos Mickienės paskaita „Kaip suderinti meną, mokslą ir technologijas?“ (LMA).
- Rugsėjo 16 d.** mokslo festivalyje „Erdvėlavis Žemė 2014“ Lietuvos mokslo premijos laureato prof. Arūno Sverdiolo paskaita „Apie išmintį“ (LMA).
- Rugsėjo 16 d.** mokslo festivalyje „Erdvėlavis Žemė 2014“ Lietuvos mokslo premijos laureatės prof. Aurelijos Žvirblienės paskaita „Imunitetas – mūsų ginklas kovoje už išlikimą“ (LMA).
- Rugsėjo 17 d.** mokslo festivalyje „Erdvėlavis Žemė 2014“ Lietuvos mokslo premijos laureatę prof. Algimanto Petro Matusevičiaus ir Arūno Rupšio paskaita „Vaistų gyvūnams gydyti ir ligų profilaktikai kūrimas, jų mokslinis įvertinimas ir gamyba“ (LMA).
- Rugsėjo 17 d.** mokslo festivalyje „Erdvėlavis Žemė 2014“ Lietuvos mokslo premijos laureato prof. Sigito Tumkevičiaus paskaita „Organinės medžiagos – nuo paprastųjų iki sumaniųjų“ (LMA).
- Rugsėjo 18 d.** kultūros gyvenimo žurnalo „Naujoji Romuva“ 20-ųjų atkūrimo metinių minėjimas (LMA).

- Rugsėjo 19 d.** seminaras „Dr. Aldonos Misevičiūtės mokslinė veikla ir jos plėtotė“ (LAMMC Sodininkystės ir daržininkystės institutas).
- Rugsėjo 25–26 d.** tarptautinė mokslinė konferencija „Kristijono Donelaičio epochos knygos kultūra daugiatautėje Prūsijos visuomenėje“ (LMA, VU).
- Rugsėjo 25 d.** seminaras-diskusija iš ciklo „Lietuvos energetikos politika ir ekonomika“: „Kokiomis sąlygomis naujos termofikacinės elektrinės galės konkuruoti atviroje Baltijos regiono elektros rinkoje“ (LMA).
- Rugsėjo 26–27 d.** III-iasis Lietuvos geografų kongresas (Taikomosios dailės muziejus, VU).
- Rugsėjo 26–27 d.** 7-oji Jono Prano Aleksos tarptautinė mokslinė konferencija „Šiuolaikinio kaimo vizija“ (Šiaulių universitetas).
- Rugsėjo 30 d.** LMA narių visuotinis rinkiminis susirinkimas (LMA).

SPALIO MĖN.

- Spalio 2–3 d.** Lietuvos dirvožemininkų draugijos prie LMA ŽŪMMS konferencija-ekspedicija „Dirvožemio dangos ypatumai Lietuvos pajūryje“ (Kuršių nerija).
- Spalio 8 d.** žymaus Lietuvos mokslininko ichtiologo, LMA nario Juozo Virbicko 75-ųjų gimimo metinių minėjimas (LMA).
- Spalio 8 d.** Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus narių išvažiuojamasis posėdis į Anykščių rajono savivaldybę.
- Spalio 9 d.** *Mokslo žinių diena.* VU Biochemijos instituto Biologinių modelių skyriaus vedėjos dr. Virginijos Bukelskienės paskaita „Kamieninės ląstelės ir jų panaudojimas“ (Vilniaus Mikalojaus Daukšos vidurinė mokykla).
- Spalio 14 d.** diskusija „Atsakingos demokratijos valstybė: nuo iliuzijos prie tikrovės“ (LMA).
- Spalio 15 d.** Panevėžio miesto savivaldybės diena LMA.
- Spalio 21 d.** apskritojo stalo diskusija „Neužbaigta piliakalnių byla: platesnės interpretacijos ir sprendimų paieškos“ (LMA).
- Spalio 22 d.** *Mokslo žinių diena.* VU Biochemijos instituto dr. Rolando Meškio paskaita „Kaip sugyvename su mikroorganizmais“ (Vilniaus Gabijos gimnazija).
- Spalio 23 d.** LMA diena Druskininkų savivaldybėje. Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus narių paskaitos.
- Spalio 23 d.** LMA tikrųjų narių Viktorijos Daujotytės-Pakerienės ir Giedriaus Kuprevičiaus pokalbis „Variacijos gyvenimo ir kūrybos temomis“ (LMA).
- Spalio 28 d.** Technikos mokslų skyriaus išvažiuojamasis posėdis „Pažangių technologijų diegimas“ (AB „Akmenės cementas“).
- Spalio 29 d.** iš ciklo „2013 m. Lietuvos mokslo premijos laureatų paskaitos“. LMA tikrojo nario Gintario Kaklauskio paskaita „Statybinių konstrukcijų iš naujos kartos medžiagų tyrimai“ (LMA).
- Spalio 30 d.** seminaras-diskusija iš ciklo „Lietuvos energetikos politika ir ekonomika“: „Saulės energetikos plėtra Europos Sąjungoje ir atsiveriančios galimybės Lietuvoje“ (LMA).

LAPKRIČIO MĖN.

- Lapkričio 4 d.** _____ diskusija „Kodėl Donelaitis?“ (LMA).
- Lapkričio 6 d.** _____ III-ioji jaunųjų mokslininkų konferencija „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ (LMA).
- Lapkričio 11 d.** _____ mokslinė konferencija „Pieno ir jo produktų reikšmė visuomenės mityboje“ (LMA).
- Lapkričio 12 d.** _____ LMA Tokijo technologijos instituto prof. Jošiaki Himeno (Yoshiaki Himeno) paskaita „Nuclear energy, expansion of its technology on different fields, and renewable energy“ („Branduolinė energetika, jos technologijų plėtra įvairiose srityse, atsinaujinantieji energijos šaltiniai“) (LMA).
- Lapkričio 13 d.** _____ sociologijos Lietuvos mokslų akademijoje ir Lietuvos socialinių tyrimų centre 50-mečiui skirta konferencija (LMA).
- Lapkričio 13 d.** _____ renginys „Iškiliuosius mokslininkus prisimenant“. Serijos „Mokslas visiems“ knygų – Michio Kaku „Ateities fizika“ ir Džono Brokmano (John Brockman) „Tai pakeis viską“ – sutiktuvės (LMA).
- Lapkričio 14 d.** _____ LMA tikrojo nario Eugenijaus Jovaišos monografijos „Aisčiai. Raida“ sutiktuvės (LMA).
- Lapkričio 18 d.** _____ išplėstinis Technikos mokslų skyriaus narių susirinkimas-diskusija „Kibernetinis saugumas“ (LMA).
- Lapkričio 18 d.** _____ *Mokslo žinių diena*. Lietuvos mokslo premijos laureato prof. Valdo Šablinsko paskaita „Šviesa – efektyvus mus supančių medžiagų tyrimo įrankis“ (Vilniaus Simono Stanevičiaus vidurinė mokykla).
- Lapkričio 18 d.** _____ seminaras „Moderniosios anhidrito Lietuvoje kasybos technologijos, ekonomika ir aplinkos sauga“ (LMA).
- Lapkričio 18 d.** _____ Serijos „Mokslas visiems“ knygų – Nikolo Karo (Nicholas Carr) „Seklumos“, Maiklo Nilseno (Michael Nielsen) „Atradimai kitaip“, Antonio Greilingo (Anthony C. Grayling) „Reikšmingiausios idėjos“ – pristatymas (LMA).
- Lapkričio 20 d.** _____ konferencija „Gyvulininkystės sektoriaus plėtros perspektyvos naudojant slėnio „Nemunas“ galimybes (LSMU).
- Lapkričio 20 d.** _____ vakaras iš ciklo „Įžymių žmonių portretai“: „Lietuva ir sugrįžimai“ (LMA).
- Lapkričio 26 d.** _____ LMA diena Ignalinos rajono savivaldybėje. Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyriaus narių paskaitos.
- Lapkričio 27 d.** _____ diskusija, skirta nevyriausybių organizacijų atstovavimo NVO taryboje klausimais (LMA).
- Lapkričio 27 d.** _____ seminaras-diskusija iš ciklo „Lietuvos energetikos politika ir ekonomika“: „Šiuolaikinės energetikos panorama: nauji tikslai, nauji iššūkiai“ (LMA).
- Lapkričio 28 d.** _____ *Mokslo žinių diena*. LMA tikrojo nario Valdo Laurinavičiaus paskaita „Kaip molekulės atpažįsta viena kitą“ (Vilniaus Mikalojaus Daukšos vidurinė mokykla).
- Lapkričio 29 d.** _____ konferencija „XXI a. Lietuva. Iššūkiai ir perspektyvos“ (LMA).

GRUODŽIO MĖN.

- Gruodžio 4 d.** _____ apskritojo stalo diskusija „Vidurinio išsilavinimo ir aukštojo mokslo sąsajos, problemos ir sprendimai“ (LMA).
- Gruodžio 4 d.** _____ iš renginių ciklo „Įžymių žmonių portretai“ vakaras, skirtas kompozitoriaus, pianisto, dirigento, pedagogo Balio Dvariono 110-osioms gimimo metinėms (LMA).
- Gruodžio 5 d.** _____ atviros širdies chirurgijos 50-mečiui skirtas renginys „Širdies chirurgijos dabartis ir naujausi pasiekimai“ (LMA).
- Gruodžio 16 d.** _____ LMA nario Algirdo Sliesaravičiaus mokslo darbų parodos atidarymas (LMA Vrublevskių biblioteka).
- Gruodžio 16 d.** _____ LMA narių visuotinis susirinkimas (LMA).

4 priedas

**TARPTAUTINIŲ ASOCIACIJŲ, KURIŲ NARĖ YRA LMA, 2014 M. PARENGTOS
MOKSLINĖS REKOMENDACIJOS**

1. *Risks to plant health: European Union priorities for tackling emerging plant pests and diseases.* EASAC policy report 24, February 2014, ISBN 978-3-8047-3251-3. [Grėsmės augalų sveikatai: Europos Sąjungos prioritetai suvaldant naujus augalų parazitus ir ligas]
2. *Management of spent nuclear fuel and its waste.* EASAC policy report 23, JRC Reference Report, July 2014, JRC publication identifiers: ISBN 978-92-79-33885-4 (pdf), ISSN 1831-9424 (pdf), Doi: 10.2760/25402 (pdf); EASAC publication identifier: ISBN 978-3-8047-3278-0. [Panaudoto branduolinio kuro ir jo atliekų tvarkymas]
3. *European space exploration: strategic considerations of human versus robotic exploration.* EASAC policy report 25, August 2014, ISBN: 978-3-8047-3320-6. [Europiniai kosmoso tyrimai: strateginiai svarstymai apie žmonių ar robotų atliekamus tyrimus]
3. *Antimicrobial drug discovery: greater steps ahead.* EASAC statement, October 2014, 16 p. [EASAC pareiškimas Antimikrobinių vaistų atradimas: laukia didesni žingsniai]
4. *Shale gas extraction: issues of particular relevance to the European Union.* EASAC statement, October 2014, 16 p. [EASAC pareiškimas Skalūninių dujų gavyba: Europos Sąjungai ypač reikšmingi aspektai]

5 priedas

Nanotechnology:
Research and Development

KONFERENCIJOS „NANOTECHNOLOGIJOS: MOKSLAS IR PRAKTIKA“ KREIPIMASIS

LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui

LR švietimo ir mokslo ministerijai

LR ūkio ministerijai

Lietuvos mokslo tarybai

Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai

Lietuvos pramonininkų konfederacijai

VšĮ *Versli Lietuva*

VšĮ *Investuok Lietuvoje*

Lietuvos mokslų akademija kartu su Lietuvos pramonininkų konfederacija ir AB koncernu „Achemos grupė“ 2014 metų gegužės 15–16 dienomis surengė tarptautinę konferenciją „Nanotechnologijos: mokslas ir praktika“, kurioje aktyviausiai dirbantys šioje perspektyvioje srityje Lietuvos mokslininkai ir kolegos bei bendradarbiai iš užsienio pristatė daugiau nei 80 mokslinių pranešimų.

Nanotechnologijų sritis pasižymi daugiadalykiškumu: joje siejama fizika, chemija, gyvybės mokslai. Konferencija atskleidė, kad Lietuvoje tokius darbus atlieka nedidelės tyrėjų grupės, nevykdančios didelių programų. Siekiant geresnių rezultatų šalyje būtina skirtingų sričių tyrėjus kryptingai skatinti siekti praktinių tikslų elektronikoje (apimant optoelektroniką ir lazerius), vaistų pernašoje, regeneraciniame medicinoje, taip pat įvairios paskirties jutiklių srityje.

Lietuvoje dirbantys chemikai, fizikai, gyvybės mokslų atstovai pajėgūs gauti tarptautinio aktualumo nanotechnologijų plėtros rezultatus. Jie siūlo nanodalelių ir nanodarinių modifikuotų medžiagų paviršių sintezės ir modifikavimo metodus, būdus sintetinti metalines (aukso, sidabro), polimerines nanodaleles, taiko lazerių spinduliuotę nanoobjektams gaminti, naujais metodais tiria medžiagas, eksperimentiškai konstruoja dirbtinius biologinius audinius iš autologinių nepilnos diferenciacijos ląstelių bei 3D spausdintuvu ir / arba lazeriu mikrostruktūrizuotų polimerinių karkasų, moka patikrinti ir tokių dirbtinių audinių biologinį suderinamumą eksperimentuose *in vivo*. Yra išugdytas ir rengiamas naujas kvalifikuotas mokslinis personalas.

Konferencijos Mokslinis ir Programinis komitetai pažymi, kad šiuo metu neskatinamas akademiinių institucijų skirtingų padalinių bendradarbiavimas. Sėkmingai veiklai reikalingas finansinis pagrindas, todėl reikia koreguoti mokslinės veiklos vertinimą, gerinti sąlygas rasti daugiadalykiniams tyrimams imliam verslui. Skirtingų sričių mokslininkų kooperavimosi skatinimas, jų darbų koncentravimas į naujus gaminius ir paslaugas leistų mūsų tyrėjų esamam įdirbiui nanotechnologijų srityje tapti tvirta pramoninės veiklos, pumpurinių įmonių kūrimosi prielaida. Tam pasitarnautų atitinkamai keičiamas Mokslo ir studijų įstatymas ir naujai kuriamas Inovacijų įstatymas.

Lietuvos mokslų akademijos prezidentas prof. VALDEMARAS RAZUMAS

Konferencijos mokslinio komiteto pirmininkas prof. JUOZAS VIDMANTIS VAITKUS

Konferencijos programinio komiteto pirmininkas prof. VLADAS ALGIRDAS BUMELIS

6 priedas

NAUDOTI SUTRUMPINIMAI

ALLEA –	Visos Europos mokslų akademijų federacija
ASU –	Aleksandro Stulginskio universitetas
BMGMS –	Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius
CERN –	Europos branduolinių mokslinių tyrimų organizacija
EASAC –	Europos Sąjungos šalių akademijų mokslo konsultacinė taryba
ES –	Europos Sąjunga
ESTC –	Energetinio saugumo tyrimų centras
FEAM –	Europos medicinos mokslų akademijų federacija
HSM –	Humanitariniai ir socialiniai mokslai
HSMS –	Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius
IAP –	Tarptautinė mokslų akademijų sąjunga
ICSU –	Tarptautinė mokslo taryba
KTU –	Kauno technologijos universitetas
LAMMC –	Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras
LDK –	Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
LEI –	Lietuvos energetikos institutas
LKT –	Lietuvos kultūros tarybos
LLTI –	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
LMA –	Lietuvos mokslų akademija
LMP –	Lietuvos mokslo premija
LMAVB –	Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka
LMT –	Lietuvos mokslo taryba
LPK –	Lietuvos pramonininkų konfederacija
LR	Lietuvos Respublika
MA –	mokslų akademija
LSMU –	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
MFChMS –	Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų skyrius
MITA –	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
MTEP –	Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra
NMA –	Nacionalinė moksleivių akademija
SF –	Struktūriniai fondai
ŠMM –	Švietimo ir mokslo ministerija
TMS –	Technikos mokslų skyrius
UNESCO –	Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacija
UNICEF –	Jungtinių tautų vaikų fondo Lietuvos Nacionalinis komitetas
URM –	Užsienio reikalų ministerija
VDU –	Vytauto Didžiojo universitetas
VG TU –	Vilniaus Gedimino technikos universitetas
VU –	Vilniaus universitetas
ŽŪM –	Žemės ūkio ministerija
ŽŪMMS –	Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius

Leidinio „Lietuvos mokslų akademijos 2014 metų veiklos ataskaita“ redakcinė taryba:
Vytautas Basys, Vladas Algirdas Bumelis, Zenonas Dabkevičius, Feliksas Ivanauskas, Domas Kaunas,
Algis Petras Piskarskas, Valdemaras Razumas (pirmininkas), Aleksandras Vasiliauskas, Gintautas Žintelis

Medžiagą parengė LMA skyrių pirmininkai Vytautas Basys, Zenonas Dabkevičius,
Feliksas Ivanauskas, Aleksandras Vasiliauskas, Gintautas Žintelis,
moksliniai sekretoriai Silva Aukštinaitytė, Aurika Bagdonavičienė,
Bronius Jaskėlevičius, Jadvyga Olechnovičienė, Vanda Narušytė,
vyr. finansininkė Rasa Aleknavičienė,
skyriaus „Mokslininkų rūmai“ vadovė Aldona Daučiūnienė,
Leidybos skyriaus vadovė Asta Paškevičienė,
ES SF projektų vadovė Greta Tumkevičienė,
vyr. referentė Lyda Milošienė,
Organizacinio skyriaus vyr. specialistės Violeta Skirgailienė,
Marija Nijolė Stačiokienė, archyvarė Elena Vydrina,
Užsienio kalbų centro vedėjas Gražvydas Kirvaitis,
LMA Vrublevskių bibliotekos direktorius Sigitas Narbutas

Sudarytojai: Andrius Bernotas, Domas Kaunas, Rolandas Maskoliūnas

Apsvarstyta Lietuvos mokslų akademijos prezidiumo
2015 m. balandžio 14 d. posėdyje, protokolas Nr. 7

Kalbos redaktorė Aurika Bagdonavičienė
Korektorė Genutė Griežienė
Apipavidalino Miglė Datkūnaitė
Viršelyje Virginijos Valuckienės nuotrauka

Spaustuvė UAB „BMK leidykla“
www.bmkleidykla.lt

Tiražas 200 egz., nemokamai

ISSN 2029-9397

ISSN 2029-9397